

SIJOITTAJAT KYSYVÄT,
ASPO VASTAA.

Johtavat brändit erikoisosaamista vaativilla toimialoilla

ASIAKKAAT

VAHVUUDET

ESL Shipping

ESL Shipping on kuivia irtolas-teja kuljettava varustamo, joka huolehtii asiakkaidensa tehokkaasta raaka-aineiden saannista ympäri vuoden, vaikeissakin olosuhteissa.

Keskeisiä asiakkaita ovat terästeollisuuden yritykset ja energiantuottajat. Tärkeiden raaka-ainekuljetusten myötä ESL Shipping on olennainen osa asiakkaidensa arvoketjua. Varustamo tarjoaa myös merenkulkuun liittyviä palveluita kuten lastinkäsittelyä sekä merellä että satamissa.

Varustamon jäävahvisteiset ja itse-purkavat alukset on suunniteltu varta vasten Itämeren vaativiin olosuhteisiin. Riittävän suuri ja keskenään vaihtokelpoinen laivasto varmistaa asiakkaiden joustavan ja luotettavan palvelun sekä tehokkaan operoinnin.

LEIPURIN

Leipurin toimittaa elintarviketeollisuuden raaka-aineita ja koneita. Se palvelee asiakkaitaan tuotantoprosessin kaikissa vaiheissa, aina tuotekehityksestä toiminnan tehostamiseen.

Asiakkaita ovat leipomoteollisuuden sekä meijeri-, liha- ja valmisruokateollisuuden yritykset. Leipurin toimittaa sekä omaan tuotekehitykseen perustuvia Leipurin-tuotemerkin raaka-aineita että tunnettujen kansainvälisten päämiesten raaka-aineita ja koneita.

Leipurin on maailmanlaajuisesti yksi harvoista sekä raaka-aineita että koneita toimittavista yrityksistä. Kokonaispalveluun kuuluu myös asiakkaiden tuotekehityksen auttaminen: osaamista voidaan hyödyntää esimerkiksi uusien reseptien suunnittelussa ja tuoteominaisuuksien kehittämisessä.

TELKO

Telko on teollisuuden tarvitsemien kemikaalien ja muoviraaka-aineiden asiantuntija. Sen palvelut kattavat niin hankinnan, jakelun, teknisen tuen kuin tuotantoprosessien kehittämisen.

Asiakkaita ovat muoveissa muun muassa pakkausteollisuus, sähkö- ja elektroniikkateollisuus sekä kuluttajatuotteiden muoviosia valmistavat yritykset. Kemikaaleissa asiakkaita ovat maali-, paino-, pakkaus- ja kemianteollisuuden yritykset. Telko toimittaa tunnettujen kansainvälisten päämiesten tuotteita.

Telkolla on laaja tuotevalikoima sekä vahvaa asiantuntemusta asiakkaiden tuotantoprosesseissa vaadittavista raaka-aineista. Tehokas logistiikka koostuu maailmanlaajuisista hankinnoista sekä nopeat ja räätälöidyt toimitukset varmistavista paikallisista varastoista.

KAUKO MARKKINAT

Kaukomarkkinat on erikoistunut energiatehokkuutta parantaviin tuotteisiin ja palveluihin. Yritys auttaa tehostamaan ja kehittämään asiakkaidensa toimintaa.

Energiatuotteissa asiakkaita ovat energialaitokset, rakennusliikkeet, urakoitsijat, jakelijat, asunto-osakeyhtiöt sekä jälleenmyyjät. Yritys toimittaa myös prosessiteollisuuden tuotteita sekä ammattielektroniikkaa.

Kaukomarkkinoiden toiminta perustuu alan parhaiden valmistajien tuotteisiin sekä omien asiantuntijoiden kykyyn ja haluun parantaa asiakkaiden toimintaa ja tehokkuutta. Yrityksen päämiessuhteet ovat pitkäkestoisia ja perustuvat vahvaan luottamukseen.

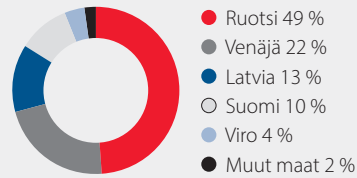
Aspon liiketoiminta tapahtuu konsernin omistamissa neljässä tytäryhtiössä. Niillä kaikilla on hyvin keskeinen asema vaativien business-to-business -asiakkaiden arvoketjuissa. Kunkin tavoitteena on olla toimialansa markkinajohtaja. Se onnistuu rakentamalla kestäviä, vahvaan osaamiseen ja kumppanuuteen perustuvia asiakassuhteita.

OSUUS ASPON LIIKEVAIHDOSTA

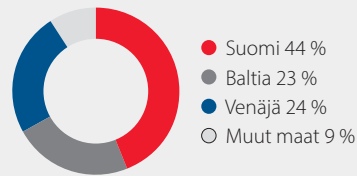
LIIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

Lastausmäärät maittain

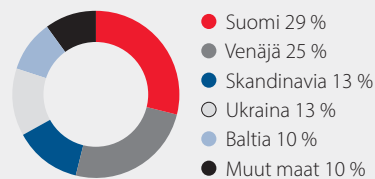
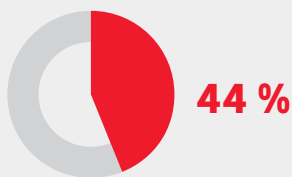

TUNNUSLUVUT

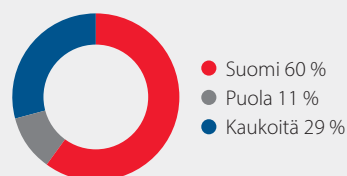
	2011	2010
Liikevaihto, M€	93,1	79,5
Liikevoitto, M€	10,5	11,5
Henkilöstö 31.12.	211	183

	2011	2010
Liikevaihto, M€	128,2	108,7
Liikevoitto, M€	5,7	3,6
Henkilöstö 31.12.	275	226

	2011	2010
Liikevaihto, M€	211,6	175,2
Liikevoitto, M€	8,6	6,8
Henkilöstö 31.12.	230	199

	2011	2010
Liikevaihto, M€	43,4	32,5
Liikevoitto, M€	1,4	0,6
Henkilöstö 31.12.	85	91

Tämä vuosikertomus on toteutettu yhteistyössä Aspon osakkeenomistajien kanssa.

Seuraavilla sivuilla konsernin johtoryhmän jäsenet vastaavat sijoittajilta saamiinsa ajankohtaisiin kysymyksiin.

Kiitos kaikille kysyjille!

Aspolla on toimintaa 14 maassa.

Aspon vuosikertomus 2011

- 1 Aspo lyhyesti
- 2 Toimitusjohtajan katsaus
- 4 Konsernijohton Q&A
- 8 ESL Shipping
- 14 Leipurin
- 20 Telko
- 26 Kaukomarkkinat
- 32 Yritysvastuu
- 34 Corporate Governance
- 44 Tiedotekooste

Tilinpäätös

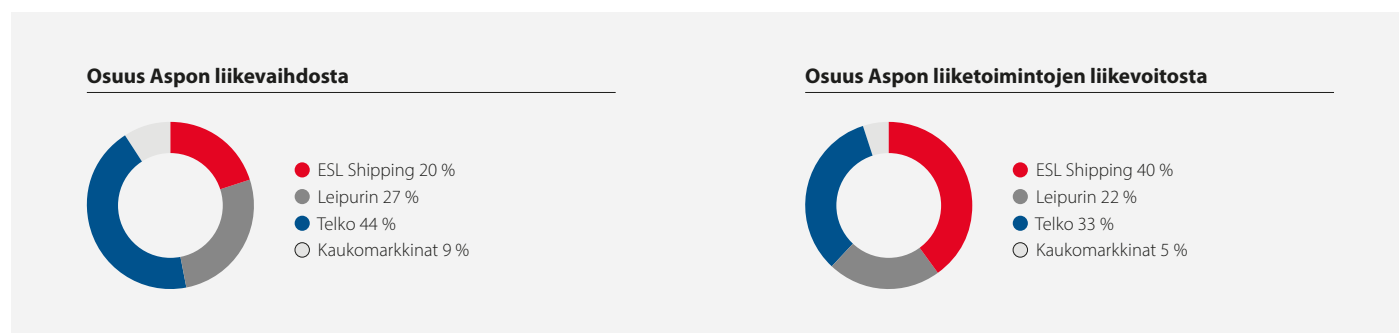
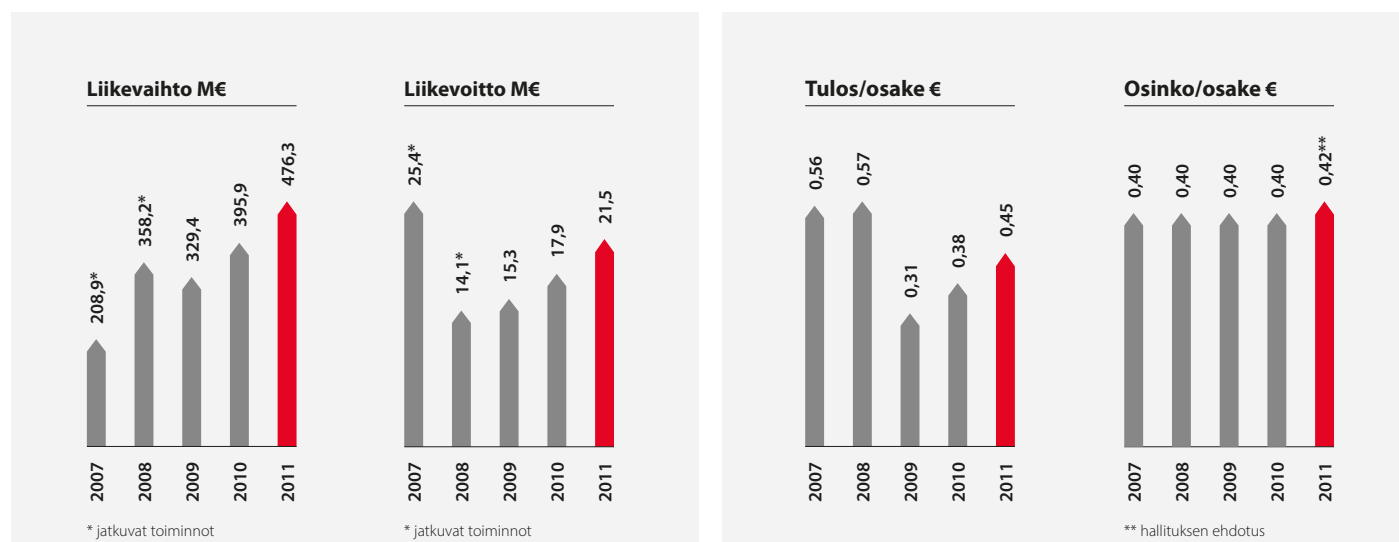
- 48 Hallituksen toimintakertomus
Konsernitilinpäätös, IFRS
- 56 Konsernin tuloslaskelma
- 57 Konsernitase
- 58 Konsernin rahavirtalaskelma
- 59 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 60 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
- 89 Konsernin tunnusluvut
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS
- 91 Emoyhtiön tuloslaskelma
- 92 Emoyhtiön tase
- 93 Emoyhtiön rahavirtalaskelma
- 94 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
- 100 Osakkeet ja osakkeenomistajat
- 102 Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä
- 103 Tilintarkastuskertomus
- 104 Tietoa sijoittajille

Aspo omistaa ja kehittää alojensa vahvimpia yrityksiä

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää alojensa vahvimpia yrityksiä. Tytäryritykset ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat toimivat omilla brändeillään ja luovat arvoa asiakkailleen. Aspo vastaa puolestaan konsernina siitä, että tytäryhtiöiden muodostama kokonaisuus on enemmän kuin osiensa summa ja tuottaa arvoa Aspon osakkeenomistajille.

Aspo kehittää liiketoimintojaan ja konsernirakennettaan pitkäjänteisesti. Työssä hyödynnetään konsernin vahvaa taloudellista ja aineetonta pääomaa. Aspo toimii Pohjois-Euroopassa ja idän kasvumarkkinoilla.

Tunnusluvut	2011	2010
Liikevaihto, M€	476,3	395,9
Liikevoitto, M€	21,5	17,9
Osuus liikevaihdosta, %	4,5	4,5
Voitto ennen veroja, M€	17,4	14,1
Osuus liikevaihdosta, %	3,7	3,6
Tulos/osake, €	0,45	0,38
Laimennettu tulos/osake, €	0,45	0,39
Oma pääoma/osake, €	3,05	2,49
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	12,5	12,7
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	16,4	15,2
Omavaraisuusaste, %	35,2	33,2
Nettovelkaantumisaste, %	94,1	101,5
Henkilöstö 31.12.	814	712

Aspon taloudelliset tavoitteet

- Liikevoittoprosentti on keskimäärin lähempänä kymmentä kuin viittä.
- Sijoitetun ja oman pääoman tuotto on keskimäärin yli 20 prosenttia.
- Osinkona jaetaan keskimäärin vähintään puolet vuoden tuloksesta.

Kasvu-uralla yli suhdanteiden

Liikevaihto kasvoi

20,3 %

Liikevoitto kasvoi

20,1 %

↑ ASPO

Vuonna 2011 Aspo kasvoi jälleen merkittävästi ja paransi tulostaan selvästi. Jatkoimme siten edellisvuosien kehitystä: olemme kasvu-uralla, emmekä näe syitä, miksi emme voisi jatkossakin kasvaa kannattavasti. Strategiamme on hyvä ja olemme toteuttaneet sitä määrätietoisesti.

Viime vuosi oli melko dramaattinen, vaikka se ei numeroissa näkynytäkään. Vuoteen lähettiin luottavaisena, mutta keväällä maailmantalouden epävarmuus taas kasvoi. Nostimme nopeasti valmiustasoamme ja olimme entistäkin tarkempia esimerkiksi ostoissa ja asiakkaiden luotottamisessa. Uudistimme myös johtamismallimme ja korostimme strategioiden toimeenpanon nopeutta ja tehokkuutta. Jatkovasta epävarmuudesta huolimatta vuoden jälkipuolisko oli hyvä. Se luo uskoa myös tulevaisuuteen.

Vaikka maailmantalous heilahtelee, katsomme aina samalla yli suhdanteiden ja kehitämme toimintaa pitkäjänteisesti. Viime vuonna perustimme jälleen uusia toimipisteitä idän kasvumarkkinoille, teimme asemaamme vahvistavan yrityskaupan, vastaanotimme varustamolle uuden aluksen sekä varmistimme tulevaisuuden kasvumahdollisuudet onnistuneella osakeannilla.

Kaikki liiketoiminnat investoivat kasvuun

ESL Shippingin vuosi oli vaihteleva ja sen tulos oli tyydyttävä. Alkuvuoden pakkaset ja poikkeuksellisen kovat myrskyt vaikeuttivat varustamon operointia ja heikensivät sen kannattavuutta. Lisäksi varustamo on toiminut väliaikaisesti pienemmällä aluskannalla ja kuljetuksiin on jouduttu käyttämään vuokralustoa. Loppuvuotta rasittivat vielä uuden aluksen vastaanottoon ja varusteluun liittyneet kustannukset.

Kuluneena vuonna luotiin perustaa ESL Shippingin tulevien vuosien kasvulle. Terästeollisuuden asiakkaiden kanssa solmittiin merkittäviä jatkosopimuksia, mikä mahdollistaa toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen. Uudistimme proomukalustomme ja vuoden 2012 alkupuolella vastaanotimme ensimmäisen kahdesta supramax-aluksesta. Varustamalla on nyt loistava tilaisuus sekä nostaa markkinaosuuttaan että etsiä uusia asiakassegmenttejä. Uudella kalustolla on myös kyttävä tulevana vuosina parempaan kannattavuuteen.

Tätä kirjoitettaessa tasavallan presidentti on juuri vahvistanut pitkään vireillä olleen tonnistoverolain. Päätös on Aspolle suotuisa: se

heijastuu tulokseemme ja eritoten se luo pohjaa varustamomme toiminnan pitkäjänteiselle kehittämiselle.

Leipurin kehittyi vahvasti ja lunasti liikevoiton selvällä parannuksella sille asetettuja lupauksia. Uusien toimipisteiden määrätietoinen perustaminen Venäjälle sekä uusien asiakassegmenttien kuten supermarketien paistopisteiden ja niiden koneistamisen kehittäminen Suomessa toivat tulosta.

Vuoden 2011 lopulla Leipurin vahvisti koneosaamistaan ostamalla alan merkittävän toimijan Vulganuksen. Leipurin on nyt entistä paremmissa asemassa myös idän kasvavilla kone-markkinoilla. Viime vuosi oli yksiselitteisen hyvä: tehdyt investoinnit näkyivät kasvuna, kannattavuutena ja entistä parempana kilpailukyknä.

Telko kärsi liiketoimintoistamme eniten maailmantalouden epävarmuudesta. Raaka-aineiden hinnat laskivat ja paikoin niiden kysyntä heikkeni. Samalla vuosi osoitti, että Telko kykenee tekemään tulosta myös hintojen laskiessa tasaisesti. Tässä auttaa entistä ketterämpi organisaatio sekä johtamisen tukena oleva uusi toiminnanohjausjärjestelmä.

Operatiivisesti Telko kehitti toimintaansa, mutta tuloksen osalta se pystyy vielä paljon parempaan. Sekä Telko että Leipurin ovat entistä selvemmin palveluyrityksiä, eivät tukkuliikkeitä tai jakelijoita. Siksi odotamme niiltä jatkossa myös parempaa liikevoittoprosenttia.

Kaukomarkkinat laittoi viime vuonna askelmerkkinsä kohdalleen. Yrityksessä on nyt selkeä suunta, uudenlaista avointa ajattelua ja innostunut ote tekemiseen. Tämä lupaa hyvää, sillä vanhastaan yrityksessä on jo paljon asiantuntemusta.

Aspo on antanut Kaukomarkkinoille tavoitteen kehittää lähienergian ja energiatehokkuuden ympärille keskittyviä liiketoimintoja. Strategia on valmis, lähivuodet ovat investointien ja rakentamisen aikaa. Yrityksellä on erinomaiset mahdollisuudet kehittää uutta, sillä sen perinteiset liiketoiminnat ovat hyvässä kunnossa. Kaukomarkkinat aikoo esimerkiksi selvittää, miten se voi hyödyntää Aspon vahvaa Venäjä-osaamista sekä muiden liiketoimintojen kansainvälisiä toimipisteitä.

Määrätietoista etenemistä idän kotimarkkinoilla

Kulunut vuosi oli monilla liiketoimintoillamme eräänlainen välivuosi – silti konsernin tulos oli

hyvä. Tämä kertoo Aspossa olevasta potentiaalista. Meillä on mahdollisuus kasvattaa kaikkien tytäryhtiöidemme liikevaihtoa ja tulosta.

Jatkamme määrätietoista etenemistämme idän kasvumarkkinoilla. Olemme alusta asti rakentaneet toimintojamme paikallisesta näkökulmasta ja paikallisella henkilöstöllä. Me emme tee vientikauppaa vaan meillä on 14 kotimarkkinaa. Tässä on iso asenteellinen ero, mikä näkyy myös menestyksessämme.

Kasvumarkkinoilla eteneminen on suhteellisen pääomakevyttä. Vaikka Leipurin toimii Venäjällä jo kymmenessä ja Telko seitsemässä kaupungissa, olemme silti hyödyntäneet vasta pienen osan kasvumarkkinoiden mahdollisuuksista.

Konsernin voimakkain kasvu tulee olemaan idässä. Viime vuosien tulosparantajiin kuuluu myös Suomi, lisäksi olemme kehittäneet Skandinavian toimintojamme. Maailmankauppa tarjoaa paljon muitakin kiinnostavia markkinoita.

Viime vuosina Asposta on rakennettu oikea monialayhtiö: Leipurin ja Telko ovat kasvaneet tuloksen tekijöinä ESL Shippingin rinnalle. Monialaisuus tuo meille sekä vakautta että vaurautta. Samalla haemme monialaisuudestamme entistä enemmän synergioita. Tämä on yksi syksyllä uudistamamme konsernin johtoryhmän tehtävistä.

Kulunut vuosi osoitti, että Aspolla on erittäin sitoutuneita ja yrityksen tulevaisuudesta kiinnostuneita omistajia. Kevään osakeanti ylimerkittiin ja saimme pääomia tulevan kasvumme rahoittamiseksi. Suuri kiitos kaikille osakkeenomistajillemme!

Vaikka toimintaympäristössä on epävarmuutta, suhtaudumme tulevaisuuteen luottavaisena. Siitä kiitos kuuluu henkilöstöllemme, asiakkaillemme ja muille sidosryhmille. Meillä on erinomainen ja sitoutunut henkilöstö, joka on omistautunut asiakkaidemme nykyisten ja tulevien haasteiden ratkaisemiseen. Se on pääomaa, jolla menestymme kaikilla markkinoilla ja kaikissa olosuhteissa.

Helsingissä 27.2.2012

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Harri Seppälä
rahoitusjohtaja

Liiketoimintoja ja konserni- rakennetta kehittämässä

Konsernin johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja Aki Ojanen, talusjohtaja Arto Meitsalo, rahoitusjohtaja Harri Seppälä sekä Aspon tytäryritysten toimitusjohtajat. Aspon johtohenkilöt vastaavat sijoittajilta tulleisiin kysymyksiin.

Miten monialayhtiötä voi johtaa tehokkaasti?

Aki Ojanen: Strategiansa mukaisesti Aspo omistaa ja johtaa liiketoimintoja sekä vastaa konsernirakenteen kehittamisestä. Uusi johtoryhmämme on rakennettu näistä lähtökohdista. Liiketoimintojen toimitusjohtajat ovat nyt johtoryhmän jäseninä konsernin suurten kysymysten äärellä muodostamassa yhteistä näkemystä ja yhteisiä ratkaisumalleja. Tämä lisää toimeenpanon nopeutta ja tehokkuutta.

Harri Seppälä: Kaikki johtoryhmän jäsenet ovat myös Aspon osakkeenomistajia. Heillä on vahva halu kehittää koko konsernin toimintaa.

Montako liiketoimintaa Aspoon voi kuulua – oletteko kenties ostamassa tai myymässä yrityksiä?

Ojanen: Kaksi yritystä ei oikein vielä ole monialayhtiö – kolme sen sijaan jo on. Tällä hetkellä meillä on hyvin mielenkiintoinen kokonaisuus. Kaikilla neljällä tytäryrityksellä on hyvät mahdollisuudet kasvattaa toimintaansa merkittävästi.

Seppälä: Konsernirakenteen pitkäjänteinen kehittäminen on kirjattu Aspon strategiaan. Nykyinen johtamisrakenteemme mahdollistaa isomman kokonaisuuden kehittämisen. Saamme kyllä tarvittaessa pääomia ja kyvykkeitä ihmisiä hyvien ideoiden toteuttamiseen.

Mikä ohjaa konsernirakenteen kehitystä, millaista kokonaisuutta tavoittelette?

Ojanen: Viitisen vuotta sitten Aspo alkoi aktiivisesti etsiä uutta vähäsyklisempää toimialaa. Teimme vuonna 2008 suuren yrityskaupan, rakensimme nykymuotoisen Leipurin-konsernin ja veimme sen voimallisesti itämarkkinoille. Meillä on nyt tavoittelemamme tasapainoinen portfolio, jossa on hajautettu sekä kassavirtoja että maantieteellistä riskiä. Monialaisuus tuo meille vakautta – ilman, että meidän täytyisi tinkiä kasvusta.

Arto Meitsalo: Olemme muuttaneet konsernirakenteemme sellaiseksi kuin vuonna 2008 lupasimme. Aiemmin meitä arvioitiin käytännössä varustamona – nyt kokonaisuuden arvo nähdään aivan eri tavalla.

Ojanen: Meillä pitää myös aina olla joku liiketoiminta, joka on kehityksensä alkuvaiheessa. Kaukomarkkinat on juuri tässä tilanteessa ja toimii hyvin mielenkiintoisella kasvualalla lähien energiassa.

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Arto Meitsalo
talusjohtaja

Onko yrityskaupoilla ja konsernirakenteen kehittämisellä onnistuttu luomaan arvoa?

Ojanen: Vuoden 2008 yrityskauppa on tästä hyvä esimerkki, siinä oli aikanaan myös omat riskinsä. Myimme ostamastamme kokonaisuudesta meille sopimattomia yksiköitä, mikä pienensi laskennallista kauppasummaa. Kaupasta meille jäivät valtaosa Telkoa, Kaukomarkkinat sekä Leipurin. Nyt pelkkä Leipurin on jo tuloksensa ja elintarviketoimialan yleisten kertoimien perusteella arvokkaampi kuin koko laskennallinen kauppasumma. Lisäksi Telkon liikevoitto on yli kahdeksan miljoonaa euroa kun sen edeltäjä Aspossa teki parhaimmillaan voittoa noin kolme miljoonaa euroa. Lisäksi kaupan jälkeen vähensimme hallinnon kuluja vuositasolla yli neljä miljoonaa euroa. Mikään yrityskauppa ei itsessään tuo arvoa: olennaista on se, miten onnistumme jalostamaan ostettuja toimintoja.

Seppälä: Meillä on hyvä strategia, jota on toteutettu tehokkaasti. Se näkyy tuloksesamme, osingonjaossamme ja Aspon markkina-arvossa. Ne kaikki kertovat, että olemme onnistuneet luomaan paljon lisäarvoa.

Milloin Kaukomarkkinoiden uusi strategia näkyy sen luvuissa?

Ojanen: Kaukomarkkinat muuttaa painopistettään lähienergian järjestelmäratkaisujen toimittajaksi. Vuonna 2012 näemme jo uusia tuoteratkaisuja ja palveluita, mutta tulokseen uusi strategia heijastuu vasta lähivuosina. Ensiksi meidän on investoitava, menestys tulee vasta tämän rakennustyön jälkeen. Vuoden 2012 aikana Kaukomarkkinat saa aspolaiseen tapaan myös uuden, ulkopuolisista asiantuntijoista kootun hallituksen.

Mikä on energian osuus laajemmin Aspon toiminnassa?

Meitsalo: Energia on Aspolle aina mielenkiintoisessa roolissa: hyödyimme alan trendeistä

olematta itse energiayhtiö. ESL Shippingillä on vahva rooli energiahiielen kuljetuksissa ja paljon mahdollisuuksia biopolttoaineiden kuljetuksissa. Kaukomarkkinat taas hyötyy yleisestä energiatehokkuutta korostavasta trendistä.

Eikö toiminta Venäjällä ja muualla idässä sisällä suuria riskejä? Miten varaudutte riskeihin?

Meitsalo: Idän kasvumarkkinoilla erityisesti pienemmissä maissa on omat riskinsä. Niissä on usein kehittymätön pankkijärjestelmä, korot ovat korkealla ja valuuttojen arvo voi heilahdella kymmeniä prosentteja. Lisäksi poliittinen epävarmuus heijastuu yleensä makrotalouteen kuten valuuttoihin ja tulleihin.

Seppälä: Riskipitoisissa maissa olemme edenneet pienin askelin ja kasvaneet orgaanisesti. Toimintamme vaatii suhteellisen vähän pääomia ja se on hyvin hajautettua. Riski ja tuotot kulkevat tässäkin käsi kädessä: itämarkkinat ovat tarjonneet meille erinomaista kasvua ja kannattavuutta.

Ojanen: Kasvumarkkinoilla tarvitaan pitkäjänteisyyttä. Kun Ukrainassa oli talouskriisi vuonna 2008 ja valuutta devalvoitui, Telko teki siellä tappiota. Meillä oli maassa osaavaa ja innostunutta henkilökuntaa emmekä lopettaneet toimintojamme. Maan talous kääntyi kasvuun ja vuonna 2011 Ukrainan Telko oli yksi konsernin parhaista yksiköistä.

Onko Venäjällä vaikea toimia, esimerkiksi lakien ja säädösten osalta?

Ojanen: Vaikka Venäjä on elänyt markkinataloudessa vasta 20 vuotta, sen lainsäädäntö on kehittynyt ja yritysverotus on kilpailukykyisellä tasolla. Maan WTO-jäsenyyden myötä toimintatavat tulevat entistä yhdenmukaisemmiksi. Tietyksi siellä menestyminen vaatii vahvaa paikallista osaamista – aivan kuten millä tahansa muullakin markkinalla.

Ojanen: Kasvumarkkinoilla yksi vahvuutemme on paikallisen henkilökunnan sitoutuminen. Meillä ei ole lasikattoja, päinvastoin. Tavoitteemme on, että jokaisessa maassa eri liiketoiminnoilla on paikallinen johto. Esimerkiksi Telkon Venäjän tytäryhtiön johdossa ovat samat ihmiset, jotka ovat olleet rakentamassa yritystä sen alkuajoista asti. He ovat olleet luottamuksen arvoisia ja he myös tuntevat aitoa ylpeyttä yrityksestään.

Oletteko aikeissa laajentua muille kasvumarkkinoille, kuten Etelä-Amerikkaan?

Ojanen: Emme. Se on strateginen valinta. Kasvumme on itämarkkinoilla ja esimerkiksi Kiinassa. Sieltä meillä on jo osaamista ja saamme toiminnoistamme synergiaa – markkinoilla on edelleen huikea kasvupotentiaali. Hankintoja toki teemme maailmanlaajuisesti.

Mikä on Suomen merkitys toiminnallenne?

Ojanen: Hyvin keskeinen. Kotimarkkinoilla on kova kilpailu ja täällä pärjääminen on edellytys ulkomailla menestymiselle. Suomessa on myös hyvä kehittää uusia palveluita, ennen kuin niitä lähdetään viemään isommille markkinoille.

Aspolla on paljon velkaa. Uskaltaako teihin sijoittaa?

Ojanen: Hyväksymme korkeamman velkaantuneisuuden, koska se on edullinen tapa kasvaa. Saamme pääomat tuottamaan hyvin, joten näin alhaisella korkotasolla on toisaalta viisasta, ettei yhtiötä pääomiteta liikaa.

Seppälä: Monialaisuus antaa useita mahdollisuuksia generoida kassavirtaa. Liiketoiminnot tekevät hyvää tulosta, lisäksi Aspo on aiemmin onnistuneesti vapauttanut kassavirtaa ja pääomia esimerkiksi myymällä liiketoimintoja tai varustamon laivoja. Meillä on myös kasvolliset ja sitoutuneet omistajat, mikä nähtiin esimerkiksi kevään 2011 osakeannissa.

Järjestitte osakeannin vaikka jaoitte osinkoa. Miksi?

Seppälä: Annissa oli kyse Aspon kasvun ja investointien rahoittamisesta – halusimme antaa tuon tärkeän asian jokaisen omistajan itsensä päätettäväksi. Jos emme olisi maksaneet osinkoa, olisimme tehneet päätöksen omistajien puolesta.

Mikä on tonniveron vaikutus konsernin veroasteelle?

Meitsalo: Sen odotetaan laskevan. ESL Shippingin toiminnasta tulee lähes verotonta – konserni hyötyy siitä sen mukaan miten ESL Shipping ja muut kotimaiset tytäryhtiöt tekevät voittoa. Konsernin veroaste voi siten vaihdella eri vuosina. Konsernin veroastetta alentaa siirtyminen tuloverotuksesta tonniverotukseen, mutta konserni hyötyy tonniverotuksesta myös laskennallisen verovelan purkautuessa.

Minkälaisia kovenanteja liittyy Aspolla myönnettyihin lainoihin?

Seppälä: Kovenantti on luottosopimusehto: jos sitä rikotaan, rahoitus kallistuu ja sitä on vaikeampi saada. Rahoitussopimuksemme sisältyy omavaraisuusasteeseen sekä käyttökatteen ja nettovelkojen suhteeseen perustuvia kovenanteja. Mikään näistä ei ole ollut vaarassa rikkoutua – se vaatisi merkittävää kannattavuuden heikkenemistä ja velkaantumisen kasvua.

Mikä on Aspon lainojen jälleerahoitusriski vuonna 2012?

Seppälä: Sitä ei ole. Vuonna 2012 ei eräänny yhtään merkittävää rahoitussopimusta.

Oletteko varautuneet euroalueen hajoamiseen?

Meitsalo: Emme varsinaisesti. Aspo ostaa aika paljon euroissa ja myy yli kymmenessä eri valuutassa. Tilinpäätöksessä keskeinen valuutta on rupla, lisäksi laivainvestoinnit teh-

dään dollareissa. Kaikki merkittävät valuuttavirrat kuitenkin suojataan. Euron hajoaminen toisi lisää valuuttapareja ja byrokratiaa – ja tietysti se vaikuttaisi kielteisesti maailmantalouteen.

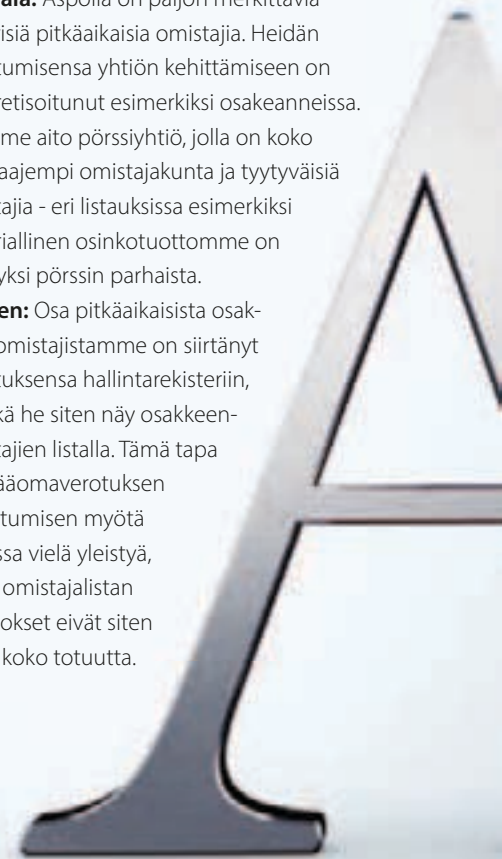
Onko mahdollista, että sijoittajat pääsisivät osallistumaan yhtiön päätöksentekoon esimerkiksi neuvoa-antavana elimenä?

Ojanen: Yhtiökokous palvelee tätä tarkoitusta – kokouksissa on perinteisesti ollut vilkasta keskustelua. Samoin tapaamme omistajia eri sijoittajatapahtumissa. Meihin voi myös huoletta ottaa yhteyttä, keskustelemme mielellämme myös yksityissijoittajien kanssa.

Onko Aspon omistajissa ja heidän sitoutumisessaan yhtiön tapahtunut muutoksia?

Seppälä: Aspolla on paljon merkittäviä yksityisiä pitkäaikaisia omistajia. Heidän sitoutumisensa yhtiön kehittämiseen on konkretisoitunut esimerkiksi osakeannissa. Olemme aito pörssi-yhtiö, jolla on koko ajan laajempi omistajakunta ja tyytyväisiä omistajia - eri listauksissa esimerkiksi historiallinen osinkotuotomme on ollut yksi pörssin parhaista.

Ojanen: Osa pitkäaikaisista osakkeenomistajistamme on siirtänyt omistuksensa hallintarekisteriin, eivätkä he siten näy osakkeenomistajien listalla. Tämä tapa voi pääomaverotuksen muuttumisen myötä jatkossa vielä yleistyä, joten omistajalistan muutokset eivät siten kerro koko totuutta.

ESL Shipping

■ ESL Shippingin alukset tunnistaa savupiipun liikemerkistä.

ESL Shipping on kuivia irtolasteja kuljettava varustamo, joka huolehtii asiakkaidensa tehokkaasta raaka-aineiden saannista ympäri vuoden, vaikeissakin olosuhteissa.

Tärkeiden raaka-aineiden kuljettaja

Yleistä

ESL Shipping on Itämeren alueella toimiva kuivia irtolasteja kuljettava varustamo, joka huolehtii erityisesti teollisuuden raaka-aineiden saannista. Tärkeiden raaka-ainekuljetusten myötä ESL Shipping on olennainen osa asiakkaidensa logistista ketjua.

Tyypilliset asiakassuhteet ovat pitkiä ja perustuvat vahvaan luottamukseen. Varustamotoiminta alkoi vuonna 1949.

ESL Shippingin itsepurkavat alukset on suunniteltu nimenomaan Itämeren vaativiin olosuhteisiin. Jäävahvisteiset ja suhteellisen pienisyväyksiset alukset pääsevät täydessä lastissa turvallisesti myös matalakulkuisiin satamiin. Ohjailupotkurit ja omat nosturit vähentävät riippuvuutta satamien lastaus- ja purkulaitteista sekä hinaajapalveluista. Näin satamakäynnit sujuvat nopeasti ja kustannustehokkaasti.

ESL Shippingin laivastoon kuului vuoden 2011 lopussa kaikkiaan 16 alusyksikköä, joiden kantavuus oli yhteensä noin 210 000 tonnia. Niistä 12 oli varustamon omia, kaksi aikarahdattua, yksi vuokrattu ja yksi osin omistettu. Ensimmäinen uusista supramax-aluksista vastaanotettiin vuoden 2012 tammikuussa.

Alukset on esitelty tarkemmin internetissä osoitteessa www.eslshipping.com. ESL Shipping tarjoaa myös merenkulkuun liittyviä palveluita, esimerkiksi lastinkäsittelyä sekä merellä että satamissa.

Varustamo on liittynyt tonnistoverojärjestelmään, jota sovelletaan tilikauden 2011 alusta.

Asema arvoketjussa

ESL Shipping kuljettaa teollisuuden tuotannossaan tarvitsemia raaka-aineita. Esimerkiksi terästeollisuudessa asiakasyritykset eivät pidä suuria raaka-ainevaroja; oikea-aikaisilla ja luotettavilla raaka-ainekuljetuksilla on niille merkittävä rooli. ESL Shipping on siten tärkeässä asemassa asiakkaidensa arvoketjussa.

ESL Shippingin keskeiset asiakkuudet perustuvat monivuotisiin sopimuksiin. Vuoden 2011 aikana solmittiin uudet jatkosopimukset merikuljetuksista sekä Rautaruukin että SSAB:n kanssa. Pitkäaikaiset sopimukset mahdollistavat toiminnan kehittämisen, ja lisäksi ne tarjoavat varustamolle mahdollisuuden laivaston uudistamiseen.

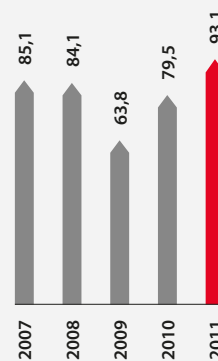
Osuus Aspon liikevaihdosta

20%

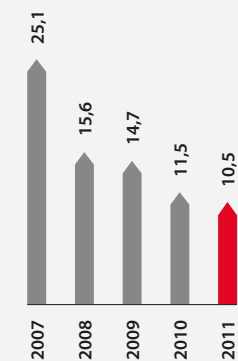
Osuus Aspon henkilöstöstä

26%

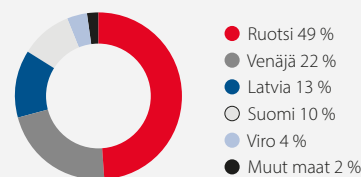
Liikevaihto M€

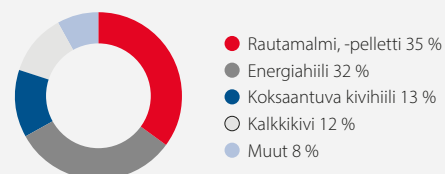
Liikevoitto M€

Lastausmäärät maittain

Kuljetukset tuoteryhmittäin

Tehokas liikennöinti parantaa kannattavuutta

■ ESL Shippingin jäävahvisteiset alukset voivat operoida Itämeren vaativissa oloissa ympäri vuoden.

ESL Shippingin kannattavuuden ytimessä on alusten tehokas operointi. Tehokasta liikennöintiä tukevat varustamon monivuotiset kuljetussopimukset.

Terästeollisuuden pitkät kuljetussopimukset muodostavat liikennöinnin perustan. Teräksen teossa tarvitaan rautamalmin ja -pellettien ohella koksaantuvaa kivihiiltä ja kalkkikiveä. Näiden lastien ympärille ESL Shipping on rakentanut tehokkaan pohjoismaisen liikennöintikuvion. Alus voi esimerkiksi viedä malmia Luulajasta SSAB:n terästehtaalle Tukholman eteläpuolella sijaitsevaan Oxelösundiin. Sieltä se voi ajaa lyhyen siirtymän Gotlantiin ja ottaa sieltä kalkkikivilastin Rautaruukin Raahan tehtaalle. Näin pitkät matkat

ajetaan aina täydessä lastissa, mikä palvelee asiakkaita ja tehostaa varustamon kannattavuutta.

ESL Shippingin kapasiteetti kasvaa vuoden 2012 aikana yli 50 prosentilla, kun molemmat uudet 56 000 dwt:n supramax-alukset aloittavat liikennöinnin. Alukset ovat keskenään vaihtokelpoisia, mikä mahdollistaa entistä joustavamman ja tehokkaamman operoinnin. Samalla se parantaa entisestään kuljetusvarmuutta.

Toimitusvarmuus myös kaikkein vaativimmissa olosuhteissa on ESL Shippingin keskeisiä kilpailutekijöitä. Terästeollisuudessa tämä korostuu, sillä asiakkaiden varastot ovat suhteellisen pieniä.

Strategia

ESL Shippingin strategiana on huolehtia energia-alan ja teollisuuden tehokkaasta raaka-aineiden saannista ympäri vuoden vaikeissakin olosuhteissa. Näille kuljetuksille on tunnusomaista toimitusvarmuus, täsmällisyys ja suurta luottamusta edellyttävä tiivis kumppanuus.

Asiakkaiden joustava ja luotettava palvelu edellyttää riittävän suurta ja keskenään vaihtokelpoista laivastoa. Vaihtokelpoisuus auttaa myös operoimaan laivastoa tehokkaammin, mikä parantaa varustamon kannattavuutta.

Itämeri on muuhun maailmaan verrattuna suhteellisen vakaa markkina-alue: raaka-aineiden tarve vaihtelee hallitummin ja asiakassuhteet ovat pitkäjänteisempiä. Valtamerirahtien muutokset heijastuvat alueelle viiveellä ja pienempinä. Laivojen polttoaineen hinnan vaikutukset huomioidaan pitkäaikaisten sopimusten ehdoissa. Muissa sopimuksissa hintariskiltä suojaudutaan tarvittaessa futuurimarkkinoilla. Suojauksista johtuen polttoaineiden hinnan ja valuuttakurssien muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta yrityksen tulokseen.

Varustamo omistaa itse valtaosan aluksistaan. Se on kustannustehokasta ja antaa vapauksia toiminnan järjestelmiseen: esimerkiksi vakavassa lamassa se mahdollistaa laivojen makuuttamisen, mikä säästää kustannuksia. ESL Shipping on myös hyödyntänyt niin sanottuja bareboat-sopimuksia, jolloin varustamo on vuokrannut aluksen määräajaksi käyttöönsä. Tämä järjestely ei rasita tasetta eikä siitä kerry pääomakuluja. ESL Shipping hyödyntää joustavasti eri omistusmuotoja. Kaikissa tapauksissa varustamo vastaa aina itse laivojen operoinnista.

Asiakkaat ja lisäarvo

Varustamon pääasiakkaita ovat teräs-, energia- sekä kemianteollisuus. Terästeollisuudelle toimitetaan erityisesti rautamalmia ja –pellettejä, koksautuvaa kivihiiltä sekä kalkkikiveä.

Energiantuottajille toimitetaan energiahiihtä. Kemianteollisuudelle toimitetaan ilmeniittä ja kalkkikiveä.

ESL Shippingin kuljettamista tuotteista energiahiihi on se, jonka määrä voi vaihdella eniten. Sen kysyntään vaikuttavat esimerkiksi energiantensiivisen teollisuuden aktiivisuus ja talven lämpötila.

Varustamon kilpailuetuna on joustava ja tehokas toiminta, jonka mahdollistavat osaava henkilöstö, vuosien kuluessa syventyneet asiakassuhteet, hyvä maine sekä riittävän suuri ja eri aluskokoja käsittävä moderni laivasto. Aikarاهدattuja laivoja lukuun ottamatta alukset purjehtivat Suomen lipun alla. Varustamon osuus Suomen lipun alla purjehtivan kauppalaivaston kantavuudesta on 17 prosenttia.

■ Varustamon alukset on varustettu omilla nostureilla, mikä vähentää riippuvuutta satamien lastaus- ja purkulaitteista.

Kapasiteetin kasvu avaa uusia markkinoita

”Uudet alukset on räätälöity Itämeren vaativiin olosuhteisiin. Ne tuovat varustamolle ainutlaatuista kilpailuetua.”

■ ESL Shipping huolehtii asiakkaidensa tehokkaasta raaka-aineiden saannista.

Varustamo on juuri hankkinut uusia suuria aluksia ja yleinen talouskehitys on epävarmaa. Oliko investointipäätös oikea?

Myimme muutamia vuosia sitten aluksistamme Arkadian ja Kontulan hyvään markkinatilanteeseen, samoin ostimme uudet laivamme kilpailukykyisellä hinnalla. Laivainvestoinneissa puhutaan 20-30 vuoden aikajänteestä, niissä talouden lyhyen aikavälin syklit eivät ole merkittäviä. Markkina voi olla hetken vaikeakin, mutta katsomme hyvin valoisasti tulevaisuuteen.

On myös muistettava, että tilaamamme alukset ovat ainutlaatuisia – sellaisia ei ole markkinoilla esimerkiksi aikarahdattavaksi. Kaksi 56 000 dwt:n supramaxia ovat kokoluokassaan maailman ainoat jäävahvistetut kuivarahtialukset. Ne on räätälöity varta vasten Itämeren vaativiin olosuhteisiin ja siksi ne tuovat meille ainutlaatuista kilpailuetua.

Miksi investoitte juuri tämän kokoluokan laivoihin?

Ne auttavat palvelemaan nykyisiä asiakkaita entistä paremmin ja entistä tehokkaammin. Samalla kapasiteetin kasvu antaa meille mahdollisuuden laajentaa uusille markkinoille. Voimme nyt aktiivisesti hakea uusia asiakkuuksia ja ehkä myös uusia lastiryhmiä.

Varustamolla on aiemminkin ollut isoja laivoja: uusien laivojen myötä tarjontamme palaa viime vuosikymmenen puolivälin tasolle. Samoin isot alukset mahdollistavat meille operoinnin myös Itämeren ulkopuolella – tämäkin on varustamolle entuudestaan tuttua.

Olette arvioineet, että Itämeren kuivarahtimarkkinat kasvavat yli 40 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. Mihin tuo kasvu perustuu?

Baltic Transport Outlookin arvion mukaan markkina kasvaa nykyisestä noin 180 miljoonasta tonnista yli 250 miljoonaan tonniin. Vertailun vuoksi ESL Shippingin kuljetusvolyymi oli vuonna 2011 noin 13 miljoonaa tonnia.

Kasvun suurin moottori on Venäjä ja sieltä vietävät raaka-aineet – erityisesti hiili. Alueella ovat kasvussa myös lannoitteiden sekä kaivannaisteollisuuden kuljetukset. Jatkossa myös kuivien biopolttoaineiden kuljetukset saanevat merkittävän roolin. Biopolttoaineista pelletille on juuri avattu ensimmäinen teollisuusporssi. Ruotsi ja Tanska ovat toistaiseksi pellettien suurimmat käyttäjät, tuotantoa on ympäri Itämeren aluetta, esimerkiksi Viipurin lähellä.

Jos energiayhtiöt luopuvat hiilen käytöstä, mitä se merkitsee varustamon toiminnalle?

Jos hiilen merikuljetukset korvataan esimerkiksi pelleteillä, kuljetettavat määrä nousevat selvästi. Biopolttoaineiden energiateho on alhaisempi kuin hiilen, joten niitä tarvitaan voimalaitoksissa suurempi määrä. Varustamon alukset soveltuvat erinomaisesti myös kuivien biopolttoaineiden kuljetukseen. Meillä on hyvä asema energiayhtiöiden kumppanina, riippumatta siitä mitä polttoainetta he voimaloissaan käyttävät.

Lisäksi esimerkiksi Saksan päätös luopua ydinvoimasta tarkoittaa, että hiilivoimaloita rakennetaan lisää. Maassa on panostettu paljon hiilidioksidin talteenottokokeiluihin, joilla pyritään hallitsemaan hiilivoimaloiden päästöjä. Saksa hakee aktiivisesti ratkaisuja, joilla hiilenkäyttöä voi lisätä ilman ympäristöhaittoja.

Mitkä tekijät vaikuttavat energia-teollisuuden kuljetuksiin?

Energiahiilen kuljetuksiin vaikuttaa moni asia niin energian kysynnässä kuin tarjonnassa. Esimerkiksi mikä on teollisuuden energiankulutus, ovatko talvet kylmiä vai leutoja ja mikä on energian hinta, vesivoimavarantojen määrä, muiden voimalaitosten tilanne ja päästöoikeuksien hinta. Muuttujia on paljon, ja siksi energiahiilen kuljetusmäärät myös vaihtelevat vuosittain.

Terästeollisuus on suuri asiakkaanne. Missä määrin ESL Shippingin kysyntää voi arvioida asiakkaidenne tiedottamista tuotannon muutoksista?

Heidän tuotantonsa vaikuttaa suoraan raaka-ainekuljetuksiin. Jos terästehtaalla on yksi masuuni pois käytöstä, se ei tarvitse samassa määrin raaka-aineitakaan. Ja kun tuotantoa lisätään, myös kuljetukset kasvavat.

Miten uskotte rahtitason kehittyvän?

Itämeri on historiallisesti ollut oma markkinansa. Se tarkoittaa sitä, että maailmanmarkkinoiden rahtitaso heijastuu tänne viiveellä ja muutokset eivät ole niin rajuja. Vuonna 2011 rahtitaso oli alhaisempi kuin 2010. Rahtit ovat vuoden 2012 alussa suhteellisen alhaalla – on vaikea uskoa, että ne tästä vielä paljon laskisivat.

Mitkä ovat uuden tonniverojärjestelmän vaikutukset varustamon toiminnalle?

Suomalaisten varustamojen toimintaedellytykset on vihdoin saatu samalle viivalle kuin kilpailijamaissa. Järjestelmä tuo toimintaan vakautta ja pitkäjänteisyyttä, mikä helpottaa esimerkiksi laivainvestointien suunnittelua. Yleisemmällä tasolla päätös kasvattaa suomalaisen tonniston osuutta maamme tuonti- ja vientikuljetuksista ja parantaa siten myös huoltovarmuutta.

Miten EU:n rikkidirektiivi vaikuttaa toimintaanne?

Rikkidirektiivissä ei ole toiminnan kannalta suurta dramatiikkaa, se vaikuttaa kaikkiin EU-alueella toimiviin varustamoihin samalla tavoin. Käytännössä vaihdamme vähärikkisiin polttoaineisiin tai hankimme aluksiin rikkiesurit tai muuta tekniikkaa. Seuraamme direktiivin kehitystä ja katsomme, mikä on kunkin aluksemme osalta järkevin toimintamalli.

Miten laivojen polttoaineen hinnan muutokset vaikuttavat tulokseen?

Muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta. Pitkäaikaisissa kuljetussopimuksissa on polttoaineklausuuli, jossa on määritelty tietty polttoaineen verrokkihinta. Jos polttoaine-

kustannukset ovat tätä suuremmat, rahdinantaja maksaa meille erotuksen. Jos pienemmät, me maksamme heille.

Osavuositarkastuksissa todetaan usein, että operointi on onnistunut hyvin. Mitä se tarkoittaa?

Operointi onnistuu hyvin, kun laivat ajavat mahdollisimman paljon lastissa. Operoinnissa haetaan sellaisia reittiyhdistelmiä, joilla minimoidaan tyhjinä ajettavat reitit. Seuraavan lastin tulee olla mahdollisimman lyhyen siirtymän takana. Tämä korostuu erityisesti alueilla, joissa etäisyydet satamavaihtoehtojen välillä ovat pidempiä. Suomenlahdella liikennöimämme satamat ovat lähellä toisiaan: haemme esimerkiksi hiiltä Venäjältä ja tuomme sitä Helsinkiin.

Markus Karjalainen

toimitusjohtaja
ESL Shipping

Leipurin toimittaa elintarviketeollisuuden raaka-aineita ja koneita. Se palvelee asiakkaitaan tuotantoprosessin kaikissa vaiheissa, aina tuotekehityksestä tuotannon ja muun toiminnan tehostamiseen.

■ Leipurin on suunnitellut karppausleivän, jonka raaka-aineina käytetään enemmän proteiineja ja vähemmän jauhoja.

Raaka-aineet ja koneet yhdistävä palvelukonsepti

Yleistä

Leipurin toimittaa elintarviketeollisuuden raaka-aineita ja koneita. Se palvelee asiakkaitaan tuotantoprosessin kaikissa vaiheissa, aina tuotekehityksestä tuotannon ja muun toiminnan tehostamiseen.

Leipurin-konsernilla on toimintaa Suomessa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Kazakstanissa, Puolassa, Ukrainassa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Venäjällä on toimipisteet ja varastot Pietarissa, Moskovassa, Tseljabinskissa, Jekaterinburgissa, Ufassa, Kazanissa, Novosibirskissa, Granojarskissa, Rostovissa ja Nižni Novgorodissa.

Asema arvoketjussa

Leipurin on arvoketjussa raaka-ainevalmistajien ja elintarviketeollisuuden välissä. Yritys toimittaa leipomoille ja muulle elintarviketeollisuudelle eri raaka-ainevalmistajien merkkituotteita sekä omaan tuotekehitykseen ja resepteihin perustuvia Leipurin-tuotemerkillä markkinoitavia raaka-aineita.

Raaka-aineissa tuotevalikoimaan kuuluu sekä volyymituotteita että teknisiä tuotteita. Volyymituotteita ovat esimerkiksi jauhot ja rasvat. Volyymituotteet avaavat ovia uusiin asiakkuuksiin ja isot volyymit auttavat tehostamaan logistiikkaa. Teknisiä tuotteita ovat esimerkiksi entsyymipohjaiset leivän paranteet, jotka antavat leivälle ulkonäköä, kokoa ja rakennetta. Tekniset tuotteet vaativat erikoisosaamista ja tuovat koko arvoketjulle enemmän lisäarvoa.

Leipurin toimittaa koneita ja kokonaisia valmistuslinjoja leipomoteollisuuden tuotantoprosessin kaikkiin vaiheisiin, aina taikinanteosta tuotteiden pakkaamiseen. Koneet ovat sekä omaa valmistusta että merkittävien kansainvälisten päämiesten tuotteita. Leipomoasiakkaiden lisäksi koneita toimitetaan myös liha- ja einesteollisuuden asiakkaille.

Strategia

Leipurin-konsernin keskeinen kilpailutekijä on kokonaispalvelu: Leipurin on maailmanlaajuisesti yksi harvoista sekä raaka-aineita että koneita leipomoteollisuudelle toimittavista yrityksistä. Koko tuotantoketjuun liittyvä osaaminen antaa yritykselle ainutlaatuisen ja tarkan kokonaiskuvan elintarvikealan markkinoiden kehityksestä.

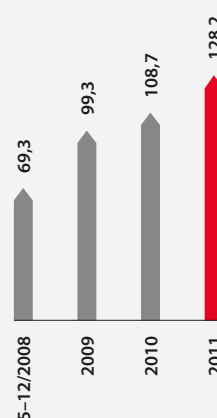
Osuus Aspon liikevaihdosta

27 %

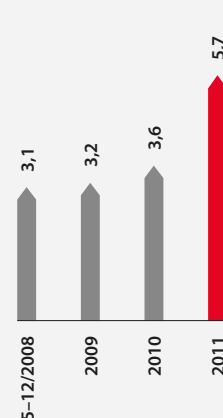
Osuus Aspon henkilöstöstä

34 %

Liikevaihto M€

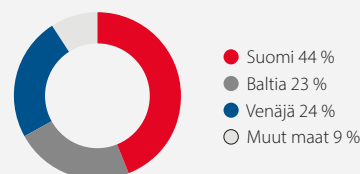
Liikevoitto M€

Liikevaihdon jakauma

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

Koeleipomot ratkovat asiakkaiden haasteita

■ Espoon koeleipomossa tuotekehitystä tekevät leipurimestarit Hannu Ahonen ja Thomas Silfverberg.

Leipurin-konsernin resepteihin, raaka-aineisiin ja koneisiin liittyvä tietotaito konkretisoituu konsernin eri markkina-alueilla sijaitsevista 11 koeleipomossa.

Venäjän neljä koeleipomoa sijaitsevat valtiollisissa elintarvikeyliopistoissa, samoin Ukrainan koeleipomo. Ratkaisu hyödyttää molempia osapuolia. Yliopistot saavat koneet ja leivänteon uusia kansainvälisiä trendejä, Leipurin saa tilat ja yhteyden alan tutkimukseen, opettajiin ja opiskelijoihin – maan leipomoalan tuleviin vaikuttajiin.

Koeleipomoilla on kolme tehtävää. Ensiksi niissä tehdään yhdessä asiakkaiden kanssa tuotekehitystä, suunnitellaan uusia reseptejä ja testataan niitä käytännössä. Koeleipomossa suunnitellaan proaktiivisesti uusia ratkaisuja sekä ratkotaan asiakkaiden tuotekehityshaasteita. Koeleipomossa on esimerkiksi suunniteltu karppausleipä, jonka raaka-aineina käytetään enemmän proteiineja ja vähemmän jauhoja.

Toiseksi koeleipomoissa koulutetaan yhtiön myyntihenkilökuntaa, jotta heillä on mahdollisimman hyvä tuotetuntemus ja valmius selvittää asiakkaiden ongelmia. Kolmanneksi ne vastaavat yrityksen omien raaka-aineiden tuotetestauksista. Esimerkiksi lopputuotteiden maku, rakenne, säilyvyys, käsiteltävyys, siivutettavuus ja pakattavuus testataan tarkoin, ennen kuin lopulliset tiedot raaka-aineiden valmistamiseksi lähtevät valmistajille.

Koeleipomoissa järjestetään myös eri valmistajien kone-esittelyjä. Espoon koeleipomoon asennetaan keväällä 2012 täydellinen myymäläleipomolinja, joita käytetään hypermarketien leipäosastojen paistopisteissä.

Suomen koeleipomossa työskentelevillä leipuri- ja kondiittorimestareilla on taustaa sekä artesaanileipomoista että suurista teollisista leipomoista. Koeleipomot palvelevatkin kaikkia asiakassegmenttejä.

Näin Leipurin pystyy parhaiten parantamaan asiakkaitensa kilpailukykyä ja ratkomaan heidän erilaisia haasteitaan.

Yritys voi esimerkiksi parantaa asiakkaidensa kustannustehokkuutta ja auttaa kaupan valikoimiin pääsyä. Maailmanlaajuiset ostot ja tehokas logistiikka auttavat pitämään asiakkaiden raaka-ainekustannukset kilpailukykyisellä tasolla. Asiantuntemuksellaan Leipurin voi auttaa asiakkaitaan tekemään entistä mielenkiintoisempia ja kuluttajia innostavia tuotteita.

Leipurin haluaa olla asiakkailleen johtava paikallinen tavarantoimittaja ja asiantuntija. Päämiehille Leipurin haluaa olla halutuin yhteistyökumppani.

Asiakkaat ja lisäarvo

Leipurin-konsernin asiakkaita ovat leipomoteollisuuden sekä meijeri-, liha- ja valmisruokateollisuuden yritykset. Asiakkaille toimitetaan raaka-aineita, koneita ja laitteita sekä valmistukseen ja tuotekehitykseen liittyvää osaamista.

Leipurin-konsernin liikevaihdosta noin 71 prosenttia on leipomoteollisuuden raaka-aineita, 15 prosenttia muun elintarviketeollisuuden raaka-aineita ja 14 prosenttia koneita.

Raaka-aineissa kilpailuetuna on ensiluokainen asiakaspalvelu: asiakkaille tarjotaan mahdollisimman laadukkaat, turvalliset ja kilpailukykyiset tuotteet, kattava tuotevalikoima, alan johtavat päämiehet sekä luotettava ja kustannustehokas logistiikka.

Leipomoteollisuudelle toimitetaan kaikkia leipomoiden tarvitsemia raaka-aineita, valmisteita, pakasteita ja tarvikkeita. Muulle elintarviketeollisuudelle toimitetaan raaka-aineiden lisäksi maku- ja rakenneaineita. Leipomoiden ja muun elintarviketeollisuuden raaka-aineilla on myös keskinäistä synergiaa. Esimerkiksi monet valmisruoat perustuvat leipomiseen, samoin leipomot ovat laajentaneet tuotevalikoimiaan esimerkiksi maustettuihin kuivaleipiin.

Koneita ja laitteita toimitetaan leipomoteollisuuden tuotantoprosessin kaikkiin vaiheisiin. Yritys toimittaa myös kokonaisia valmistuslinjoja ja paistopisteitä sekä muussa elintarviketeollisuudessa tarvittavia koneita ja laitteita. Päämiehet ovat alan tunnetuimpia laitevalmistajia. Lisäksi Leipurin suunnittelee ja valmistaa erikoiskoneita sekä jäähdytys-, pakastus- ja nostatusprosesseissa käytettäviä spiraalijärjestelmiä. Niiden vahvuuksia ovat luotettavuus, energiataloudellisuus ja korkea hygieniataso. Omien koneiden tuotekehitys tapahtuu usein tiiviissä yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Olennainen osa Leipurin-konsernin palvelua on myös asiantunteva neuvonta, tuotekehitys ja asiakaskoulutus. Asiakkaiden kilpailukykyä parannetaan sekä uusilla resepteillä, raaka-aineilla ja koneilla että laajemmin tuotantoon ja logistiikkaan liittyvillä innovaatioilla. Leipomoalalla tämä tietotaito konkretisoituu konsernin eri markkina-alueilla sijaitsevilla 11 koeleipomossa, joissa tehdään esimerkiksi uusien tuotteiden koeleivontoja.

■ Tekniset raaka-aineet antavat leivonnaisille ulkonäköä, kokoa ja rakennetta.

Kokonaisvaltainen palvelu tuo kilpailuetua niin idässä kuin lännessä

”Venäjällä on jo neljä yliopistojen yhteydessä sijaitsevaa koeleipomoa. Ne rakentavat samalla asiantuntijakuvaamme.”

Mikä on Venäjän markkinoiden kilpailutilanne ja miten toimintanne eroaa kilpailijoistanne?

Venäjällä ovat kaikki merkittävät kilpailijat. Me erotumme tästä joukosta kokonaisvaltaisella konseptillamme. Venäjällä ei käytännössä ole muita toimijoita, joilla on näin vahva asema sekä raaka-aineissa että koneissa.

Meillä on laaja erikoistuotteiden valikoima ja korkeasti koulutettu henkilökunta. Työn-

tekijöitä on jo lähes sata ja heistä suurin osa on asiakaspalvelutehtävissä: konsultoimassa ja kehittämässä asiakkaiden toimintaa ja myymässä uusia ideoita ja ratkaisuja.

Kilpailijoilla ei myöskään ole vastaavanlaajuista koeleipomoverkostoa. Meillä on Venäjällä nykyisin jo neljä koeleipomoa, jotka kaikki sijaitsevat yliopistojen yhteydessä. Tämä vahvistaa edelleen asiantuntijakuvaamme.

Venäjällä myös suomalaisuus on etu. Suomalainen leipäosaaminen liitetään vahvasti terveellisyteen. Ruisleivän lisäksi myös kaura- ja ohrapohjaiset tuotteet kiinnostavat kuluttajia.

Matti Väänänen
toimitusjohtaja
Leipurin

Paljonko teillä on Venäjällä asiakkaita?

Venäjällä on noin 10 000 leipomoyritystä, joista kohderyhmäämme kuuluvia teollista sarjatuotantoa harjoittavia leipomoita on noin 1 500. Rekistereissämme on noin 1 000 asiakasta, eli meillä on kontakti merkittävään osaan teollisista valmistajista. Lisäksi hypermarketien myymäläleipomot ovat kasvava asiakasryhmä. Päähuomiomme on maan miljoonakaupungeissa, joissa länsimaisen leivän kulutus on kovimmassa kasvussa.

Leivän kulutus on Suomessa laskenut ja leipomoilla on ollut vaikeuksia.

Miten se heijastuu teihin, tuleeko liiketoimintanne Suomessa vähenemään?

Ei vähene, mutta kasvu tulee olemaan rajallista. Leipomokentän voi jakaa kolmeen osaan: Suomessa on kaksi valtakunnallista toimijaa, parikymmentä keskiuurta leipomoa sekä noin 500 paikallista artesaanileipomoa. Kaikki ovat meille merkittäviä asiakkaita, toimitamme niille sekä teknisiä raaka-aineita että koneita. Keskiuuret menestyvät

erikoistumalla, pienleipomot ovat kasvaneet lähiruokatrendin ansiosta. Tietotaidollemme on kysyntää, mikä näkyy jatkuvana maltillisena kasvuna. Voimakkain kasvu tulee kuitenkin idän markkinoilta.

Miten karppaustrendi eli hiilihydraattien määrän rajoittaminen näkyy toiminnassanne?

Karppaus on ollut yksi syy leivän kulutuksen laskuun. Leipomoteollisuus on vastannut tähän haasteeseen rivakasti, karppausleipiä tuli markkinoille nopeasti ja me olemme olleet niiden kehittämisessä tiiviisti mukana.

Seurasimme karppaustrendin voimistumista ja etsimme päämiehiltämme vähähiilihydraattisia raaka-aineita. Teimme tuotekehitystä yhdessä asiakkaittemme ja päämiestemme kanssa ja testasimme eri reseptejä koeleipomossamme. Olemme vahvasti mukana vähähiilihydraattisissa leivissä Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä.

Mielenkiintoista on se, että karppaus ei ole näkynyt kahvilleivän ja konditoriatuotteiden myynissä. Päinvastoin, niiden myynti on ollut nousussa. Ehkä se kertoo myös siitä, että erilaisia trendejä tulee ja menee.

Millä muilla trendeillä on vaikutusta toimintaanne?

Karppaustuotteiden lisäksi kysyntää on niin sanotuille Clean Label -tuotteille, joissa on mahdollisimman vähän e-numeroita. Tämä on globaali, kaikkiin elintarvikkeisiin liittyvä trendi. Meillä on hyvä tuotevalikoima vastaamaan tätä kysyntää.

Luomutuotteiden kysyntä on myös kasvussa ja leivät on yksi luomun suurimmista tuoteryhmistä. Samoin terveysvaikutteiset leivät ovat kasvussa, niissä korostuvat kuitupohjaiset raaka-aineet kuten ruis ja kaura.

Take-away-kulttuuri on myös merkittävä trendi. Tämä on myös segmentti, jossa leipomo- ja valmisruokateollisuudella on paljon yhteisiä rajapintoja. Monet valmisruoat,

kuten pizzat ja erilaiset piirakat, tehdään leipomalla. Lisäksi myymäläleipomoiden määrä jatkaa kasvuaan: ne ovat meille merkittäviä asiakkaita.

Miten Leipurin reagoi erilaisiin trendeihin?

Voittajia ovat ne, jotka pystyvät vastaamaan eri trendeihin nopeasti. Se edellyttää vahvaa erikoisosamista, joka on toimintamallimme ytimessä. Myymme nimenomaan osaamistamme: raaka-aineiden, koneiden ja koko leivänteon prosessin syvällistä tietotaitoa.

Jos Suomessa leipä maksaa kaupassa euron, paljonko siitä on teidän osuutenne?

Aiheesta ei ole tarkkoja laskelmia, mutta keskimäärin osuutemme euron leivästä on noin kymmenen senttiä. Tuotekohtaiset erot ovat suuria. Joissain lopputuotteissa olemme leipomoille raaka-aineiden kokonaisvaltainen päätoimittaja, joissain toimitamme yksittäisiä erikoistuotteita.

Mitä viime vuoden vuosikertomuksessa mainittu "tuotannollinen etabloituminen Venäjällä" käytännössä tarkoittaa?

Emme itse valmista emmekä tule jatkossakaan valmistamaan mitään raaka-aineita. Mutta me haemme Venäjältä erilaisia tuotannollisia kumppaneita. Ne valmistavat meidän kehittämämme reseptien mukaan raaka-aineita, jotka me markkinoimme ja jakelemme omalla Leipurin-brändillä. Osa kumppanuuksista voi olla yhteisyrityksiä. Olennaista on, että emme toimi pelkkänä tuontikauppiaina vaan että meillä on tarjottavana myös paikallisesti – ja paikallisella kustannustasolla – valmistettuja omia tuotteita.

Ette valmista raaka-aineita, mutta vahvistitte juuri yrityskaupalla koneiden valmistusta. Miksi?

Koneet ovat keskeinen osa palveluamme. Koneissa oma valmistus – erityisesti tietyillä

■ Kuitupohjaisia raaka-aineita sisältävien terveysvaikutteisten leipiä kysyntä on kasvussa.

valitsemillamme osa-alueilla – on strateginen vahvuus. Vulganus-kaupan myötä voimme nyt tarjota asiakkaillemme entistä kokonaisvaltaisempia ratkaisuja, joissa yhdistyvät raaka-aineiden ja reseptien tuntemus sekä leivänteossa tarvittava tekninen prosessi koneineen. Kauppa avaa meille mahdollisuuden toimittaa koneita myös liha- ja einesteollisuudelle.

Yrityskauppa vahvistaa merkittävästi asemaamme koneiden ja valmistuslinjojen toimittajana Suomessa, Baltian maissa ja Venäjällä. Lisäksi kauppa avaa meille uusia markkinoita Keski-Euroopassa.

Konekauppa on ollut syklistä, tuleeko koko yrityksestä nyt syklistä?

Konekauppa on toki syklistä, mutta entistä isompana olemme vahvempi toimija myös heikompi aikoina. Meillä on koneissa nyt leveämpää osaamista sekä laajempi maantieteellinen asema. Se antaa paljon uusia mahdollisuuksia. Samalla tulemme integroimaan kone- ja raaka-aineosaamista vielä tiiviimmin yhteen, palvelemaan asiakkaiden tarpeita mahdollisimman kokonaisvaltaisesti.

Telko on teollisuuden tarvitsemien kemikaalien ja muoviraaka-aineiden asiantuntija. Sen palvelut kattavat niin hankinnan, jakelun, teknisen tuen kuin tuotantoprosessien kehittämisen.

■ Kuluttajatuotteissa tarvitaan sekä tiukat säädökset täyttäviä raaka-aineita että vahvaa teknistä asiantuntemusta.

Teollisuuden raaka-aineiden asiantuntemusta

Yleistä

Telko toimii asiantuntevana linkkinä muoviraaka-aineita ja teollisuus-kemikaaleja valmistavien ja niitä käyttävien yritysten välillä.

Telkolla on toimintaa Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Kazakstanissa, Ukrainassa, Puolassa ja Kiinassa. Tehokkaan logistiikan varmistamiseksi Telkolla on jalostustermiinaali Raumalla sekä lukuisia paikallisvarastoja eri toimintamaissa.

Pitkien asiakas- ja päämiessuhteiden myötä Telkolla on vahvaa erikoisosaamista asiakkaiden tuotantoprosesseissa vaadittavista raaka-aineista. Laajan tuotevalikoiman ja monipuolisen asiakaskunnan ansiosta Telkolla on poikkeuksellisen kattava kuva markkinoista ja niiden toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Näin yritys pystyy auttamaan asiakkaitaan heidän liiketoimintansa haasteissa ja olemaan heille todellinen lisäarvoa tuova kumppani. Telkon laaja asiakaspalvelu kattaa esimerkiksi teknisen tuen ja tuotantoprosessien kehittämisen.

Asema arvoketjussa

Telko toimii arvoketjussa raaka-ainevalmistajien ja raaka-aineita käyttävän teollisuuden välissä. Telkon rooli on monin paikoin vahvistunut, kun raaka-ainevalmistajat ovat keskittyneet teolliseen tuotantoon ja luopuneet omista alueellisista myynti- ja markkinointitoiminnoistaan.

Yrityksen keskeiset päämiehet ovat tunnettuja muoviraaka-aineiden ja kemikaalien valmistajia kuten ExxonMobil Chemical, BASF, LyondellBasell, BP Castrol, EMS, Samsung, LG, Total Petrochemical, AkzoNobel ja Lubrizol. Hankintatoimi on kansainvälistä: Telkon valikoimissa on eurooppalaisten valmistajien lisäksi paljon esimerkiksi venäläisten, kiinalaisten, korealaisten ja intialaisten valmistajien raaka-aineita. Telko etsii jatkuvasti myös uusia laadukkaita ja kilpailukykyisiä raaka-aineita valmistavia päämiehiä.

Muoveissa Telkon toimintamallilla palvellaan tehokkaasti sekä suuriasiakkaita että pk-yrityksiä. Muoviosia tekevät pienet ja keski-suuret yritykset joutuvat reagoimaan omien asiakkaidensa toiveisiin nopealla aikataululla, joten Telkon kaltainen joustava ja paikallinen jakelija on niille välttämätön. Telkon tekninen asiantuntemus taas

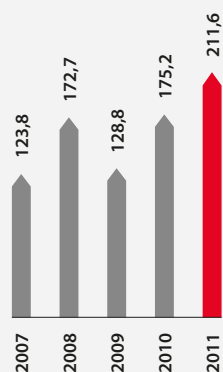
Osuus Aspon liikevaihdosta

44 %

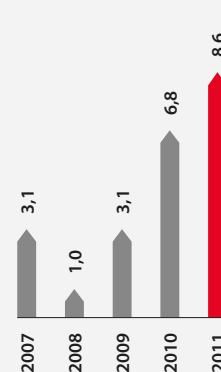
Osuus Aspon henkilöstöstä

28 %

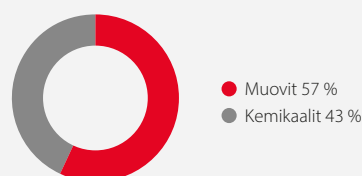
Liikevaihto M€

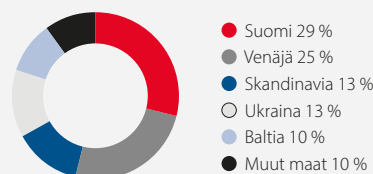
Liikevoitto M€

Liikevaihdon jakauma

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

Kumppani tuotantoon ja tuotekehitykseen

■ Heli Vesanto toimii kiinteässä yhteistyössä sekä päämiesten että asiakkaiden kanssa.

Telkon tekninen osaaminen konkretisoituu yrityksen teknisen tiimin kansainvälisissä asiantuntijoissa. Yksi heistä on Heli Vesanto, jolla on pitkä kokemus muovi-teollisuuden tuotekehitysprojekteista. Hän valmisteleekin myös väitöskirjaa aiheesta ”polyesterikalvon mikroreikiintymisen ruiskuvaluinsertissä”. Työtä voi soveltaa erityisesti pakkausteollisuuden tuotantoprosessien kehittämisessä.

Vesanto toimii kiinteässä yhteistyössä sekä päämiesten että asiakkaiden kanssa. Työssä on ymmärrettävä syvällisesti muoviraaka-aineiden eri ominaisuudet sekä se, mihin ja miten asiakkaat raaka-aineita käyttävät.

Tyypilliset asiakasprojektit keskittyvät uusien tuotteiden suunnitteluun tai tuotteen ominaisuuksien parantamiseen.

”Mitä varhaisemmassa vaiheessa pääsemme mukaan tuotesuunnitteluun, sitä laajemmin asiakas voi hyödyntää materiaalitutemustamme ja sitä enemmän

voimme vaikuttaa lopputuotteen toimivuuteen – tuotteen tekniseen ja kaupalliseen menestykseen.”

”Kun asiakkaalla on uusi projekti, keskustelemme päämiehen kanssa tuotantoon parhaiten sopivista raaka-aineista. Kun materiaalit on päätetty, päämiehet tekevät omat tuotantosuunnitelmansa antamiemme aikataulujen ja materiaalitarpeiden perusteella. Laajemmalla tasolla keskustelemme esimerkiksi uusista teknologioista sekä siitä, miten voimme osaltamme edistää päämiestemme strategisia tavoitteita.”

Vesanto ja Telkon muut tekniset asiantuntijat sparraavat myös yrityksen eri markkina-alueilla toimivia myyjiä.

”Kokoonnumme vuosittain omaan konferenssiimme, jossa jaamme osaamistamme ja parhaita käytäntöjä. Paljon tietoa vaihtuu myös päivittäisissä tapaamisissa ja yhteisillä asiakaskäynneillä. Laaja-alainen osaaminen on meille todella suuri voimavara ja kilpailutekijä.”

auttaa asiakkaita suunnittelemaan ja kehittämään entistä parempia ja kilpailukykyisempiä tuotteita.

Kemikaaleissa Telko toimii luotettavana logistisena linkkinä raaka-ainevalmistajien ja kemikaalien loppukäyttäjien välillä. Telko luo lisäarvoa myös teknisellä osaamisella, asiakaskohtaisella tuotteiden räätälöinnillä sekä erilaisilla palveluilla, kuten asiakkaan varastotilanteen etäseurannalla.

Strategia

Telkon strategiana on laajentua erityisesti Venäjällä ja muilla idän kasvumarkkinoilla. Näillä markkinoilla kansantalouden ja vähittäismyynnin kasvut näkyvät suoraan raaka-aineiden ja kemikaalien kysynnässä.

Kasvustrategiaa toteutetaan laajentamalla toimintaa sekä maantieteellisesti että uusille asiakassegmenteille. Esimerkiksi Venäjällä on toimintaa jo seitsemässä miljoonakaupungissa. Vuoden 2011 aikana Telko avasi uusia toimipisteitä Venäjällä ja Kiinassa sekä laajensi toimintaansa Kazakstanissa ja Ukrainassa. Skandinavian toiminnat organisoitiin uudelleen.

Telkon tuote- ja päämieshallinnassa keskitytään teknistä osaamista vaativiin tuotteisiin kuten erikoiskemikaaleihin sekä teknisiin muoviraaka-aineisiin. Tekninen osaaminen on Telkon selkeä kilpailuetu. Se näkyy raaka-aineisiin ja asiakkaiden tuotantoprosesseihin liittyvänä asiantuntemuksena. Lisäarvoa luodaan myös tuotteiden asiakaskohtaisella räätälöinnillä sekä tuotteisiin liittyvillä palveluilla. Räätälöityjä tuotteita markkinoidaan Telko-brändillä.

Asiakkaat ja lisäarvo

Muoveista Telko toimittaa sekä teknisiä muoveja että valtamuoveja. Asiakkaita ovat muun muassa pakkaus-, rakennus- sekä sähkö- ja elektroniikkateollisuuden yritykset ja kuluttajatuotteita valmistavat muoviteollisuuden yritykset.

Kemikaaleista toimitetaan teollisuuskemikaaleja, erikoiskemikaaleja, autokemikaaleja ja voiteluaineita. Asiakkaita ovat muun muassa maali-, painoväri-, pakkaus-, pesuaine-, kosmetiikka-, rakennus- sekä kemianteollisuuden yritykset. Telkon toiminta suuntautuu entistä enemmän erikoiskemikaalien suuntaan. Myös ympäristötuotteet ovat kasvava liiketoiminta.

Telkon asiakkaat saavat lisäarvoa yhtiön tuotevalikoimasta, osaamisesta ja logistiikasta. Mielenkiintoinen toiminta-alue kasvavilla itämarkkinoilla sekä vahva tekninen asiantuntemus eri raaka-aineista ja niiden soveltuvuudesta erilaisiin tuotantoprosesseihin tekee Telkosta halutun kumppanin. Tehokas logistiikka koostuu niin globaaleista raaka-ainehankinnoista, paikallisista nopeasti joustavista ja räätälöidyt toimitukset mahdollistavista varastoista sekä kokonaisvaltaisesta toimitusketjun hallinnasta.

Telko toimittaa päämiestensä tuotteita; omaa valmistusta ovat autokemikaalit sekä räätälöidyt tuotteet. Lentokoneiden jäänpoistoaineet valmistetaan päämiehen sopimuksella.

■ Maaliteollisuus on yksi Telkon merkittävistä asiakastoimialoista.

Tekninen osaaminen tuo kilpailuetua

”Teemme asiakkaidemme kanssa tiivistä yhteistyötä tuotekehityksessä. Se edistää samalla päämiestemme kilpailukykyä.”

Mihin Telkoa tarvitaan – miksi raaka-ainevalmistajat eivät hoida jakelua itse?

Olemme raaka-ainevalmistajille vahva paikallinen asiantuntija. Hoidamme kunkin markkinan asiakassuhteet, ymmärrämme asiakkaidemme tuotannolliset haasteet ja kehitämme heidän osaamistaan. Jokainen toimintamaa on meille kotimarkkina; paikallinen logistiikkamme on hyvin tehokasta.

Teemme asiakkaidemme kanssa tiivistä yhteistyötä esimerkiksi tuotekehityksessä. Sen ansiosta pystymme kertomaan päämiehillemme, mitä ominaisuuksia heidän tulee raaka-aineissaan kulloinkin kehittää. Tämä toimintamalli edistää niin asiakkaidemme, päämiestemme kuin Telkon kilpailukykyä.

Miten Telko erottautuu kilpailijoista?

Tarjoomallamme. Toimintamme perustuu tekniseen osaamiseen: autamme asiakkaitamme kehittämään tuotteitaan ja palveluitaan. Meillä on huippuammattilaisia, jotka ymmärtävät asiakkaan liiketoiminnan oleelliset kilpailutekijät. Laaja tuotevalikoimamme on räätälöity kunkin toiminta-alueemme teollisuuden tarpeisiin. Suuri kokomme mahdollistaa tehokkaat globaalit hankinnat – mutta jokaisella markkinalla toimimme aina paikallisesti ja ketterästi.

Miten tekninen osaamisenne käytännössä ilmenee?

Myyjillämme on erittäin paljon tuotetietoa. Heidän tukenaan ovat tekniset asiantuntijat, jotka kykenevät ratkomaan hyvin vaativia ongelmia ja auttamaan asiakkaita esimerkiksi uusien tuotteiden suunnittelussa.

Vuonna 2011 vahvistimme selvästi teknistä tiimiämme. Tekniset asiantuntijamme käyvät eri maissa olevien asiakkaiden luona selvittämässä raaka-aineisiin ja tuotantoprosesseihin liittyviä ongelmia. Tämä työ kantaa hedelmää erityisesti asiakkaan aloittaessa uusia projekteja: he tietävät, että Telko on kumppani, jonka osaaminen tuo heille selkeää lisäarvoa. Tekninen osaamisemme auttaa sekä luomaan että vahvistamaan liikesuhteita.

Kalle Kettunen
toimitusjohtaja
Telko

Raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet.

Mitä olette tehneet, ettei hintojen lasku aiheuta varastotappioita?

Keväällä 2011 hinnat olivat yhtä korkealla kuin ennen vuoden 2008 rajua laskua. Aloitimme tuolloin oman tehostetun käyttöpääomaprojektin: kiinnitimme järjestelmällisesti huomiota varastojen kiertonopeuteen ja varastotasojen alentamiseen.

Hinnat ovat laskeneet hallitusti, ja järjestelmiemme ansiosta olemme toimineet tuloksellisesti myös tässä ympäristössä. Olemme ostaneet raaka-aineita pienemmissä erissä, jotta riskit ovat hallinnassa. Olennaista on, että asiakkaat voivat luottaa hintakilpailukykyymme kaikissa tilanteissa.

Olemme myös kehittäneet tuotevalikoimaamme entistä enemmän erikoistuotteiden suuntaan. Niiden hintavaihtelut eivät ole niin jyrkkiä kuin volyymituotteiden.

Olette osavuositarkastuksessa sanoneet, että toimitusketjun hallintaa voi vielä tehostaa. Mitä tuo tarkoittaa?

Kehitämme esimerkiksi tuotehallintaa: koordinoimme entistä paremmin, että myymme eri markkina-alueilla mahdollisimman paljon samoja tuotelaatuja. Olemme muodostaneet toimitusketjua kehittävän organisaation, johon kuuluu ostotoimintojen, logistiikan ja asiakaspalvelun asiantuntijoita.

Tehokkaan hankintatoimen vipuvaikutus on suuri. Jos ostoja voidaan tehostaa yhdellä prosentilla, se parantaa tulosta lähes kahdella miljoonalla eurolla.

Mikä on Telkon markkinaosuus Venäjällä?

Suoraa markkinaosuutta on vaikea laskea, mutta olemme kasvaneet Venäjällä koko ajan nopeammin kuin maan bruttokansantuote. Vuonna 2011 Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden osuus Telkon liikevaihdosta nousi 43 prosenttiin. Meillä on Venäjällä

ainutlaatuinen asema: paikalliset asiakkaat arvostavat länsimaista toimintamalliamme ja tietotaitoamme, päämiehiä taas kiinnostaa vahva paikallistuntemuksemme.

Venäjän terminaali-investoinnista on puhuttu jo vuosien ajan.

Mikä on sen tilanne?

Hankkeessa on runsaasti selvitettäviä asioita. Venäjällä maanhankinta, kaavoitus ja rakennusprojektit ovat tavallista haastavampia. Meillä lisähaastetta tuo se, että terminaalisia varastoidaan ja jalostetaan kemiantuotteita.

Olemme edenneet asiassa ja tulevista toimenpiteistä on selkeä näkemys. Tahtotilamme on vahva: haluamme Venäjälle oman kemikaaliterminaalin.

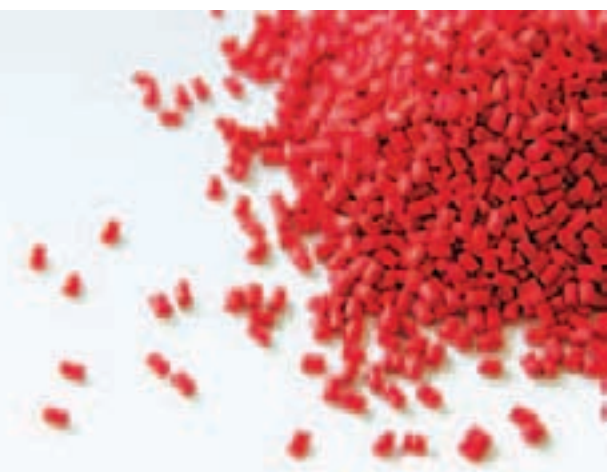
Miten Telko aikoo pärjätä Kiinassa?

Menimme Kiinaan hyvin selkeällä konseptilla eli palvelemaan tuttuja eurooppalaisia asiakkaitamme vaativissa teknisissä muoviraaka-aineissa. Se on toiminut hyvin ja tällä hetkellä meillä on maassa hyvin lupaava asema.

Kiinan markkinoille etabloitumisessa keskeistä oli myös maasta tehtävien hankintojen kehittäminen. Raaka-aineestomme Kiinasta ovat vahvassa kasvussa, mikä on osaltaan auttanut kehitystämme myös muilla markkina-alueilla. Maasta on tuotu raaka-aineita erityisesti Venäjälle – Kiinahan on Venäjän ylivoimaisesti suurin kauppakumppani.

Telko aikoo laajentua Tsekkiiin ja Slovakiaan. Miksi?

Olemme tarkkailleet markkinaa jo pidemmän aikaa. Maissa on paljon autoteollisuuden valmistusta. Monia ennen metallista tai kumista valmistettuja autonosia korvataan muoviosilla. Niiden valmistuksessa tarvittavat tekniset muoviraaka-aineet ovat juuri osaamisemme ytimessä.

■ Telko räätäloi asiakkailleen toivotun sävyisiä muoviraaka-aineita.

Rauman terminaali on yhtiöitetty. Onko se merkki siitä, että terminaali on myynnissä?

Rauma ei ole myynnissä. Me näemme siinä paljon potentiaalia ja kehitämme sen toimintaa edelleen. Sillä on tärkeä rooli palvelemissamme kuten nestemäisten kemikaalien varastoinnissa, sekoittamisessa ja logistiikassa. Käynnissä olevat investointimme mahdollistavat myös uusien asiakaskohtaisten tuotteiden räätälöinnin.

Muovituotteita ei mielletä ekologisiksi, miten se vaikuttaa toimintaanne?

Valikoimiimme tulee jatkuvasti uusia innovatiivisia raaka-aineita. Esimerkiksi UPM:n kehittämä luonnonkuitukomposiitti on valmistettu sellukuidusta ja puhtaista muovipolymeereistä. Kuidun osuus voi olla lopputuotteesta riippuen jopa 60 prosenttia. Komposiittia voi ruiskuvallaa ja käyttää kuten tavallista muovia. Tätä raaka-ainetta käytettäessä tuotteen hiilijalanjälki on merkittävästi pienempi verrattuna tavanomaisiin muoviraaka-aineisiin. Meillä on valikoimassa myös maissitärkkelyspohjaisia ja muita öljyvapaita muoviraaka-aineita.

■ Aurinkokeräimillä tuotettua energiaa hyödynnetään esimerkiksi käyttöveden lämmittämiseen.

Kaukomarkkinat on erikoistunut energiatehokkuutta parantaviin tuotteisiin ja palveluihin. Yritys auttaa tehostamaan ja kehittämään asiakkaidensa toimintaa.

Energiatehokkuutta parantavia tuotteita ja palveluita

Yleistä

Kaukomarkkinat on erikoistunut energiatehokkuutta parantaviin tuotteisiin ja palveluihin. Se tarjoaa myös prosessiteollisuuden tehokkuutta parantavia koneita ja ratkaisuja sekä ammattielektroniikkaa. Toiminta perustuu alan parhaiden valmistajien tuotteisiin sekä omien asiantuntijoiden kykyyn ja haluun parantaa asiakkaiden toimintaa ja tehokkuutta.

Kaukomarkkinat on perustettu vuonna 1947. Se on avannut ensimmäisenä suomalaisyrityksenä toimiston Kiinaan ja aloittanut ensimmäisenä myös japanilaisten tuotteiden maahantuonnin. Yrityksellä on toimintaa Suomessa, Puolassa, Venäjällä, Kiinassa ja Vietnamissa.

Kaukomarkkinoiden uutena toimitusjohtajana aloitti 8.8.2011 DI Jukka Nieminen.

Asema arvoketjussa

Kaukomarkkinoiden kaltainen järjestelmätoimittaja toimii laitevalmistajien ja loppuasiakkaita palvelevien jakelijoiden tai urakoitsijoiden välissä. Järjestelmätoimittajalla on ymmärrys loppuasiakkaan tarpeista sekä asiantuntemusta koota tarpeisiin vastaavista tuotteista ja teknologisista ratkaisuista tarkoituksenmukainen kokonaisuus.

Järjestelmätoimittajan rooli korostuu, kun markkinoilla on tarjolla useita eri tuotteita ja teknologisia ratkaisuja. Tuotteiden ja tiedon runsaus luo kysyntää hyvin suunnitelluille ja konseptoiduille kokonaisratkaisuille. Erityisesti lähienergian tuotteissa on maailmalla runsaasti tarjontaa; asiantuntemusta tarvitaan pohjoihin oloihin ja suomalaiseseen rakentamiseen parhaiten soveltuvien laitteiden ja järjestelmien löytämiseen ja toimivien kokonaisratkaisujen tuotteistamiseen.

Kaukomarkkinat luo lisäarvoa sekä asiakkaille että päämiehille. Jakelijoille yritys tarjoaa kilpailukykyisen tuotevalikoiman – he vastaavat osaltaan tuotteiden valtakunnallisesta saatavuudesta ja asiakaspalvelusta. Asentajat ja urakoitsijat voivat puolestaan Kaukomarkkinoiden kumppanina kasvattaa omaa liiketoimintaansa. Päämiehet taas saavat arvokasta palautetta eri laitteilta vaadittavista ominaisuuksista ja yhteensopivuuksista.

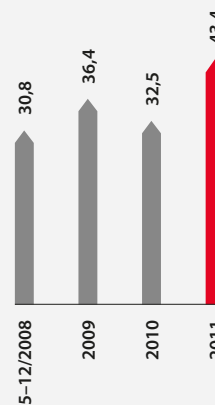
Osuus Aspon liikevaihdosta

9%

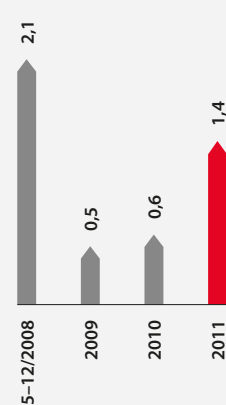
Osuus Aspon henkilöstöstä

10%

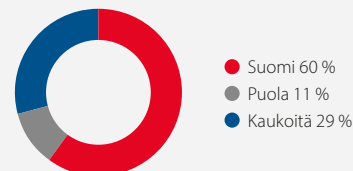
Liikevaihto M€

Liikevoitto M€

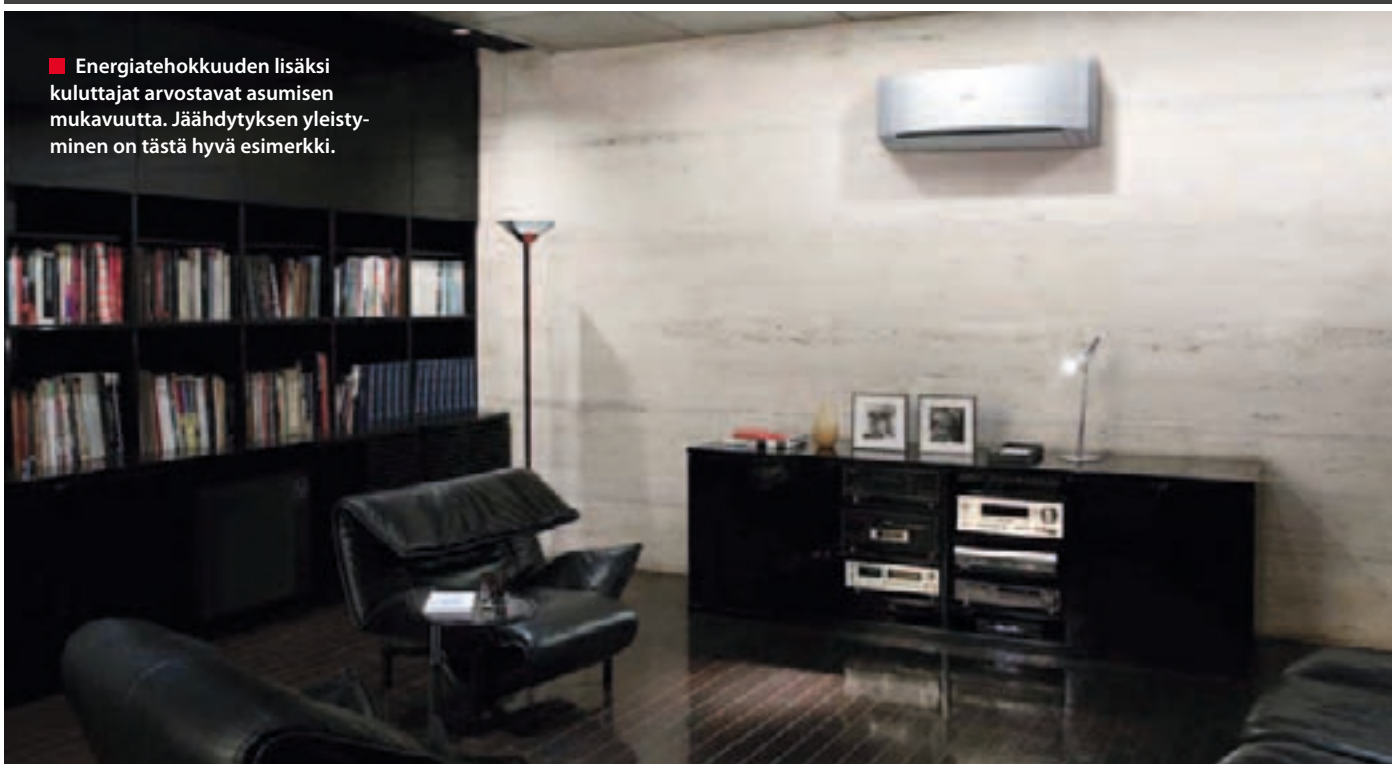

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

Lähienergiaa pientaloille ja liikekiinteistöille

■ Energiatehokkuuden lisäksi kuluttajat arvostavat asumisen mukavuutta. Jäähdytyksen yleistyminen on tästä hyvä esimerkki.

Lähienergiaa voidaan hyödyntää käytännössä kaikissa rakennuksissa. Kohteet voivat olla pientaloja tai liikekiinteistöjä, uudisrakennuksia, saneerattavia kiinteistöjä tai talotehtaiden toimittamia tyyppitaloja.

Pisimmällä Kaukomarkkinoiden toimittamat järjestelmät ovat pientaloissa. Järjestelmät sisältävät niin eri energialähteitä hyödyntäviä hybridiratkaisuja kuin vakioratkaisujakin.

Kokonaisvaltainen ratkaisu pientalon energiatehokkuuteen kattaa lämmöntuotannon, lämmönjaon sekä lämpöhäviöiden minimoinnin. Lämmöntuotanto voi perustua esimerkiksi lämpöpumppeihin, aurinkokeräimiin tai biopolttoainekattilaan. Lämmönjako sisältää puolestaan energiavaraajia ja esimerkiksi lattialämmityksen. Kaukomarkkinoiden tavoitteena on tarjota asiakkaiden tarpeisiin sopivia kustannustehokkaita ja joustavia kokonaisratkaisuja.

Kokonaisvaltaiset ratkaisut auttavat parantamaan

energiatehokkuutta. Esimerkiksi käyttöveden lämmitys vie 30-40 prosenttia kotitalouksien energiankulutuksesta – aurinkoenergialla käyttövedettä voi Suomessa lämmittää kokonaan tai osittain maaliskuusta lokakuuhun. Aurinkoenergian, ilma-vesilämpöpumpun ja energiavaraajan yhdistelmällä voidaan puolestaan korvata kiinteistön öljykattila.

Energiatehokkuuden lisäksi uudet ratkaisut parantavat asumisen mukavuutta – jäähdytyksen yleistyminen on tästä konkreettinen esimerkki. Myös rakentamismääräyksistä johtuva eristyksen parantaminen aiheuttaa tarvetta energiatehokkaaseen jäähdytykseen.

Laajempien kokonaisuuksien asennuksia tarjotaan uuden Lähienergiaa-verkoston yrittäjien kautta. Se tukee Kaukomarkkinoiden tavoitetta olla alan johtava toimija, joka on esillä julkisuudessa niin yksittäisten lähienergiaratkaisujen kuin koko toimialan puolesta-puhujana.

Strategia

Kaukomarkkinoiden strategiana on toimia lähienergiaratkaisujen kokonaisvaltaisena järjestelmätoimittajana. Toimintaa suunnataan entistä enemmän eri asiakastarpeiden tunnistamiseen ja näihin sopivien kokonaisuuksien räätälöimiseen. Tämä edellyttää tuoteriippumatonta lähestymistä, mikä puolestaan tarkoittaa riittävän laajaa päämiesverkostoa.

Alansa tunnetuimmista valmistajista koostuva päämiesverkosto on Kaukomarkkinoiden keskeinen vahvuus. Päämiessuhteet perustuvat pitkäaikaiseen ja luottamukselliseen yhteistyöhön. Sen ansiosta yritys on hyvin perillä markkinoille lähivuosina tulevista tuotteista ja teknologisista ratkaisuista.

Kaukomarkkinat toimittaa kaikilla liiketoiminta-alueillaan tuotteita ja palveluita, jotka auttavat tehostamaan ja kehittämään asiakkaan toimintaa. Asiakkaille tämä tarkoittaa erityisesti energiatehokkuutta, kustannussäästöjä, nopeampia ja tehokkaampia tuotantoprosesseja sekä kilpailuetua tuovia ratkaisuja.

Kaukomarkkinoiden eri osaamisalueille haetaan koko ajan synergioita. Osaamisalueet yhdistyvät erityisesti kiinteistötekniikassa: tulevaisuuden rakennuksissa energiatehokkuus, turvallisuus ja erilaiset digitaalisen viestinnän ratkaisut toimivat entistä saumattomammin yhdessä.

Asiakkaat ja lisäarvo

Energiatehokkuutta parantavia järjestelmiä toimitetaan niin pientaloihin, liikekiinteistöihin kuin raskaalle teollisuudelle. Tuotteita ovat esimerkiksi ilmalämpöpumput, ilma-vesilämpöpumput, teollisen kokoluokan lämpöpumput, energiansäästövalaistus, biolämpökattilat, aurinkokeräimet ja aurinkosähköratkaisut.

Energiatuotteissa Kaukomarkkinoiden kilpailuetuja ovat asiakastarpeiden ymmärrys, asiantunteva palvelu, alan johtavat valmistajat ja heidän osaamisensa sekä laaja ratkaisuvälikoima. Asiakkaita ovat muun muassa energialaitokset, prosessiteollisuuden

yritykset, rakennusliikkeet, urakoitsijat, jakelijat, rauta- ja tukkukauppa, asunto-osakeyhtiöt sekä jälleenmyyjät.

Prosessiteollisuudelle toimitetaan alan tunnetuimpien valmistajien koneita ja laitteita. Kilpailuetuina ovat luotettavat tuotteet, vahva asiantuntemus ja vuosikymmenten kokemus asiakas- ja päämiessuhteista. Myös tekninen tuki sekä varaosa- ja huoltopalvelut ovat tärkeä osa toimintaa.

Ammattielektroniikkaa ovat esimerkiksi televisiotuotantokäyttöön soveltuvat kamerat ja näytöt, langattomat ja kiinteät viestintäjärjestelmät, vaativaan ammattikäyttöön tarkoitetut tietokoneet sekä valvontakamerat. Asiakkaita ovat muun muassa julkiset laitokset, palveluyritykset, operaattorit sekä jälleenmyyjät.

■ **Ammattielektroniikan tuotteita ovat esimerkiksi vaativaan käyttöön suunnitellut Panasonicin Toughbook-tietokoneet.**

Lähienergiaratkaisujen järjestelmätoimittajaksi

”Menemme voimallisemmin myös liikekiinteistöjen talotekniikkaan sekä aluetason kuten asuinkorttelien energiaratkaisuihin.”

Aspon pääomamarkkinapäivän esityksessä kerrotte olevanne lähienergian järjestelmätoimittaja. Mitä se käytännössä tarkoittaa?

Järjestelmätoimittaja räätälöi eri valmistajien laitteista asiakkaan tarpeisiin parhaiten soveltuvan kokonaisuuden. Se tarkoittaa muutosta ajatteluun. Emme pyri myymään pelkkää yksittäistä tuotetta tai tiettyä lähienergian tuotantotapaa. Sen sijaan lähestymme

Jukka Nieminen
toimitusjohtaja
Kaukomarkkinat

asiakkaitamme heidän tarpeidensa kautta ja rakennamme heille asiantuntemuksemme pohjalta laajempia kokonaisuuksia, jotka voivat koostua eri päämiesten laitteista. Haemme näin astetta kokonaisvaltaisempia ja pitkäkestoisempia asiakkuuksia.

Mitä järjestelmätoimittajan rooli teiltä edellyttää?

Laajemmissa projekteissa päätöksentekoon osallistuu useampia tahoja kuten arkkitehdit, lvi-suunnittelijat, rakennuttajat sekä loppukäyttäjät. Projektimyynti on yksittäisten tuotteiden myymistä vaativampaa, mutta samalla palkitsevampaa. Se mahdollistaa myös erilaisten palveluiden kuten esisuunnittelun tai koulutuspakettien tuotteistamisen.

Varsinkin talotekniikan suunnittelijat on meille uusi kohderyhmä; heille tulemme tarjoamaan suunnittelun lähtötietoja. Olemme jo vahvistaneet organisaatiotamme alan osajilla, myös oma taustani on tämäntyypisistä liiketoiminnasta. Uskomme vahvasti, että kaltaisellemme asiantuntevalle järjestelmätoimittajalle on paljon kysyntää.

Miten päämiehenne suhtautuvat uuteen toimintamalliinne? Eikö se murena heidän erityisasemaansa?

Järjestelmätoimittajan rooli edellyttää riippumattomuutta ja siten useita eri sektorien päämiehiä. Tämä ei ole päämiehille ongelma – he näkevät, että yritys joka ratkoo loppuasiakkaan ongelmia on menestyvämpi kuin muut. Samalla voimme antaa päämiehille arvokasta palautetta siitä, millaisia ominaisuuksia ja yhteensopivuuksia heidän tuotteiltaan odotetaan. Näin autamme päämiehiä kehittämään tarjontaansa.

Lisäksi päämiehemme ajattelevat lähienergiamarkkinan kehityksestä samoin kuin me. Tiedämme pääpiirteissään millaisia tuotteita heiltä on lähivuosina tulossa, mikä osaltaan tukee uutta strategiaamme.

Olette puhuneet Lähienergia- verkostosta. Mikä tuo verkosto on?

Kaukomarkkinat on Suomen suurin ilmalämpöpumppujen toimittaja, niitä on asennettu jo yli 100 000 laitetta. Meillä on kumppaneina paljon aktiivisia ja kokeneita asentajia. Lähienergia-verkoston avulla haluamme tarjota heille laajemman tuotevalikoiman ja isompia kokonaisuuksia. Verkosto on yrittäjävetoinen, Kaukomarkkinat on taustalla antamassa koulutusta ja markkinointitukea, mutta emme osallistu urakointiin. Asiakkaille verkoston liikkeet ovat tae osaamisesta, laadusta ja luotettavuudesta.

Mitkä trendit ovat lähienergiastrategian taustalla?

Energian hinta tulee nousemaan, mikä lyhentää energiatehokkuusinvestointien takaisinmaksuaikaa. Hinta on pääajuri, mutta lisäksi moni asiakas on kiinnostunut lähienergiasta, koska kokee sen vastuulliseksi valinnaksi.

Energia-alan perinteistä tasapainoa muuttavat monet tekijät. Kaukolämmön tuotannossa hyödynnetään biopolttoaineita, kiinteistöjen jäädytystarve on kasvussa ja erilaisille hajautetuille ratkaisuille on yhä enemmän kysyntää. Asiakkaat hakevat vaihtoehtoisia ja toisistaan riippumattomia energiaratkaisuja: he ovat jatkossakin kytkytyneinä sähköverkkoon, mutta haluavat sen rinnalla hyödyntää myös aurinkoenergiaa tai maalämpöä. Energian tuottaminen näin joustavasti edellyttää investointeja tekniikkaan.

Millainen on energiaratkaisujenne asiakaskunta?

Asiakaspotentiaali on suuri. Meillä on jo vahva asema pientalojen lähienergiaratkaisuissa. Asiakkaina on myös kunnallisia energialaitoksia, joille toimitetaan eritoten suuria, esimerkiksi jätevesien hukkalämpöä hyödyntäviä lämpöpumppuja.

Molemmissa asiakassegmenteissä on vielä runsaasti mahdollisuuksia kasvuun. Menemme voimallisemmin mukaan myös liikekiinteistöjen talotekniikkaan sekä erilaisiin aluetason kuten asuinkorttelien energiaratkaisuihin.

Uusi strategia keskittyy lähienergiaan. Mikä on muiden liiketoiminta-alueiden tilanne?

Ammattielektroniikan tuotteet menestyivät vuonna 2011 laajalla rintamalla. Olemme vakiinnuttaneet asemamme kokonaisten järjestelmien toimittajana esimerkiksi kaupan keskusliikkeille. Samalla erilaisten lisäarvo- palveluiden kuten konsultoinnin osuus on kasvanut.

Prosessiteollisuuden koneissa ja laitteissa meillä oli paljon menestyksekkäitä projekteja Kiinassa, Kaakkois-Aasiassa ja Puolassa. Uusien päämiesten tuotteet ovat kiinnostaneet asiakkaitamme ja olemme entistä vahvemmin mukana ympäristö- ja energiatehokkuutta parantavassa liiketoiminnassa.

Molemmilla on vahva asema, mikä näkyy myös niiden tulostuloksissa.

Onko liiketoiminta-alueillanne mitään synergiaa?

Meillä on kolme bisnesaluetta, jotka ovat aloittaneet marssin kohti yhteistä suuntaa. Emme enää ajattele organisaatiotamme tuotelähtöisesti vaan ennemmin osaamisalueiden ja asiakaskunnan kautta. Meillä on ollut radiopuhelinten tai akkujen myyntiä, jatkossa pikemminkin langattoman viestinnän tai energian varaamisen osaamista.

Tulevaisuuden taloteknisissä konsepteissa lämmityksen, jäädytyksen, valaistuksen, turvallisuuden ja viestinnän ohjaus on tärkeässä roolissa. Mietimme miten esimerkiksi lämmitysjärjestelmiä ja muuta talotekniikkaa voi ohjata keskitetysti. Kaukomarkkinat on harvinaisessa asemassa, voimme tuoda

■ Kaukomarkkinat ja MAN Diesel & Turbo kehittävät yhdessä asiakkaidensa höyryturbiinien ja kompressoreiden energiatehokkuutta.

rakennuksiin näyttötekniikkaa ja niiden avulla luotavaa elämyksellisyttä. Eri toiminta-alueilamme on yllättäviäkin synergioita. Tämä on hyvin innostava tulevaisuuden kuva ja sisältää paljon mahdollisuuksia.

Kaukomarkkinat meni ensimmäisenä suomalaisyhtiysenä Kiinaan. Onko tästä historiasta hyötyä tänä päivänä?

Henkilöstöllämme on pitkä ymmärrys maan tavoista ja meillä on hyviä asiakkuuksia. Lisäksi Kiina on energiatehokkuuden suhteen hyvin kiinnostava markkina. Kiinalaiset ovat havahdumassa teollisen toiminnan aiheuttamaan energiankulutukseen ja ympäristökysymyksiin. Kiinassa on toisaalta esimerkiksi tuulivoiman ja aurinkosähköä johtavia yrityksiä. Valtavat sarjat mahdollistavat tuotteille hyvin kilpailukykyiset hinnat. Lisäksi ensimmäiset kiinalaisyhtiöt ovat juuri lähdössä maailmalle omilla tuotteillaan ja brändeillään. Näemme tässä paljon uusia mahdollisuuksia.

Vastuullinen toiminta rakentaa aineetonta pääomaa

Aspon arvosta suuri osa on aineetonta pääomaa. Sitä kasvatetaan vastuullisella toiminnalla ja sen kehittämistä ohjaavat henkilöstö- ja ympäristöpolitiikat. Henkilöstön toimintaa ohjaavat lisäksi Aspon eettiset ohjeet.

Aspon liiketoiminnot edustavat kauppaa ja logistiikkaa. Ne edellyttävät läheistä asiakastyötä ja asiakkaan liiketoiminnan ymmärtämistä. Siksi suuri osa Aspon arvosta onkin aspolaiten osaamisessa sekä asiakas- ja päämiessuhteissa. Tämän aineettoman pääoman vaaliminen, kehittäminen ja kasvattaminen on Aspon henkilöstöjohtamisen keskeisiä periaatteita. Arvoa muodostavat rakennepääoma, inhimillinen pääoma sekä suhdempääoma.

Rakennepääoma pitää sisällään ne rakenteet, järjestelmät ja prosessit, joilla varmistetaan, että tärkeä osaaminen ei ole liian henkilösidonnaista vaan laajemmin koko organisaation käytössä.

Aspo on esimerkiksi investoinut voimakkaasti konsernin yhteisiin tietojärjestelmiin, joiden ansiosta tytäryritykset voivat kehittää asiakkuuksiaan ja tehostaa sisäisiä prosessejaan. Toiminnanohjausjärjestelmä ja sen päälle rakennettu asiakkuudenhallintajärjestelmä lisäävät avointa tiedonkulkua ja mahdollistavat asiakkaille merkityksellisten toimintojen aiempaa systemaattisemman kehittämisen.

Rakennepääomaan kuuluu myös asioiden mittaaminen: esimerkiksi eri toimialojen asiakastytytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Inhimillinen pääoma pitää sisällään henkilöstöön liittyvät asiat, esimerkiksi henkilöstön osaamisen ja sen kehittämisen, työtyytyväisyyden, virkistystoiminnan ja palkitsemisen. Aspo pyrkii kaikin tavoin edistämään työntekijöidensä ammatillista kehittymistä sekä luomaan kannustavaa työilmapiiriä. Henkilöstön tyytyväisyyttä omiin tehtäviinsä, johtamisen laatuun ja Aspoon mitataan säännöllisesti. Konserni vastaa tarvittavista korjaavista toimenpiteistä.

Koulutukseen ja ammattitaidon kehittämiseen investoidaan kaikilla organisaatiotasoilla. Aspon työntekijöillä on mahdollisuus edetä urallaan myös koko konsernin tasolla. Aspossa on käynnissä laaja henkilöstön koulutusohjelma, joka tähtää oman alan ammattitutkinon suorittamiseen. Se auttaa myös harmonisoimaan toimintatapoja eri markkina-alueilla.

Henkilöstön kannustamiseksi Aspoon perustettiin vuonna 2005 henkilöstörahasa, johon maksetaan voittopalkkioeränä osa Aspon tuloksesta. Tarkoituksena on, että valtaosa rahastolle maksettavista voittopalkkioista käytetään Aspon osakkeiden ostoon. Henkilöstö halutaan yhtiön merkittäväksi omistajaksi.

Suhdepääoma pitää sisällään asiakkaisiin, päämiehiin ja muihin sidosryhmiin liittyvän osaamisen. Valtaosa Aspon liiketoimintojen asiakkuuksista on hyvin pitkäaikaisia ja vahvaan luottamukseen perustuvia kumppa-

nuuksia. Samoin monet päämiessuhteet ovat vuosikymmenten mittaisia.

Aspon hallitus on hyväksynyt **Aspo-konsernin eettiset ohjeet**. Ohjeissa kuvataan ne käyttäytymissäännöt, joita konsernin henkilöstön edellytetään omassa toiminnassaan noudattavan. Samoin niissä annetaan ohjeita asioista, joiden osalta henkilöstö joutuu tekemään henkilökohtaisia ja eettisiä päätöksiä.

Aspon jokaisen työntekijän on toimittava eettisten ohjeiden mukaisesti. Johdolla ja esimiehillä on erityinen vastuu eettisten ohjeiden viestimisestä, valvonnasta ja noudattamisesta omassa organisaatiossaan.

Eettiset ohjeet käsittelevät muun muassa toiminnan lainmukaisuutta, liikesuhteita, henkilöstöä ja turvallisuutta sekä yrityksen varoja ja omaisuutta. Ohjeet löytyvät kokonaisuudessaan Aspon internetsivustolta.

Ympäristömaine merkittävä kilpailutekijä

Myös hyvä ympäristömaine on osa aineetonta pääomaa ja tärkeä kilpailutekijä. Aspon ympäristöpolitiikan keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Kriittiset ympäristöasiat halutaan hoitaa yli lain ja määräysten edellyttämien minimirajojen. Ympäristölle haitallisia vaikutuksia pyritään ennakoidaan ja välttämään hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnin, tuotteiden elinkaarianalyyysien sekä riskienarvioinnin avulla.

Konsernin ympäristöpolitiikka toimii ohjeena eri liiketoimintojen kehittäessä omia toimintatapojaan. Vastuu ympäristöasioiden kehittämisestä on Aspon omistamalla yrityk-

sillä ja vastuuhenkilönä on yleensä yrityksen toimitusjohtaja.

Aspo pyrkii hyödyntämään ympäristövaikutusten kannalta parhaita mahdollisia teknologioita ja välttämään haitallisia vaikutuksia. Työntekijöitä koulutetaan ja kannustetaan toimimaan ympäristön kannalta vastuullisella tavalla. Aspo osallistuu myös erilaisiin yhteiskuntavastuullisiin hankkeisiin. Yhteistä niille on se, että ne liittyvät Aspon toimintaan Itämeren alueella. Yhteistyötä on tehty esimerkiksi Pidä Saaristo Siistinä ry:n sekä John Nurmisen Säätiön Puhdas Itämeri -hankkeen kanssa.

Aspo varautuu ennakkoon ympäristöasioissa tapahtuviin muutoksiin ja etsii koko ajan keinoja, millä varautumista voi edelleen parantaa. Poikkeustilanteita varten on laadittu tarkat toimenpide- ja viestintäsunnitelmat. Aspo pyrkii myös osallistumaan sekä kansallisiin että kansainvälisiin ympäristöhankkeisiin.

Vastuu ilmenee konkreettisina tekoina

Aspo-konsernin toimitilat sijaitsevat Skanskan rakentamassa LEED-platinatason ympäristösertifikaatin saaneessa Lintulahdenvuoren toimitotalossa. LEED (Leadership in Energy and Environmental Design) on maailmanlaajuinen rakennusten suunnittelu, rakentamisen sekä käytön ja ylläpidon ympäristöluokitus.

Ympäristötehokkaat rakennukset kuluttavat arviolta 30–50 prosenttia vähemmän energiaa kuin tavalliset rakennukset. Niiden hiilidioksidipäästöt ovat pienempiä, lisäksi ympäristötehokas rakentaminen ja rakennuksen käyttö vähentää erilaisen jätteen määrää. Ympäristötehokkuus näkyy myös rakennuksen pienempinä käyttökuluina.

Talon toimitilojen jäädyttämiseen käytetään kaukokylmää ja vesikalusteet on suunniteltu mahdollisimman vähän vettä kuluttaviksi. Rakennukseen saadaan runsaasti päivänvaloa, joten siellä tarvitaan vähemmän keinovaloa kuin tavanomaisissa toimitiloissa. Näin säästetään valaistukseen kuluva energiaa.

ESL Shippingin toiminta ja kaikki alukset on sertifioitu kansainvälisen merenkulujärjestön IMO:n turvallisuusjohtamiskoodin ISM:n vaatimusten mukaisesti. ISM-koodi on säännöstö laivojen turvallisesta toiminnasta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä. Lisäksi ESL Shippingillä on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Turvallisuutta lisää myös laivojen hyvä varustelutaso: kaikki alukset ovat jäävahvisteisia. Lisäksi pitkäaikainen henkilöstö tuntee hyvin Itämeren satamat, väylät ja olosuhteet.

Varustamon m/s Pasila on ensimmäinen suomalainen rahtialus, johon on asennettu painolastiveden puhdistusjärjestelmä. Se estää vieraiden eläin- ja kasvilajien siirtymisen merialueelta toiseen ja suojelee siten Itämeren ekosysteemiä. Järjestelmä on asennettu myös Aspon uusiin suuren kokoluokan supramax-aluksiin.

Laivat ovat ekologisin vaihtoehto suurten lastien kuljettamiseen. Suuren rahtialuksen hiilidioksidipäästöt lastin kokoon ja matkaan suhteutettuna ovat 30 prosenttia raskaan ajoneuvoyhdistelmän päästöistä ja alle kolme prosenttia lentokoneen päästöistä.

Leipurin-konsernissa on kiinnitetty erityistä huomiota elintarvikeraaka-aineiden laatuun ja turvallisuuteen sekä toiminnan ympäristövaikutuksiin. Raaka-aineissa toimin-

tamallille on myönnetty ISO 9001 -sertifikaatti. Sertifioinnin myötä yritys on sitoutunut toiminnan jatkuvaan parantamiseen. Ympäristövaikutukset pyritään huomioimaan myös raaka-ainetoimittajien valinnassa.

Telkolle hyvä ympäristömaine on keskeinen menestystekijä. Toiminnalla on tiukat laatukriteerit, jotta yritys voi mahdollisimman hyvin suojella omaa mainettaan ja siten myös päämiestensä ja asiakkaidensa brändejä.

Telko noudattaa kaikessa toiminnassaan alan lainsäädäntöä ja suosituksia niin ympäristön, tuotteiden kuin henkilöstönkin suhteen. Yrityksellä on ISO 9001 -standardin mukainen sertifiointi. Lisäksi yhtiö on sitoutunut noudattamaan Responsible Care – Vastuu huomisesta -ohjelman kemikaalikauppaan painottunutta versiota. Ohjelmassa sitoudutaan ympäristö-, terveys- ja turvallisuusasioiden jatkuvaan omaehtoiseen parantamiseen. Sitoutuminen on todennettu ulkopuolisella ESAD II -arvioinnilla. Telko on myös Venäjän ensimmäinen turvallisuus- ja laatuarvioitu kemianteollisuuden yritys. Lisäksi Telko on allekirjoittanut Euroopan kemianteollisuuden jälleenmyyjien järjestön FECC:n eettiset periaatteet.

Kaukomarkkinat toimittaa energiatehokkuutta parantavia laitteita ja palveluita. Sen tuotteiden avulla voidaan lisäksi hyödyntää uusiutuvaa energiaa, kuten biopolttoaineita, sekä ehtymätöntä energiaa, kuten aurinkoenergiaa. Ympäristöasiat ovat yrityksen päämiehille erittäin tärkeässä roolissa: sitoutuminen kestäväan kehitykseen näkyy kaikessa toiminnassa tuotteiden suunnittelusta ja valmistuksesta niiden kierrätykseen.

Aspon hallinnointiperiaatteet

Aspon hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet ovat kaikki yhtiön osakkeenomistajia. He omistavat yhteensä noin kymmenen prosenttia yhtiön osakekannasta.

Aspon päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säännöksiä, Aspo Oyj:n yhtiöjärjestystä sekä NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä ja määräyksiä. Aspo noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia vuodelta 2010. Hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n sivustolta www.cgfinland.fi.

Aspo Oyj:n erillinen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on julkaistu Aspon internet-sivustolla, www.aspo.fi. Sivulla esitetään ajantasaisena hallinnointikoodin edellyttämät tiedot.

Konsernin rakenne

Aspo-konsernin emoyhtiö Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Ylin vastuu Aspo-konsernin hallinnosta ja toiminnasta on Aspo Oyj:n toimielimillä, joita ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa.

Aspo Oyj:n tehtävänä on omistaa ja kehittää tytäryhtiöidensä ja muiden toimintayksikköjensä toimintaa, huolehtia keskitetysti konserniyhtiöiden hallinnoimiseen, rahoitukseen ja strategiseen suunnitteluun liittyvistä asioista sekä suunnitella ja toteuttaa taloudellisesti tarkoituksenmukaisia investointeja.

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu konserniyhtiöissä, ESL Shipping Oy, Leipurin Oy, Telko Oy ja Kaukomarkkinat Oy, sekä näiden tytäryhtiöissä kotimaassa ja ulkomailla.

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain yhtiön hallituksen määräämänä ajankohtana ja siinä käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat

sekä hallituksen ehdotukset ja mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle. Varsinainen yhtiökokous mm. vahvistaa tilinpäätöksen, valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajan, päättää voitonjaosta sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista.

Osakkeenomistajalla on oikeus osakeyhtiölain mukaisesti saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää yhtiökokoukseen.

Yhtiökokoukset kutsuu koolle Aspo Oyj:n hallitus. Kokouskutsu julkaistaan pörssitiedotteella ja hallituksen määräämissä sanomalehdissä aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta. Lisäksi kokouskutsu ja seuraavat tiedot julkistetaan yhtiön internet-sivustolla viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouskutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen tai muun toimivaltaisen elimen päätösehdotus
- asia, joka on otettu yhtiökokouksen asialistalle, mutta josta päätöstä ei ehdoteta tehtäväksi

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan kokouksen jälkeen pörssitiedotteella. Yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen ja päätöksiin liittyvine liitteineen julkaistaan yhtiön internet-sivustolla kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

Hallitus

Aspo Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Jäsenistä ja heidän lukumäärästään päättää yhtiökokous. Hallitus

valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vuoden 2011 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin kuusi jäsentä. Jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun joko hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät yhtiöjärjestyksen, osakeyhtiölain ja muun soveltuvan lainsäädännön pohjalta. Aspo Oyj:n hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen, jonka mukaisesti hallituksen käsiteltäviä asioita ovat mm:

- Aspo-konsernin strategiset linjaukset ja toimialastrategiat
- konsernirakenne
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- osavuositarkastukset ja konsernitilinpäätökset
- konsernin toimintasuunnitelmat, budjetit ja investoinnit
- liiketoiminnan laajennukset tai supistukset, yritys- ja liiketoimintakaupat
- konsernin riskienhallinta-, vakuutus- ja rahoituspolitiikka
- konsernin ympäristöpolitiikka
- johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät
- toimitusjohtajan nimittäminen
- Aspo-konsernin taloudellisen tilanteen ja rahoitustilanteen seuranta

Hallitus tekee vuosittain itsearvioinnin toiminnastaan ja työskentelytavoistaan.

Hallituksella oli vuoden 2011 aikana 12 kokousta, joista 4 oli puhelinkokouksia. Keskimääräinen osallistumisprosentti oli 99 %.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on perustanut tarkastusvaliokunnan, jonka tarkoituksena on mm. valmistella yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevia

asioita. Tarkastusvaliokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokunnan valmistelun pohjalta. Tarkastusvaliokunnan muodostavat puheenjohtaja ja vähintään kaksi jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on:

- tilinpäätösraportoinnin prosessin seuranta
- taloudellisen raportointiprosessin valvonta
- sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta
- sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raporttien käsittely
- yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästäan antamaan selvitykseen sisältyvän, taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvauksen käsittely
- tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisen tilintarkastuksen seuranta
- tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden arviointi
- tilintarkastusyhteisön tarjoamien oheispalvelujen arviointi
- tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen valmistelu

Tarkastusvaliokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vuonna 2011 tarkastusvaliokunta kokoontui neljä kertaa.

Aspolla ei ole tarkastusvaliokunnan lisäksi muita valiokuntia.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkiot ja kulujen korvausperiaatteet vuosittain.

Vuoden 2011 varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkioksi 15 500 euroa. Varapuheenjohtajalle päätettiin maksaa palkkiona 3 600 euroa ja hallituksen muille jäsenille 2 400 euroa kuukaudessa sekä tarkastusvaliokunnan

jäsenille 700 euron kokouskohtainen palkkio valiokunnan kokouksista. Hallituksen jäsenelle ei makseta palkkiota, mikäli hän on työ- tai toimisuhteessa Aspo-konserniin kuuluvaan yhtiöön.

Matkat korvataan Aspon yleisen matkustussäännön mukaisesti. Aspo Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2011 palkkioita yhteensä 269 589 euroa.

Aspon hallituksen jäsenten enemmistö on riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuutta säännöllisesti.

Hallituksen puheenjohtaja

Aspo Oyj:n päätoimisena hallituksen puheenjohtajana toimii diplomiekonomi, eMBA Gustav Nyberg (55). Hän vastaa puheenjohtajatehtävien lisäksi mm. strategiaprosessin etenemisestä sekä osallistuu sijoittajasuhde-toimintaan.

Aspo Oyj:n hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja nimittää hallituksen päätoimisen puheenjohtajan sekä sopii hänen palvelussuhteensa ehdoista, jotka on määritelty kirjallisessa johtajasopimuksessa. Päätoiminen puheenjohtaja ei nosta yhtiökokouksen päättämää hallituspalkkiota johtajasopimuksen voimassa ollessa. Päätoimiselle puheenjohtajalle johtajasopimuksen perusteella maksettava kokonaiskorvaus ei ylitä yhtiökokouksen päätöksen mukaista hallituksen puheenjohtajan palkkiota.

Toimitusjohtaja

Aspo Oyj:n toimitusjohtajan valitsee hallitus. Aspon toimitusjohtajana on toiminut 1.1.2009 lähtien eMBA Aki Ojanen (51). Toimitusjohtaja johtaa ja kehittää konsernin liiketoimintaa ja vastaa operatiivisesta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hän esittelee ja raportoi hallitukselle. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien määräysten mukaisesti ja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen

ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja toimii myös konserniyhtiöiden hallitusten puheenjohtajana sekä toimii operatiivisena esimiehenä hallinnon ja alakonserniin toimitusjohtajille. Hän vastaa lisäksi sisäisestä tarkastuksesta talousjohtajan esimiehenä sekä konsernin riskienhallinnasta, jota koordinoi talousjohtaja.

Toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdoista on sovittu kirjallisesti toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan palvelussuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelussuhteen irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Toimitusjohtajalle maksettiin vuonna 2011 palkkana, palkkioina ja luontoisetuina yhteensä 448 491 euroa, josta palkkioiden osuus oli 152 896 euroa ja luontoisetujen osuus 17 890 euroa.

Konsernin johtoryhmä

Toimitusjohtajaa avustaa konsernin johtoryhmä, joka vastaa Aspo-konsernin strategisen rakenteen kehittämisestä ja yhtiön tuloksesta sekä valmistelee politiikat ja yhteiset käytännöt. Konsernin johtoryhmä kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat Aspon julkiseen sisäpiiriin.

Johtoryhmään kuuluvat konsernin toimitusjohtajan lisäksi talousjohtaja Arto Meitsalo, rahoitusjohtaja Harri Seppälä, ESL Shippingin toimitusjohtaja Markus Karjalainen, Telkon toimitusjohtaja Kalle Kettunen, Kaukomarkkinoiden toimitusjohtaja Jukka Nieminen ja Leipurin toimitusjohtaja Matti Väänänen. Konsernin johtoryhmälle (pl. toimitusjohtaja) maksettiin vuonna 2011 palkkana, palkkioina ja luontoisetuina yhteensä 1 078 052 euroa, josta palkkioiden osuus oli 206 662 euroa ja luontoisetujen osuus 102 565 euroa.

Eläkesopimukset

Aspo Oyj:n hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla on maksuperusteinen

ryhmäeläke-etu. Eläkeikä on 60 vuotta, jolloin vakuutusmaksujen maksaminen päättyy. Eläke päättyy henkilön täytettyä 70 vuotta. Eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Eläkkeen alkamista voidaan lykätä korkeintaan siihen asti, kun henkilö täyttää 70 vuotta. Eläke määräytyy tällöin sijoituskohteiden arvonkehityksen mukaisesti tarkistetusta vakuutussäästöstä.

Jos henkilön työsuhde päättyy ennen sopimuksen mukaista eläkeikää työnantajan taholta tapahtuvaan irtisanomiseen tuotannollisista tai taloudellisista syistä, henkilöllä on oikeus työsuhteen päättymiseen mennessä kertyneeseen vakuutussäästöä vastaavaan maksuvapaaseen vakuutukseen eli vapaakirjaan. Henkilöllä on aina oikeus omia maksuosuuksia vastaavaan vapaakirjaan.

Vuonna 2011 hallituksen puheenjohtajan ryhmäeläkevakuutuksen kustannus oli 72 206 euroa, mikä sisältyy hänelle maksettuihin kokonaiskorvaukseen. Toimitusjohtajan ryhmäeläkevakuutuksen kustannus oli 59 588 euroa eli 12 % vuosiansiosta. Yhteensä kustannukset olivat 131 794 euroa.

Palkitseminen

Aspo Oyj:n johdon palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, tehtävän tulosvaikutuksen perusteella määräytyvästä lyhyen aikavälin tulospalkkiosta sekä pitkän aikavälin palkitsemiseen kuuluvista johdon eläke-eduista sekä osakepalkkiojärjestelmästä.

Aspo Oyj:n hallitus päättää konsernin toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten palkkauksen, muut taloudelliset etuudet sekä tulospalkkiojärjestelmän perusteet.

Aspo Oyj:n toimitusjohtajan ja yhtiön muun johdon tulospalkkion enimmäismäärät voivat vaihdella tehtävän tulosvaikutuksen perusteella henkilön 3-8 kuukauden palkkaa vastaavaan määrään asti. Toimitusjohtajalla tulospalkkion enimmäismäärä on 8 kuukauden palkkaa vastaava määrä. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason

tulosvaatimukset ja oman vastualueen kehitysedellytykset. Tulospalkkiojärjestelmän kriteerien täyttymistä seurataan vuosittain. Aspo Oyj:n hallitus hyväksyy tulospalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat maksut. Vuosittain määräytyvät tulospalkkiot maksetaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen.

Tulospalkkiojärjestelmän lisäksi Aspo Oyj:n hallitus on päättänyt osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä Aspo-konsernin avainhenkilöille. Ohjelman ansaintajakso alkoi 1.1.2009 ja se päättyi 31.12.2011. Ohjelmaan osallistuminen ja palkkion saaminen edellytti, että avainhenkilö hankki hallituksen ennalta päättämän määrän Aspo Oyj:n osakkeita. Ohjelman mahdollinen palkkio perustui avainhenkilön työ- tai toimisuhteen jatkamiseen ja Aspo-konsernin kumulatiiviseen tulos/osake-tunnuslukuun (EPS) vuosina 2009-2011. Ansaintajakson palkkio maksetaan maaliskuussa 2012 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana.

Lisäksi hallitus on päättänyt Aspo-konsernin johtoon kuuluvien henkilöiden osakeomistusjärjestelmästä, jonka tarkoituksena on mahdollistaa osallistujien merkittävä pitkäaikainen omistus Aspossa. Järjestelmään osallistuvien henkilöiden omistama yhtiö Aspo Management Oy hankki 114 523 kappaletta Aspon osakkeita osallistujilta markkinahintaan ja lisäksi Aspo luovutti yhtiölle suunnatussa osakeannissa omia osakkeitaan yhteensä 322 637 kappaletta markkinahintaan. Aspo Management Oy merkitsi uusia osakkeita Aspon vuonna 2011 järjestämässä osakeannissa 62 452 kappaletta, joten se omistaa Aspon osakkeita yhteensä 499 612 kappaletta. Järjestelmä on voimassa kevääseen 2014, jolloin se on tarkoitus purkaa myöhemmin päätettävällä tavalla. Järjestelmää jatketaan vuosi kerrallaan mikäli Aspon osakkeen pörssikurssi vuoden 2014, 2015 tai 2016 alussa on alle sen keskihinnan, jolla Aspo Management hankki omistamansa Aspon osakkeet. Osakkeiden luovuttamista on rajoitettu järjestelmän voimassaoloaikana.

Aspolla ei ole erillistä optio-ohjelmaa. Erillinen palkka- ja palkkioselvitys löytyy osoitteesta www.aspo.fi.

Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Valitulle tilintarkastajalle kuuluu soveltuvin osin myös sisäinen tarkastus. Tilintarkastajan toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja vastaa tarkastustyön ohjeistuksesta ja koordinoinnista koko konsernin osalta. Tilintarkastaja antaa yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tarkastuskertomuksen vuositilinpäätöksen yhteydessä. Hallituksen jäsenille toimitetaan myös tilintarkastajan antamat välitarkastuskertomukset.

Vuoden 2011 yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Jan Holmberg. PricewaterhouseCoopers-ketjuun kuuluville yhteisöille Suomessa ja ulkomailla maksettiin vuonna 2011 palkkioita Aspo-konsernin yhtiöiden tilintarkastuksesta yhteensä 239 467 euroa. Muita palveluja ostettiin lisäksi 139 414 eurolla.

Sisäinen valvonta

Aspon sisäinen valvonta käsittää liiketoimintaprosesseihin sisäänrakennetun valvonnan, konsernin johtamisjärjestelmän ja koko konsernin kattavan taloudellisen raportoinnin. Sisäinen valvonta on oleellinen osa yhtiön johtamista, riskienhallintaa ja hallintoa.

Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada aikaan riittävä varmuus päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisesta seuraavissa asioissa:

- toiminnan tulokellisuus ja tehokkuus sekä pääomien hallinta

- taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luotettavuus ja eheys
- lakien, määräysten ja sopimusten sekä eettisten periaatteiden ja yhteiskuntavastuun noudattaminen
- omaisuuden ja brändien turvaaminen ja vastuullinen hoitaminen

Vastuu valvonnan järjestämisestä kuuluu hallitukselle ja toimitusjohtajalle sekä konsernissa että eri liiketoiminnoissa. Konsernin hallitus on vastuussa osakkeenomistajille ja toimitusjohtaja hallitukselle. Vastuuketju jatkuu läpi koko organisaation siten, että kukin aspolainen vastaa vastuualueensa valvonnasta esimiehelleen. Konserniyhtiöiden controllerit ovat osaltaan valvontavastuussa lainsäädännön ja konsernin ohjeiden noudattamisesta. He raportoivat toimialajohdon lisäksi konsernin talousjohtajalle. Talousjohtaja raportoi mahdollisista havainnoista toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen toiminto tukee konsernin johtoa heidän valvontatehtävässään ja tavoitteena on antaa konsernin hallitukselle riittävä varmuus sisäisen valvonnan toimivuudesta.

Taloudellinen raportointi

Taloudellisen raportoinnin valvonta perustuu liiketoimintaprosessien valvontaan. Taloudelliseen raportointiin käytettävä tieto syntyy liiketoimintaprosessien edetessä ja vastuu tiedon oikeellisuudesta on kaikilla prosessiin osallistuvilla. Talouden raportointiprosessi on hajautettu ja sitä valvoo tarkastusvaliokunta.

Konsernin tilinpäätökset laaditaan IFRS-standardien mukaan, emoyhtiön ja suomalaisten tytäryhtiöiden FAS-standardien mukaan. Jokainen erillisyhtiö noudattaa kirjanpidossaan sijaintimaan lainsäädäntöä, mutta raportoi tiedot Aspon antaman laskentaohjeistuksen mukaisesti. Yksittäisillä yrityksillä voi olla oma tilipuitteistonsa, mutta niiden tiedot konsolidoidaan yhteistä tilipuitteistoa noudattaen toimialatasolle, jossa niiden oikeellisuus arvioidaan ja siirretään

edelleen konsernitasolle. Aspo-konsernin tiedot tarkistetaan ja niiden laatu arvioidaan kuukausittain. Jokaisessa välivaiheessa tiedon laadusta ja sen tuottamisen prosessista vastuussa oleva yksikkö arvioi tiedon oikeellisuutta. Konsernitason tarkistus- ja täsmäytysmekanismit ovat käytössä vuosineljännesten lisäksi kuukausittain.

Taloudellista raportointia varten konsernilla on käytössä tarvittavat raportointijärjestelmät, jotka on hajautettu ja joiden käytössä noudetaan sisäisen valvonnan periaatteita. Asettujen tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain raportointijärjestelmän avulla. Se kattaa toteutuma- ja vertailutietojen lisäksi ajantasaiset ennusteet. Aspon hallitus saa vastaavat raportit käyttöönsä kuukausittain. Hallitus arvioi konsernin tilaa ja tulevaisuutta saamansa tiedon perusteella. Hallitus vastaa tilinpäätöksen sisällöstä ja sen julkaisemisesta.

Vuoden 2011 aikana raportointijärjestelmien uusimista ja yhtenäistämistä jatkettiin, mikä parantaa sisäistä valvontaa.

Sisäisen valvonnan ja tarkastusvaliokunnan lisäksi raportoinnin oikeellisuutta ja prosessien pitävyyttä arvioi riippumaton ulkopuolinen tilintarkastusyhteisö.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tukea konsernin arviointia ja varmistusta, joilla todennetaan riskienhallinnan, valvonnan sekä johtamisen ja hallinnon tehokkuutta. Sisäinen tarkastus tukee johtoa ja organisatiota konsernin päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen varmistamisessa sekä valvontajärjestelmän toiminnan varmistamisessa ja sen kehittämisessä.

Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet vahvistetaan hallituksen antamissa sisäisen valvonnan periaatteissa. Toiminto kuuluu konsernin talousjohtajalle, joka raportoi havainnoista toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Sisäinen tarkastus on organisoitu konsernin kokoa vastaavaksi ja tarvittaessa hankitaan lisäresursseja ja erikoisosaamista vaativien

arviointien suorittamiseen. Tavoitteena on suorittaa kahdesta kolmeen riskilähtöistä tarkastusta vuodessa. Tarkastukset perustuvat riskien arviointiin liiketoimintayksiköiden omien riskianalysien perusteella. Tarkastustyön arvioinnin ja varmistuksen kohteena ovat toimintojen tuloksellisuus ja tehokkuus, taloudellisen ja toiminnallisen raportoinnin luotettavuus, toiminnan lainmukaisuus ja varojen turvaaminen.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, osakasarvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on konsernin johdolla. Liiketoimintojen johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana normaalia toiminnan ohjausta. Riskienhallintaa koordinoi konsernin talousjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

Jokaiselle toimialalle on erikseen valmisteltu riskienhallintaohjelma ja sitä vastaava jatkuvuussuunnitelma. Liiketoiminnan riskejä ja niiden hallintaa käsitellään säännöllisesti liiketoimintojen johtoryhmissä. Konsernin yhteiset toiminnot huolehtivat siitä, että niiden vastuulla oleviin prosesseihin sisällytetään riittävät riskien arviointi- ja raportointimenettelyt. Tiettyjen riskien osalta riskienhallinnan periaatteet ja keskeisin sisältö on määritelty konsernitason politiikoissa ja ohjeissa. Konsernin hallinto vastaa konsernitason vakuutusohjelmista.

Riskienhallinta perustuu oleellisilta osin edellä esitettyyn sisäisen valvonnan mukaiseen toimintatapaan, jossa vastuuketju ulottuu läpi koko konsernin. Liiketoimintariskien hallinnassa tärkein tekijä on liiketoiminnan syvälinen osaaminen ja niiden työkalujen hallinta, joiden avulla päivittäinen liiketoiminta tapahtuu ja joilla sitä ohjataan. Jokaiselle toimialalle ominaiset riskit tunnis-

tetaan liiketoimintayksiköissä, niitä arvioidaan toimialojen johtoryhmissä ja niistä raportoidaan toimialojen hallituksille sekä tarvittaessa Aspon hallitukselle tai tarkastusvaliokunnalle. Toimialahallitusten puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja.

Riskejä arvioidaan jatkuvasti ja niiden hallintaa käsitellään toimialayhtiöiden johdossa. Riskiarvioinnit päivitetään Aspon johtamiskäytännön mukaisesti ja keskeiset tulokset esitetään neljännesvuosittain julkaistavissa osavuositarkastuksissa. Merkittävistä hankkeista tehdään erilliset riskianalysit. Konsernin kannalta merkittävimmät riskit arvioidaan kerran vuodessa ja tulos raportoidaan vuosikertomuksen yhteydessä.

Rahoitusriskit ja rahoituksen riskienhallinnan periaatteet ja organisaatio on selostettu tilinpäätöksen liitetiedoissa s. 81.

Sisäpiirihallinto

Aspo-konsernissa noudatetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Aspon hallitus on lisäksi vahvistanut Aspo Oyj:n sisäpiirisäännöt, joka sisältävät ohjeet pysyville ja hankekohtaisille sisäpiiriläisille. Aspo Oyj:n julkiseen sisäpiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsenet ja tilintarkastaja. Aspo Oyj:n pysyvään yrityskohtaiseen sisäpiiriin kuuluvat tytäryhtiöiden varatoimitusjohtajat, hallituksen sihteeri, konsernin taloudesta ja rahoituksesta vastaavat henkilöt sekä muut henkilöt, jotka saavat tehtävässään säännöllisesti sisäpiirintietoa. Lisäksi pidetään sisäpiirihankkeiden valmisteluun osallistuvista henkilöistä hankkeita sisäpiirirekistereitä.

Pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla 21 vuorokauden aikana ennen osavuositarkastuksen tai tilinpäätöksen julkistamista eivätkä julkaisupäivänä.

Sisäpiiriasioiden ohjauksesta ja valvonnasta vastaa konsernin talousjohtaja. Julkiseen sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden omistustiedot ja niissä tapahtuneet muutokset

julkaistaan yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.aspo.fi. Aspo Oyj:n sisäpiirirekisteriä ylläpitää Euroclear Finland Oy.

Hallituksen jäsenet 31.12.2011

GUSTAV NYBERG

s. 1956,
puheenjohtaja;
riippuvainen yhtiöstä, riippumaton
merkittävistä osakkeenomistajista
Diplomiekonomi, eMBA

Hallituksen päätoiminen
puheenjohtaja vuodesta 2009,
hallituksen jäsen vuodesta 2008

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Aspo Oyj 1999–2008
Johtotehtävät, Elfa International Ab
1985–1995
Johtotehtävät, Finnboard 1979–1984

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Liikesivistysrahasto,
Stiftelsen Svenska handelshögskolan
Neuvottelukunnan jäsen: Suomen Meripelastusseura
Valtuuskunnan jäsen: Sinisen Reservin säätiö

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2011:
635 305 kpl; 2,05 % osakekannasta
Edellisen lisäksi 500 000 osakkeen äänivalta;
1,62 % osakekannasta
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2011: 183 695 euroa
(sisältäen eläkevakuutuksen)

MATTI ARTEVA

s. 1945,
varapuheenjohtaja;
riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Insinööri, kauppaneuvos

Hallituksen varapuheenjohtaja
vuodesta 2000,
hallituksen jäsen vuodesta 1999

Keskeinen työkokemus

Vanhempi neuvonantaja,
Rautaruukki Oyj 2005
Divisioonan johtaja, Rautaruukki Oyj
Metallituotteet 2003–2004
Toimitusjohtaja, Asva Oy 1993–2003
Markkinointi- ja johtotehtävät,
Aspo Oy 1975–1993
Osastopäällikkö, Oy Telko Ab 1970–1975

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja:
Europress Group Oy
Hallituksen jäsen: Komax Oy

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2011:
200 000 kpl, 0,65 % osakekannasta
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2011: 41 400 euroa

ESA KARPPINEN

s. 1952,
riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Oikeustieteen kandidaatti
Konsernijohtaja, Berling Capital Oy 1986–

Hallituksen jäsen vuodesta 2005

Keskeinen työkokemus

Varatoimitusjohtaja ja CFO,
Oy Expaco Ab 1983–1986

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Taaleritehtaan Omistus-
yhteisö Oy, Oy Hotel Regatta Ab

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2011:
Berling Capital Oy 874 400 kpl, 2,82 %
osakekannasta
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2011: 27 600 euroa

ROBERTO LENCIONI

s. 1961,
riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Oikeustieteen kandidaatti
Toimitusjohtaja, Oy Gard (Baltic) Ab 2003–

Hallituksen jäsen vuodesta 1999
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
vuodesta 2010

Keskeinen työkokemus

Johtotehtävät, Oy Baltic Protection Alandia Ab
1990–2002
Toimitusjohtaja, Oy Baltic Insurance Brokers
Ab 1994–2001
Myyntipäällikkö, Aspocomp Oy 1988–1990
Konsernin lakimies, Aspoyhtymä 1986–1987

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2011:
10 687 kpl, 0,03 % osakekannasta
Aspon vaihdettava pääomalaina 2009:
2 merkintää
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2011: 29 700 euroa

Päivitetyt muutokset Aspon
julkisten sisäpiiriläisten
omistustiedoissa julkaistaan
Aspon kotisivuilla, www.aspo.fi.

KRISTINA PENTTI-VON WALZEL

s. 1978,
riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Kauppatieteiden maisteri,
valtiotieteiden kandidaatti
Varainhankinnan johtaja, HANKEN
Svenska handelshögskolan 2008–

Hallituksen jäsen vuodesta 2009
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2010

Keskeinen työkokemus

Harjoittelujaksoja Ulkoasiainministeriössä
sekä erilaisissa henkilöstö- ja rahoitusalan
tehtävissä, mm. Mandatum Pankkiiriliikkeessä
ja Fortum Oyj:ssä 1999–2006

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Lemminkäinen Oyj,
Perheyrittäjien liitto, CMI Crisis
Management Initiative, Liikesivistysrahasto
Valtuuston jäsen: Stiftelsen
Svenska handelshögskolan

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2011:
8 000 kpl, 0,03 % osakekannasta
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2011: 29 700 euroa

RISTO SALO

s. 1951,
riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Diplomi-insinööri
Hallituksen puheenjohtaja,
Hollming Oy 2005–

Hallituksen jäsen vuodesta 2008
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2010

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Hollming Oy 1992–2005
Johtotehtävät, Finnyards Oy 1992
Johtotehtävät, Hollming Oy 1977–1991

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Teknoliateollisuus ry
Neuvottelukunnan jäsen: Keskinäinen
työeläkevakuutusyhtiö Varma

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2011:
11 326 kpl, 0,04 % osakekannasta;
Hollming Oy 456 969 kpl,
1,48 % osakekannasta,
Ratius Oy 148 572 kpl, 0,48 % osakekannasta
Aspon vaihdettava pääomalaina 2009:
Hollming Oy 20 merkintää,
Ratius Oy 2 merkintää
Ei osakejohdannaisiin kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2011: 29 700 euroa

Konsernin johtoryhmä 31.12.2011

Konsernin johtoryhmä hakee konsernitason synergioita ja edistää toimeenpanon tehokkuutta. Tytäryhtiöiden hallitukset ohjaavat, tukevat ja valvovat kunkin yrityksen strategian toteuttamista.

AKI OJANEN

s. 1961, eMBA
Toimitusjohtaja,
Aspo Oyj, 2009–

Keskeinen työkokemus

Varatoimitusjohtaja, Aspo Oyj,
2007–2008
Toimitusjohtaja, Itella Logistics Oy,
2005–2007
Toimitusjohtaja, Kuusakoski Oy,
2003–2005
Johtotehtävät, Kuusakoski Oy,
1999–2003
Johtaja, Canon North-East Oy,
1996–1998
Johtotehtävät, Canon Oy,
1988–1996

Luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja:
ESL Shipping Oy, Leipurin Oy,
Telko Oy ja Kaukomarkkinat Oy
Hallituksen varapuheenjohtaja:
Teknisen Kaupan ja Palveluiden
yhdistys
Hallituksen jäsen:
3 Step IT Group Oy, SGN Group
Oy, Suomalais-kiinalainen
kauppayhdistys
Valiokunnan puheenjohtaja:
Kaupan liitto, kauppapoliittinen
valiokunta
Valiokunnan jäsen:
Elinkeinoelämän keskusliitto EK,
kauppapoliittinen valiokunta

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2011:
2/7 Aspo Management Oy:n
omistamasta 499 612 osakkeesta;
1,61 % osakekannasta

ARTO MEITSALO

s. 1963, KTM
Talousjohtaja,
Aspo Oyj, 2009–

Keskeinen työkokemus

Vt. toimitusjohtaja,
Kauko-Telko Oy, 2008
Talousjohtaja, Kauko-Telko Oy,
2007
Johtaja, Kaukomarkkinat Oy,
2005–2007
Group Controller,
Kaukomarkkinat Oy, 2002–2005
Laskentaekonomi,
Suomen Pankki, 1993–2002
Laskentaekonomi,
Kaukomarkkinat Oy, 1989–1993

Luottamustehtävät

Hallituksen jäsen:
Kaukomarkkinat Oy
Valiokunnan jäsen:
Teknisen Kaupan ja Palveluiden
yhdistys, talousvaliokunta

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2011:
5 143 kpl; 0,02 % osakekannasta
henkilökohtaisesti sekä 1/7 Aspo
Management Oy:n omistamasta
499 612 osakkeesta;
1,61 % osakekannasta

HARRI SEPPÄLÄ

s. 1964, eMBA
Rahoitusjohtaja,
Aspo Oyj, 2008–

Keskeinen työkokemus

Johtaja, Sampo Pankki Oyj,
2006–2007
Rahoitusjohtaja,
Sampo Pankki Oyj, 1999–2006
Johtotehtävät, Postipankki,
1989–1999

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2011:
30 217 kpl; 0,10 % osakekannasta
henkilökohtaisesti sekä 1/7 Aspo
Management Oy:n omistamasta
499 612 osakkeesta; 1,61 %
osakekannasta

MARKUS KARJALAINEN

s. 1961, merikapteeni
Toimitusjohtaja,
ESL Shipping Oy, 2006–

Keskeinen työkokemus

Johtaja, Finnlines Oyj, 2005–2006
Johtaja, Neste Oil Oyj, Shipping,
2001–2005
Osastopäällikkö, Fortum Oil and
Gas Oy, 1998–2001
Osastopäällikkö, Neste Oy,
1996–1998
Merihenkilöstöpäällikkö, Neste
Oy, 1993–1996

Luottamustehtävät

Hallituksen jäsen:
Oy Bomanship Ab, Credo Ab,
Suomen varustamot ry, Hiilitieto
ry, Suomen Meripelastusseura

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2011:
1/7 Aspo Management Oy:n
omistamasta 499 612 osakkeesta;
1,61 % osakekannasta

KALLE KETTUNEN

s. 1964, DI, MBA
Toimitusjohtaja,
Telko Oy, 2009–

Keskeinen työkokemus

European Marketing Director,
Eka Chemicals Ab,
2007–2009
Toimitusjohtaja,
Eka Chemicals Oy,
2003–2009
Toimitusjohtaja,
Eka Chemicals Suzhou (China)
Ltd, 2001–2002

Luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Biohit Oy

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2011:
1/7 Aspo Management Oy:n
omistamasta 499 612 osakkeesta;
1,61 % osakekannasta

JUKKA NIEMINEN

s. 1969, DI
Toimitusjohtaja,
Kaukomarkkinat Oy, 2011–

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Oy Rehau Ab,
2009–2011
Toimitusjohtaja, Naps Systems Oy,
2008–2009
Vice President, Land Division,
Marioff Corporation Oy,
2002–2008
General Manager, Optical Fiber,
Nextrom Oy, 1999–2002
Päällikkötehtäviä,
Nokia-Maillefer Oy (Nextrom Oy),
1995–1999
Hankintainsinööri,
Valmet Paperikoneet Oy,
1993–1995

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2011:
500 kpl; 0,002 % osakekannasta

MATTI VÄÄNÄNEN

s. 1957, MMM
Toimitusjohtaja,
Leipurin Oy, 2008–

Keskeinen työkokemus

Toimialajohtaja, Kauko-Telko Oy,
2005–2008
Toimitusjohtaja, LT-Tukku Oy,
1994–2004
Toimitusjohtaja, MattiTuo Oy,
1993–1994
Toimitusjohtaja, Lihan Vienti Oy,
1985–1993

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2011:
10 000 kpl; 0,03 % osakekannasta

Päivitetyt muutokset Aspon
julkisten sisäpiiriläisten
omistustiedoissa julkaistaan
Aspon kotisivuilla, www.aspo.fi.

Aspon liiketoimintojen hallitukset ja toimitusjohtajat**ESL Shipping Oy**

Aki Ojanen puheenjohtaja
Leo Kokkonen jäsen
Lasse Rikala jäsen
Max Söderberg jäsen

Toimitusjohtaja Markus Karjalainen
Varatoimitusjohtaja Tom Blomberg

Leipurin Oy

Aki Ojanen puheenjohtaja
Matti Lappalainen jäsen
Harri Sivula jäsen
Paul Taimitarha jäsen

Toimitusjohtaja Matti Väänänen
Varatoimitusjohtaja Johan Zilliacus

Telko Oy

Aki Ojanen puheenjohtaja
Kari Blomberg jäsen
Johan von Knorring jäsen
Timo Petäjä jäsen

Toimitusjohtaja Kalle Kettunen

Kaukomarkkinat Oy

Aki Ojanen puheenjohtaja
Pekka Piironen jäsen
Arto Meitsalo jäsen

Toimitusjohtaja Jukka Nieminen

Tiedotekooste 2011

Aspo Oyj julkaisi vuonna 2011 yhteensä 36 pörssitiedotetta, joista neljä oli tulostiedotteita. Pörssitiedotteet ovat kokonaisuudessaan luettavissa yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.aspo.fi. Osa tiedotteiden sisällöstä voi olla vanhentunutta.

Pörssitiedotteet

11.2.2011 Aspo ja Rautaruukki solmivat monivuotisen sopimuksen merikuljetuksista

ESL Shipping Oy on solminut uuden monivuotisen sopimuksen Rautaruukki Oyj:n kanssa raaka-aineiden merikuljetuksista Itämerellä. Pitkäaikainen kumppanuus ja sitoutuminen mahdollistavat molemmille oman toiminnan kehittämisen ja ESL Shippingille mahdollisuuden tehostaa ja uudistaa laivostaan. Erityisesti terästeollisuuden raaka-ainekuljetuksissa käytettävä puskuproomu-kalusto telakoidaan ja aluksia modernisoidaan kesän 2011 aikana.

14.2.2011 Aspo-konsernin tilinpäätöstiedote

Aspo-konsernin liikevaihto vuonna 2010 oli 395,9 Me. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 17,9 Me. Voitto ennen veroja oli 14,1 Me ja tulos/osake 0,40 euroa. Hallituksen osinkoesitys on 0,42 euroa osakkeelta.

21.2.2011 Aspo Oyj:n uudet osakkeet merkitty kaupparekisteriin

Aspo Oyj:n vuonna 2009 liikkeeseen laske-
masta vaihdettavasta pääomalinasta 2009 on 28 lainaosuutta vastaan merkitty 215 320 Aspo Oyj:n uutta osaketta.

4.3.2011 ESL Shipping allekirjoitti 25 miljoonan euron laivarahoitus-sopimuksen

ESL Shipping Oy on allekirjoittanut laivarahoitus-sopimuksen Pohjola Pankki Oyj:n kanssa.

Luottosopimuksen määrä on 25 miljoonaa euroa ja laina-aika 10 vuotta. Allekirjoitettu sopimus on osa yhtiön toisen korealaiselta Hyundai Mipon telakalta tilaaman 56 150 dwt:n supramax-aluksen noin 30 miljoonan euron kokonaisrahoitusta.

14.3.2011 Yhtiökokouskutsu

Aspo Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään tiistaina 5. huhtikuuta 2011 Helsingissä.

14.3.2011 Aspo valmistelee enintään 20 miljoonan euron merkintäetu oikeusantia

Aspo Oyj:n hallitus on päättänyt aloittaa nykyisten osakkeenomistajien merkintäetu-oikeuteen perustuvan enintään 20 miljoonan euron suuruisen osakeannin valmistelun.

14.3.2011 Aspon ensimmäisen neljänneksen osavuositarkastukselle 2011 uusi julkistamisajankohta

Aspo on päättänyt siirtää vuoden 2011 ensimmäisen neljänneksen osavuositarkastuksen julkistamispäivää, uusi päivä on 11.5.2011. Muut ajankohdat pysyvät ennallaan.

28.3.2011 Aspon vuosikertomus ja selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2010 julkaistu

Aspo-konsernin vuoden 2010 vuosikertomus, joka sisältää tilinpäätöksen, hallituksen toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen, on julkaistu suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Myös yhtiön antama erillinen selvitys

hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuonna 2010 on julkaistu kotisivuilla www.aspo.fi.

1.4.2011 Aspo Oyj:n uudet osakkeet merkitty kaupparekisteriin

Aspo Oyj:n vuonna 2009 liikkeeseen laske-
masta vaihdettavasta pääomalinasta 2009 on 9 lainaosuutta vastaan merkitty 69 210 Aspo Oyj:n uutta osaketta. Uudet osakkeet on merkitty kaupparekisteriin tänään 1.4.2011. Aspo Oyj:n osakkeiden lukumäärä on uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen 27 121 233 osaketta.

4.4.2011 Kaukomarkkinat Oy:n toimitusjohtaja vaihtuu

Kaukomarkkinat Oy:n uudeksi toimitusjohtajaksi on 8.8.2011 alkaen nimitetty DI Jukka Nieminen. Hän seuraa tehtävässä Jari-Pekka Lehmuskoskea, joka jatkaa yhtiön toimitusjohtajana toistaiseksi ja siirtyy 8.8.2011 elektroniikka-toimialan toimialajohtajaksi.

5.4.2011 Aspon varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Aspo Oyj:n 5.4.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön ja konsernin tilinpäätökset vuodelta 2010 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Osinkoa päätettiin maksaa 0,42 euroa osakkeelta. Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotukset omien osakkeiden hankkimisesta, osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, sekä uusien osakkeiden osakeannista.

5.4.2011 Aspon hallitus on päättänyt merkintäoikeusannista ja sen ehdoista

Aspo Oyj:n hallitus on päättänyt laskea liikkeeseen enintään 3 838 143 uutta osaketta nykyisten osakkeenomistajien merkintäetu-oikeuteen perustuvassa osakeannissa. Osakeannin merkintäaika on 13.4.–29.4.2011. Osakkeen merkintähinta osakeannissa on 5,20 euroa.

8.4.2011 Aspo Oyj:n merkintäoikeusannin esite on hyväksytty

Finanssivalvonta on tänään 8.4.2011 hyväksynyt Aspo Oyj:n arvopaperimarkkinalain mukaisen esitteen 5.4.2011 julkistettua merkintäetuoikeusantia koskien.

12.4.2011 Ennakkotietoja Aspo-konsernin liikevaihdosta ja liikevoitosta tammi–maaliskuulta 2011

Alustavien tietojen mukaan vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä Aspo-konsernin liikevaihto kasvasi noin 28 % edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna ja olisi noin 107 miljoonaa euroa. Aspo arvioi liikevoiton kasvuksi ensimmäisellä neljänneksellä noin 38 % ja liikevoiton olevan noin 2,9 miljoonaa euroa.

12.4.2011 Aspo Oyj täydentää esitettä merkintäetuoikeusannista

Aspo Oyj on täydentänyt 11.4.2011 julkistettua merkintäetuoikeusantiin liittyvää esitettä aiemmin tänään tiedotetuilla taloudellisilla ennakkotiedoilla ja tilintarkastajan lausunnolla vuoden 2011 ensimmäistä neljänestä koskevasta tulosarviosta. Finanssivalvonta on hyväksynyt täydennyksen 12.4.2011.

2.5.2011 Aspo Oyj:n merkintäetuoikeusanti ylimerkittiin

Aspo Oyj:n noin 20 miljoonan euron merkintäetuoikeusannin merkintäaika on päättynyt 29.4.2011. Osakeannissa tarjottiin merkittäväksi noin 3,8 miljoonaa uutta osaketta. Alustavasti osakeannissa merkittiin yhteensä noin 4,6 miljoonaa osaketta, joten osakeanti merkittiin noin 120,8 prosenttisesti.

5.5.2011 Kutsu Aspon osavuosi-katsauksen tiedotustilaisuuteen

Aspo Oyj:n tammi–maaliskuun 2011 osavuosi-katsaus julkistetaan keskiviikkona 11.5.2011 noin klo 10.00. Analytikoille ja medialle suunnattu tiedotustilaisuus pidetään klo 14.00.

5.5.2011 Aspo Oyj:n merkintäetuoikeusannin lopullinen tulos

Aspon merkintäetuoikeusannin lopullisen tuloksen mukaan merkintäoikeuksia käyttäen merkittiin 3 785 900 osaketta eli 98,6 prosenttia kaikista tarjotuista osakkeista. Jäljelle jääneet 52 243 osaketta merkittiin ilman merkintäoikeuksia.

11.5.2011 Aspo-konsernin osavuosikatsaus 1.1.–31.3.2011

Liikevaihto oli tammi–maaliskuussa 106,7 Me ja liikevoitto 2,9 Me. Voitto ennen veroja oli 1,5 Me ja tulos/osake oli 0,04 euroa.

25.5.2011 Aspo allekirjoitti 15 miljoonan euron luottosopimuksen

Aspo Oyj on allekirjoittanut 15 miljoonan euron luottosopimuksen. Luotonantaja on Nordea Pankki Suomi Oyj. Laina-aika on 4 vuotta ja sillä korvataan vastaava määrä keväällä 2009 vakuutusyhtiöltä nostettuja luottoja. Luoton käyttötarkoitus on konsernin yleiset rahoitustarpeet

13.6.2011 Aspo hankkii omia osakkeitaan

Aspo Oyj:n hallitus on päättänyt hankkia markkinahintaan enintään 500 000 yhtiön omaa osaketta NASDAQ OMX Helsingin julkisessa kaupankäynnissä pörssin sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Ostot aloitetaan aikaisintaan 20.6.2011.

10.8.2011 Kutsu Aspon osavuosi-katsauksen tiedotustilaisuuteen

Tammi–kesäkuun 2011 osavuosikatsaus julkistetaan torstaina 18.8.2011 noin klo 10.00. Analytikoille, rahoittajille ja medialle suunnattu tiedotustilaisuus pidetään klo 13.30

18.8.2011 Aspo-konsernin osavuosikatsaus 1.1.–30.6.2011

Aspo-konsernin liikevaihto oli tammi–kesäkuussa 231,3 Me ja liikevoitto 8,1 Me. Voitto

ennen veroja oli 5,8 Me ja tulos/osake 0,15 euroa.

26.8.2011 ESL Shipping vastaanotti uuden aluksen Intiassa

ESL Shipping Oy on vastaanottanut uuden kantavuudeltaan noin 20 000 dwt aluksen intialaiselta ABG Shipyard Ltd -telakalta. Aluksen omistaa SEB Leasing Oy, jolta ESL Shipping on vuokrannut aluksen käyttöönsä pitkäaikaisella sopimuksella. Vastaanotettu alus on itsepurkava kuivarahtialus ja rakennettu erityisesti Itämeren olosuhteisiin, korkeimpaan jääluokkaan 1A Super. Laivan pituus on 156 m, maksimisyväys on 9,4 m täydessä lastissa.

31.8.2011 Aspo perustaa uuden konsernin johtoryhmän

Aspo perustaa uuden konsernin johtoryhmän, joka osana johtamisjärjestelmää vastaa Aspo-konsernin ja liiketoimintojen strategioiden toteuttamisesta ja tehokkaasta jalkauttamisesta. Konsernin johtoryhmän muodostavat 1.9.2011 alkaen Aki Ojanen puheenjohtajana sekä jäseninä Markus Karjalainen, Kalle Kettunen, Arto Meitsalo, Jukka Nieminen, Harri Seppälä ja Matti Väänänen. Uusi konsernin johtoryhmä korvaa Aspo Oyj:n johtoryhmän ja konsernin laajennetun johtoryhmän 1.9.2011 lähtien.

16.9.2011 Aspo järjestää pääomamarkkinapäivän 8.12.2011

Aspo Oyj järjestää analytikoille, rahoittajille ja medialle suunnatun pääomamarkkinapäivän 8.12.2011 Helsingissä.

18.10.2011 Kutsu Aspon osavuosi-katsauksen tiedotustilaisuuteen

Aspo Oyj:n tammi–syyskuun 2011 osavuosi-katsaus julkistetaan keskiviikkona 26.10.2011 noin klo 10.00. Analytikoille, rahoittajille ja medialle suunnattu tiedotustilaisuus pidetään klo 14.00.

19.10.2011 Aspo allekirjoitti 20 miljoonan euron luottosopimuksen

Aspo Oyj on allekirjoittanut valmiusluottolimiittisopimuksen, jonka määrä on 20 miljoonaa euroa. Luotonantaja on Danske Bank. Sopimuksen laina-aika on kolme vuotta ja sillä varaudutaan vuonna 2012 erääntyvien luottosopimusten uudelleenrahoittamiseen. Allekirjoitetun sopimuksen käyttötarkoitus on konsernin yleiset rahoitustarpeet.

26.10.2011 Aspo-konsernin osavuositarkastus 1.1.–30.9.2011

Liikevaihto tammi-syyskuussa oli 355,0 Me. Liikevoitto oli 16,5 Me. Voitto ennen veroja oli 12,6 Me ja tulos/osake oli 0,32 euroa.

7.11.2011 Aspo hankkii omia osakkeitaan

Aspo Oyj:n hallitus on päättänyt hankkia 183 000 kappaleen erän yhtiön omia osakkeita suunnattuna hankintana. Osakkeiden hankinta toteutetaan tänään maanantaina 7.11.2011.

29.11.2011 Aspo pidentää luottosopimuksen laina-aikaa

Aspo Oyj on allekirjoittanut sopimuksen, jolla pidennetään 26.11.2012 erääntyvän 20 miljoonan euron luottosopimuksen laina-aikaa. Uusi eräpäivä on 29.11.2013. Lisäksi allekirjoitettu sopimus sisältää option laina-ajan pidentämisestä enintään kahdella vuodella. Luotonantaja on Merchant Banking, Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ). Vuonna 2012 ei eräänny yhtään merkittävää luottosopimusta.

1.12.2011 Aspo ja SSAB EMEA AB solmivat pitkäaikaisen sopimuksen merikuljetuksista

ESL Shipping Oy on solminut uuden, maaliskuun 2014 loppuun ulottuvan, sopimuksen ruotsalaisen SSAB EMEA AB:n (SSAB) kanssa raaka-aineiden merikuljetuksista Itämerellä. SSAB käyttää terästuotannossaan Luulajan satamasta lastattavaa pellettiä noin kaksi miljoonaa tonnia vuosittain.

7.12.2011 Aspon taloudellinen tiedottaminen vuonna 2012

Aspo-konsernin tilinpäätöstiedote vuodelta 2011 julkaistaan tiistaina 14.2.2012. Vuosiker-

tomus ilmestyy viimeistään viikolla 13. Aspo julkaisee kolme osavuositarkastusta vuonna 2012: 27.4.2012, 21.8.2012 ja 25.10.2012. Aspon varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi tiistaina 3.4.2012 Helsingissä.

8.12.2011 Aspo-konsernin Leipurin ostaa Vulganuksen

Aspo-konserniin kuuluva Leipurin Oy on ostanut leipomokoneita valmistavan Vulganus Oy:n koko osakekannan. Vulganus on erikoistunut erityisesti jäähdytys-, pakastus- ja nostatusprosesseissa käytettävien spiraalijärjestelmien valmistukseen. Vulganuksen liikevaihdon vuonna 2011 arvioidaan olevan yli 7 miljoonaa euroa ja sillä on 30 työntekijää. Vulganuksen tuotantotilat sijaitsevat Nastolassa.

8.12.2011 Aspo tarkentaa näkymiään vuodelle 2011

Aspo Oyj:n hallitus on päättänyt tarkentaa Aspon 26.10.2011 julkaistussa tammi-syyskuun osavuositarkastuksessa koko vuodelle annettua näkymäärviota. Näkymien perustelut ovat edelleen samat kuin 26.10.2011 julkistetussa osavuositarkastuksessa. Mahdollista tonniverolain muutosta ei ole huomioitu näkymäärviotissa.

Uusi, 8.12.2011 annettu ohjeistus vuodelle 2011: Aspo kasvattaa liikevaihtoaan ja liikevoittoaan noin 20 %. Osavuositarkastuksessa 26.10.2011 annettu ohjeistus: Aspo kasvattaa liikevaihtoa 10–20 % ja parantaa liikevoittoa.

8.12.2011 Aspon pääomamarkkinapäivä 8.12.2011

Aspo järjestää pääomamarkkinapäivän tänään 8.12.2011 klo 8.45 alkaen Helsingissä. Suomenkielinen esitysmateriaali on saatavilla yhtiön kotisivuilta.

Aspo tarkensi tänään vuoden 2011 ohjeistustaan. Aspo-konsernin strategia, jonka keskeiset vahvuudet ovat monialaisuus, toiminta idän kasvumarkkinoilla sekä kyky tehdä rakennejärjestelyjä, säilyy ennallaan. Myös taloudelliset tavoitteet säilyvät ennallaan. Tilaisuudessa esitellään eri liiketoimintojen strategiat sekä ansaintalogiikka. Lisäksi käsitellään ajankohtaisia erityisaiheita kuten investointeja ja Aspon uutta johtamisjärjestelmää.

Lehdistötiedotteet

7.11.2011 Aspo ottaa sijoittajat mukaan vuosikertomuksen tekoon

Aspon vuosikertomus 2011 toteutetaan yhteistyössä yrityksen osakkeenomistajien kanssa. Vuosikertomus sisältää yksityissijoittajien esittämiä kysymyksiä, joihin konsernin johtoryhmän jäsenet vastaavat. Aspolla on yli 6 000 osakkeenomistajaa, ja osakeomistuksesta yli 65 prosenttia on yksityishenkilöillä.

16.11.2011 Telko aloittaa UPM ForMi -komposiitin jälleenmyynnin

UPM ja Telko ovat solmineet jakelijasopimuksen uudesta komposiittituotteesta UPM ForMista. Telko myy UPM:n kehittämää luonnonkuitukomposiittia kansainvälisen jakeluverkoston kautta. Asiakkaita ovat muun muassa huonekalu-, auto- ja elektroniikkateollisuus sekä kuluttajatuotteita valmistavat muoviteollisuuden yritykset.

25.11.2011 Uusi jäävahvistettu supramax-alus kastettiin m/s Arkadiaksi

ESL Shippingin ensimmäinen kahdesta Hyundai Mipolta tilaamasta kuivarahtialuksesta on kastettu Vietnamin alus. Alus sai nimekseen m/s Arkadia. ESL Shippingin alukset ovat perinteisesti saaneet nimensä Helsingin paikannimien mukaan ja nyt kastettu alus on yhtiön historian neljäs m/s Arkadia -niminen. Vetoisuudeltaan noin 56 000 tonnin alus kuuluu ns. supramax-luokkaan. Se on varustettu omilla nostureilla ja on kokoluokassaan maailman ainoa jäävahvistettu alus, suomaista jäälukkaa 1A.

Tilinpäätös 2011

Sisältö

Tilinpäätös

48 Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös, IFRS

56 Konsernin tuloslaskelma

57 Konsernitase

58 Konsernin rahavirtalaskelma

59 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

60 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

89 Konsernin tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

91 Emoyhtiön tuloslaskelma

92 Emoyhtiön tase

93 Emoyhtiön rahavirtalaskelma

94 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

100 Osakkeet ja osakkeenomistajat

102 Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

103 Tilintarkastuskertomus

104 Tietoa sijoittajille

Hallituksen toimintakertomus

Toiminnan yleispiirteet

Yleinen kansainvälisen talouden epävarmuus jatkui, mikä heijastui erityisesti valuuttojen arvojen muutoksina ja korkotasojen laskuna. Energian ja raaka-aineiden hinnat laskivat maltillisesti. Perusteellisuuden tuotanto Aspon markkina-alueella jatkui länsimarkkinoilla lähes normaalina sekä kasvoi idän kasvumarkkinoilla. Myytävien raaka-aineiden hinnat laskivat maltillisesti.

ESL Shipping

Kuivien irtolastien rahtihintataso laski maailmanlaajuisesti syksyllä. Itämeren rahtimarkkinat olivat vakiintuneella tasolla. ESL Shippingin pitkäaikaiset rahtisopimukset kattavat merkittävän osan kapasiteetista. ESL Shippingille tärkeiden terästeollisuuden sekä energiateollisuuden kuljetuskysyntä varustamolle oli normaali. Varustamon kalusto oli kokonaisuudessaan käytössä.

ESL Shipping kuljetti lasteja 13,3 miljoonaa tonnia (13,1). Terästeollisuuden osuus määrästä oli 7,9 miljoonaa tonnia (9,1) ja energiateollisuuden 4,3 miljoonaa tonnia (3,3).

Liikevaihto kasvoi merkittävästi 93,1 miljoonaa euroon (79,5). Voimakas ja pitkälle kevääseen vaikuttanut jäätilanne heikensi talvella ja keväällä merkittävästi liikevoittoa. Liikevoitto jäi edellisvuoden tasosta ja oli 10,5 miljoonaa euroa (11,5).

Syksyllä varustamo vastaanotti Intiassa rakennetun noin 20 000 dwt:n uudisrakennuksen, m/s Alppilan. Eira-luokkaan kuuluva alus liikennöi Suomen lipun alla ja on jääluokaltaan 1A Super. Aluksen omistaa SEB Leasing Oy, jolta ESL Shipping on vuokrannut aluksen käyttöönsä pitkäaikaisella sopimuksella. Kesällä ja alkusyksyllä peruskorjattiin puskuproomukalusto ja jatkettiin alusten ja puskioiden käyttöikää noin 10 vuotta. Terästeollisuuden raaka-ainekuljetuksista solmittiin uusia monivuotisia sopimuksia Rautaruukin ja SSAB:n kanssa.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä m/s Alppila aloitti liikennöinnin Itämerellä. Laivan varustaminen ja telakointi aiheutti merkittäviä kustannuksia ja heikensi neljännnen vuosineljänneksen tulosta 0,5 miljoonalla eurolla.

Korealaiselta Hyundai Mipon telakalta on tilattu kaksi 1A-jäävahvistettua supramax-alusta. Ensimmäinen aluksista, m/s Arkadia, vastaanotettiin 5.1.2012. Jälkimmäinen tilatuista aluksista valmistuu toisella vuosineljänneksellä 2012. Alukset tulevat varustamon normaaliin sopimusliikenteeseen. Alusten varustamisesta sekä siirrosta Itämerelle tulee aiheutumaan merkittäviä kuluja.

Leipurin

Elintarviketeollisuuden raaka-aineiden hinnoissa ei tapahtunut oleellisia muutoksia. Öljypohjaisten raaka-aineiden hinnat laskivat hieman.

Liikevaihto kasvoi 128,2 miljoonaa euroon (108,7). Liikevaihdon kasvu oli voimakkainta Venäjällä. Liikevoitto parani 5,7 miljoonaa euroon (3,6). Leipomoteollisuus-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi ja kannattavuus parani selvästi.

Leipurin osti vuoden viimeisellä neljänneksellä leipomokoneita valmistavan Vulcanus Oy:n koko osakekannan. Ostettu yhtiö sopii hyvin Leipurin-liiketoiminnan ydinstrategiaan, koska se laajentaa tuotevalikoimaa ja parantaa leipomokoneiden kilpailukykyä erityisesti Venäjän kasvumarkkinoilla. Yrityksostolla oli positiivinen vaikutus neljänneksen vuosineljänneksen liikevoittoon.

Leipurin aloitti vuoden aikana liiketoiminnan useissa Venäjän miljoonakaupungeissa sekä avasi koeleipomon Jekaterinburgissa. MP-Maustepalvelun kanssa solmittiin sopimus mausteiden ja mausteseosten myynnistä Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä.

Markkina-alueista kehittyvien markkinoiden osuus liikevaihdosta ja liikevoitosta kasvoi. Kannattavuus Venäjällä on keskimääräistä parempi. Leipomoraaka-aineisiin ja koeleipomoihin panostaminen Venäjällä, etabloituminen Kazakstaniin, Ukrainaan ja Valko-Venäjälle sekä markkinajohtajuus Suomessa ja Baltiassa ovat mahdollistaneet vakaan ja kannattavan kasvun.

Telko

Myytävien raaka-aineiden hinnat laskivat vuonna 2011. Telkolle tärkeiden teollisuudenalojen peruskysyntä säilyi länsimarkkinoilla edelleen hyvänä ja jatkoi kasvuaan itämarkkinoilla.

Laskeneesta hintatasosta huolimatta Telkon liikevaihto kasvoi ja oli 211,6 miljoonaa euroa (175,2). Kasvu oli voimakasta Venäjän, Ukrainan ja muun IVY:n alueella ollen 41 %. Liikevoitto parani 8,6 miljoonaa euroon (6,8). Liikevoitto oli keskimääräistä parempi idän kasvumarkkinoilla.

Telkon liiketoiminta muodostuu erillisistä muoviraaka-aineiden ja teollisuuskemikaalien myynnin liiketoiminnoista. Molempien liiketoiminta-alueiden myynti kehittyi hyvin.

Telko on jatkanut panostuksia kasvaviin markkina-alueisiin kuten Ukrainaan ja Kiinaan sekä kasvuun Venäjän miljoonakaupungeissa. Rauman jalostusterminalissa jatkettiin investointia, joka valmistuu vuoden 2012 alkupuolella. Investoinnin ansiosta Suomen kemikaalisyksikössä voidaan lisätä

asiakkaille toimitettavien tuotteiden määrää ja jalostusarvoa.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinoiden liikevaihto kasvoi ja oli 43,4 miljoonaa euroa (32,5) ja liikevoitto parani 1,4 miljoonaa euroon (0,6). Eniten liikevaihto kasvoi ja kannattavuus parani Kiinan projektimyynnissä. Energiatoimialalla liikevaihto kasvoi 15 %. Energiatoimialalle on ominaista voimakas kausivaihtelu ja suurin liikevaihto on yleensä vuoden kolmannen neljänneksen aikana. Lämpöpumppujen, teollisuusratkaisuiden ja taajuusmuuntajien myynti kehittyi hyvin. Bio- ja aurinkoenergia-järjestelmien myynti kasvoi maltillisesti. Maantieteellisistä alueista kannattavuuttaan ja liikevaihtoaan kasvattivat eniten Kiina ja Puola.

Muu toiminta

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon ja muut toimialoille kuulumattomat toiminnot.

Konsernin hallinnon suhteellinen tehokkuus parantui vuonna 2011. Muun toiminnan kulut olivat 4,7 miljoonaa euroa (4,6).

Liikevaihto

Aspo-konsernin liikevaihto nousi 80,4 miljoonalla eurolla eli 20 prosenttia 476,3 miljoonaa euroon (395,9).

Euron arvon kallistuminen suhteessa Aspon päämarkkina-alueiden muihin valuuttoihin hidasti tilikauden alkupuolella vientiä ja muutti kohde- maissa tuontihintoja kalliimmaksi. Loppuvuoden aikana euron heikkeneminen vastaavasti ei ehtinyt tasoittaa kokonaisuutta Aspon eduksi.

Tulos

Aspo-konsernin tilikauden liikevoitto oli 21,5 miljoonaa euroa (17,9). Liikevoittoon ei sisällynyt kertaluonteisia kuluja tai tuottoja.

ESL Shippingin liikevoitto oli 10,5 miljoonaa euroa (11,5) ja sitä heikensi poikkeuksellisen kova jäätalvi alkuvuodesta ja m/s Alppilan varustelutelakointi loppuvuonna. Leipurin-liiketoiminnan liikevoitto oli 5,7 miljoonaa euroa (3,6) ja sitä paransi leipomoraaka-aineiden ja leipomokoneiden myynnin kasvu. Telkon liikevoitto kasvoi 1,8 miljoonalla eurolla 8,6 miljoonaa euroon (6,8). Kasvu tuli sekä muoveista että kemikaaleista. Kaukomarkkinoiden liikevoitto oli 1,4 miljoonaa euroa (0,6) ja sitä paransivat erityisesti Kiinan projektitoimitukset.

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon ja vähäisiä määriä muihin liiketoimintoihin kuulumattomia eriä. Muun toiminnan liikevoitto oli -4,7 miljoonaa euroa tappiollinen (-4,6).

Tulos/osake oli 0,45 euroa (0,38) ja laimennettu tulos/osake 0,45 euroa (0,39). Oma pääoma/osake oli 3,05 euroa (2,49).

Aspon taloudellisena tavoitteena on yli 20 prosentin sijoitetun ja oman pääoman tuotto ja liikevoittoprosentti yli 5 %. Tavoitteena on lisäksi jakaa osinkona keskimäärin vähintään puolet tuloksesta. Pääomien tuottotavoitteita ei vuonna 2011 saavutettu. Pitkällä aikavälillä Aspon strategian mukaisilla rakennemuutoksilla korkeatkin pääomien tuotto-tavoitteet voidaan saavuttaa. Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 12,5 % (12,7) ja oman pääoman tuotto (ROE) oli 16,4 % (15,2). Liikevoittoprosentti oli 4,5 % (4,5). Hallituksen osingonjakoehdotus on tavoitteen mukainen. Osinko/tulos olisi 95,2 % (106,2). Efektiivinen osinkotuotto olisi vuoden viimeisen päivän kurssilla laskettuna 6,2 % (5,1).

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 42,7 miljoonaa euroa (13,2). Investoinneista suurin osa koostui ESL Shippingin supramax-alusten ennakkomaksuista ja puskuproomukaluston peruskorjauksesta. Telko investoi Rauman jalostustermiinaliin, Leipurin ja Kaukomarkkinat uusiin toiminnanohjausjärjestelmiin.

Rahoitus

Konsernin rahoitusasema tilikauden lopussa parani vertailukaudesta. Konsernin likvidien varojen määrä oli tilikauden lopussa 14,5 miljoonaa euroa (7,1). Konsernitaseen korolliset velat olivat 101,5 miljoonaa euroa (77,7). Korottomat velat olivat 74,9 miljoonaa euroa (65,7).

Aspo-konsernin nettovelkaantumisasaste oli 94,1 % (101,5) ja omavaraisuusaste 35,2 % (33,2). Aspon rahoitusasemaan vaikuttivat positiivisesti tilikauden vahva liiketoiminnan kassavirta sekä toteutettu osakeanti. Negatiivisesti vaikuttivat alusinvestoinnit sekä maksetut osingot.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli yhteensä 20,7 miljoonaa euroa (9,3). Liiketoiminnan rahavirta kaksinkertaistui vertailukauteen nähden. Käyttöpääoman muutos oli tilikauden päättyessä -3,1 miljoonaa euroa (-8,8).

Investointien rahavirta oli -44,7 miljoonaa euroa (-11,4). Investointien rahavirran kasvuun vaikuttivat

Liikevaihto segmenteittäin

	2011 M€	2010 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	93,1	79,5	13,6	17,1
Leipurin	128,2	108,7	19,5	17,9
Telko	211,6	175,2	36,4	20,8
Kaukomarkkinat	43,4	32,5	10,9	33,5
Muu toiminta	0,0	0,0	0,0	
Liikevaihto yhteensä	476,3	395,9	80,4	20,3

Liikevaihto markkina-alueittain

	2011 M€	2010 M€	Muutos M€	Muutos %
Suomi	181,2	167,1	14,1	8,4
Pohjoismaat	48,8	51,9	-3,1	-6,0
Baltia	50,6	43,8	6,8	15,5
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	122,6	88,5	34,1	38,5
Muut maat	73,1	44,6	28,5	63,9
Liikevaihto yhteensä	476,3	395,9	80,4	20,3

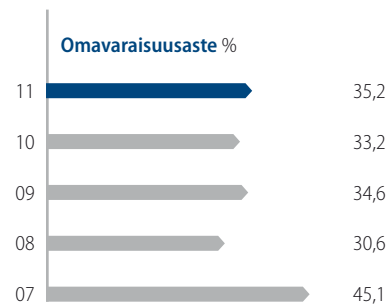
Liikevoitto segmenteittäin

	2011 M€	2010 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	10,5	11,5	-1,0	-8,7
Leipurin	5,7	3,6	2,1	58,3
Telko	8,6	6,8	1,8	26,5
Kaukomarkkinat	1,4	0,6	0,8	133,3
Muu toiminta	-4,7	-4,6	-0,1	-2,2
Liikevoitto yhteensä	21,5	17,9	3,6	20,1

Investoinnit segmenteittäin*

	2011 M€	2010 M€	Muutos M€
ESL Shipping	38,8	11,1	27,7
Leipurin	0,9	0,3	0,6
Telko	2,6	0,9	1,7
Kaukomarkkinat	0,4	0,8	-0,4
Muu toiminta	0,0	0,1	-0,1
Investoinnit yhteensä	42,7	13,2	29,5

*ilman yritysostoja

rakenteilla olevien alusten ennakomaksut sekä puskuproomukaluston modernisointi. Konsernin vapaa rahavirta oli -24,0 miljoonaa euroa (-2,1).

Aspon ja päärahoittajapankkien kesken allekirjoitettujen sitovien valmiusluottolimiittien määrä oli tilikauden päättyessä yhteensä 40 miljoonaa euroa. Tilikauden päättyessä valmiusluottolimiitit olivat kokonaan käyttämättä. Aspon 50 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli tilikauden päättyessä käytössä 5 miljoonaa euroa.

Vuonna 2011 allekirjoitettiin sekä 20 miljoonan euron rahoituslimiittisopimus että 20 miljoonan euron luottosopimus. Allekirjoitetut sopimukset muuttivat lainasalkun maturiteettia siten, että vuonna 2012 ei eräänny yhtään merkittävää luottosopimusta.

Vaihdettava pääomalaina

Aspo Oyj:llä on vuonna 2009 liikkeelle laskettua vaihdettavaa pääomalainaa 10 350 000 euroa. Laina-aika on 30.6.2009–30.6.2014. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 30.6.2014 edellyttäen, että osakeyhtiölain 12. luvun mukaiset ja lainaehdoissa mainitut takaisinmaksuedellytykset täyttyvät. Lainalla on kiinteä 7 %:n korko.

Lainaosuudet voidaan vaihtaa Aspon osakkeisiin. Aspon hallitus päätti osakeannin yhteydessä muuttaa vaihdettavan pääomalainan ehtoja vaihdossa saatavien osakkeiden määrän osalta siten, että kukin 50 000 euron lainaosuus oikeuttaa haltijansa vaihtamaan lainaosuuden 8 074:ään Aspon osakkeeseen. Osakkeen vaihtokurssi muuttui siten 6,50 eurosta 6,19 euroon. Lainan voi vuosittain vaihtaa osakkeisiin 2.1.–30.11. Vaihto-aika päättyi 15.6.2014.

Vuoden 2011 aikana 37 lainaosuutta vastaan merkittiin 284 530 uutta osaketta.

Lähipiirilainat

Aspo Oyj on lainannut yhtiön lähipiiriin ja määräysvaltaan kuuluvalla Aspo Management Oy:lle 3,1 miljoonaa euroa osana konsernin sitouttamisjärjestelyjä. Lainasaamisen korko on 3 %. Lainasaaminen eräännyy maksettavaksi 31.3.2014 ja sitä voidaan jatkaa enintään 31.3.2016 asti. Aspo Management Oy ei saa pantata eikä käyttää omistamiaan Aspo Oyj:n osakkeita vakuutena ilman Aspo Oyj:n kirjallista suostumusta. Yhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Laina on markkinaehtoinen.

Osakeanti

Aspon hallitus käytti varsinaisen yhtiökokouksen myöntämiä osakeantivaltuuksia ja päätti laskea liikkeeseen enintään 3 838 143 uutta osaketta osakkeenomistajien merkintäoikeuteen perustuvassa osakeannissa. Osakeannin lopullisen tuloksen mukaan merkintäoikeuksia käyttäen merkittiin 3 785 900 osaketta eli 98,6 % kaikista tarjotuista osakkeista. Jäljelle jääneet 52 243 osaketta eli 1,4 % kaikista tarjotuista osakkeista merkittiin ilman merkintäoikeuksia. Osakeanti merkittiin 120,8 prosenttisesti. Osakeannin seurauksena Aspon osakkeiden määrä nousi 3 838 143 osakkeella 30 959 376 osakkeeseen. Osakeannilla kerättiin yli 19 miljoonaa euroa uutta pääomaa.

Riskit ja riskienhallinta

Vuoden 2011 alkupuoliskon aikana talouden kasvu jatkui, mikä alensi riskitasoja kaikkien Aspon toimialojen päämarkkina-alueilla. Kesän jälkeen yleinen taloustilanne ja odotukset heikkenivät nopeasti, mikä osaltaan hillitsi inflaatio-odotuksia ja alensi korkoja. Maailmantalouden epävarmuus lisää

Aspon liiketoimintojen strategisia ja operatiivisia riskejä.

Strategisia riskejä vähentää konsernitasolla liiketoiminnan jakautuminen neljälle toimialalle ja liiketoiminnan harjoittaminen laajalla maantieteellisellä alueella. Asiakkaat ovat lisäksi useita teollisuuden aloja edustavia yritysasiakkaita. Päämiesten yhdistyminen ja kiinnostuksen lisääntyminen tai väheneminen eri markkina-alueisiin lisäävät strategisia riskejä, mutta luovat myös mahdollisuuksia Aspon eri toimialayhtiöille.

Aspo kasvaa kehittyvillä markkinoilla missä kasvun riskeihin vaikuttavat mm. teollisuuden ja kaupan investoinnit, korkotaso, valuuttakurssit ja asiakkaiden maksuvalmius sekä lainsäädännön ja maahantuontiasetusten muutokset. Kehittyvien markkinoiden kasvumahdollisuudet lisäävät kilpailijoiden halua aloittaa liiketoiminta tai laajentaa liiketoimintaansa näillä alueilla. Paikallisen kilpailun lisääntyminen ja yritysten konsolidoituminen lisäävät riskejä. Myös kuluttajakäyttäytyminen heijastuu B-to-B -asiakkaiden kautta syntyviin riskeihin ja niiden tasoihin.

Läntisten maiden teollisuuden kysyntä säilyi ennallaan kuluneen vuoden aikana, mutta talouden epävarmuus vaikeuttaa yritysasiakkaiden kysynnän ja liiketoiminnan ennustettavuutta ja samalla riskien arviointia. Kehittyvien markkinoiden kysyntä on kasvanut. Maailmantalouden mahdolliset muutokset heikompaan suuntaan voivat vaikuttaa Aspon tuotteiden ja palveluiden kysyntään ja kääntää riskitasoja korkeammiksi. Yleisen taloustilanteen epävarmuus voi aiheuttaa nopeita muutoksia raaka-aineiden hinnoissa ja kysynnässä, mihin Aspo on varautunut toimialojen hajauttamisella ja organisaation nopealla reagoitakyvyllä. Riskien

hallintakapasiteettia on kasvatettu lisäkrytoinnilla kasvumarkkinoille.

Operatiivisten riskien ja niiden toteutumisen todennäköisyyden kasvuun vastataan ennakoivilla toimenpiteillä ja epävarman taloustilanteen myötä markkinoilla syntyvien muutoksien jatkuvalla seurannalla.

Hintojen laskiessa saattavat nopeat varastojen arvojen muutokset aiheuttaa hintariskejä. Myös nopeat positiiviset muutokset talouden rakenteissa voivat aiheuttaa riskejä asiakas- tai päämiesrakenteen tai teknologian muuttuessa tai nopeita reaktioita edellyttävien mahdollisuuksien jäädessä hyödyntämättä.

Merkittäviltä valuuttakurssitappioilta on välttytty valuuttapositionien ja valuuttavirtojen aktiivisen suojaamisen ansiosta. Luottotappioriskit saattavat nousta yleisen taloustilanteen heiketessä.

Riskienhallinta Aspossa perustuu organisaation toimivuuteen ja henkilökunnan ammattitaitoon, joilla varmennetaan liiketoiminnan prosesseihin sisällytetyt riskienhallinnan toiminnot. Konsernin toimialojen riskianalyysit toimivat pohjana kunkin toimialan jatkuvuussuunnitelmalle. Vakuutusmäärien riittävyyttä omavastuutasoiheen arvioidaan jatkuvasti vahinkoriskien minimoimiseksi. Konsernin vakuutukset on kilpailutettu tilikauden lopulla.

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja antaa johdolle tehtäväksi tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, osakasarvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on konsernin johdolla. Liiketoimintojen johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Riskienhallintaa koordinoi Aspon talousjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

Liiketarvoissa heijastuvat kunkin toimialan tuloksentekokyky sitoutuvine pääomineen ja niihin liittyviä riskejä seurataan toimialoitain tehtävillä testeillä vähintään vuositasona. Ylimääräisiä arvonalentumistestauksia ei ole tehty vuoden 2011 aikana.

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Liiketoimintariskit

Liiketoimintariskeistä todennäköisyyden ja vaikutuksen kannalta keskeisimmät riskit liittyvät operatiiviseen toimintaan ja erityisesti asiakaspyyyvyyteen, kaluston riittävyyteen ja saatavuuteen, katetason säilyttämiseen ja kasvun turvaamiseen sekä avainhenkilöihin. Tämän vuoksi riskienhallinta ei ole Aspossa vain riittävän vakuutusturvan hankkimista, vaan se on olennainen osa jatkuvaa toimintaa ja mukana liiketoiminnan prosesseissa.

Lähiajan liiketoimintariskit painottuvat maailmantalouden taantuman seurauksiin, jotka näkyvät myös markkinoiden rakenteen muutoksina. Luottotappioriskeihin ja käyttöpääoman vakautteen kiinnitetään erityistä huomiota koko konsernin tasolla.

ESL Shipping

ESL Shippingin keskeisimpinä liiketoimintariskeinä nähdään kysynnän ja kilpailuaseman epäsuotuisat muutokset, luottamusaseman menetys asiakkaan silmissä, työmarkkinapoliittiset ristiriidat, kapasiteetin ja kuljetusten optimointi sekä vaaratilanne tai vahinko merellä. Pitkillä asiakkasopimuksilla ja toiminnan jatkuvalla seurannalla ja kehittämisellä ESL Shipping on pystynyt hallitsemaan riskinsä hyvin.

Vuoden 2011 alkutalvi oli poikkeuksellisen ankara, jopa edellistä talvikautta vaikeampi jakso. Jää- ja tuuliosuhteet aiheuttivat operatiivisia riskejä kuljetuksille, mutta pienensivät strategisia riskejä vahvistaen ESL Shippingin asemaa asiakkaiden ja päämiesten yhteistyökumppanina.

Kapasiteetin riittävyyteen on vaikuttanut Intiassa rakennetun 20 000 dwt:n aluksen toimituksen viivästyminen. Alus otettiin vastaan syksyllä ja saatiin liikenteeseen Itämerelle loppuvuodesta. Sen kapasiteettia korvattiin vuoden kuluessa aikaradatuilla aluksilla. Kahden korealaiselta yhtiöltä tilatun supramax-aluksen sen sijaan odotetaan valmistuvan aikataulussaan.

Leipurin

Leipurin-segmentin toiminta-alueella suurimmat riskit ovat valuuttakurssiriskit sekä niiden realisoituminen hintoihin vaikuttavana tekijänä erityisesti Venäjällä; valuuttakurssiriskit tiedostetaan myös Baltiassa ja Puolassa. Valuuttakurssimuutosten suorat vaikutukset on pystytty hallitsemaan eikä merkittäviä tappioita ole syntynyt. Liiketoiminnan

muita riskejä ovat kansainväliset elintarvikekriisit ja tuontirajoitukset. Strategisena riskinä on esteet, jotka hidastaisivat Venäjän kaupan kasvua ja siihen operatiivisina riskeinä liittyvät mahdolliset muutokset markkinassa ja kuluttajien käyttäytymisessä.

Telko

Telko kasvaa strategiansa mukaisesti kehittyvillä markkinoilla (Venäjä, Ukraina, Valko-Venäjä ja Kiina) ja näiden maiden talouden ja teollisuuden kasvu ohjaa merkittävästi Telkon tuloksentekokykyä. Kehittyvien markkinoiden nopeat muutokset lisäävät Telkon strategisia ja operatiivisia riskejä.

Riskinä ovat myös raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen nopeat muutokset. Äkilliset hinnan laskut saattavat heikentää varastotuotteiden kannattavuutta sekä lisäävät tarvetta varastojen alaskirjaukseen. Telko valvoo säännöllisesti varastojen kuranttittua.

Rahoitussektorin epävarma tilanne saattaa lisätä sekä luottotappioriskiä että valuuttakurssiriskiä kaikilla Telkon markkina-alueilla. Vuoden aikana esimerkiksi Valko-Venäjän valuutta devalvoitui kahdesti ja menetti suurimman osan ulkoisesta arvostaan. Telko on luopunut pääosin luottovakuutuksistaan.

Muita liiketoimintaan kohdistuvia mahdollisia riskejä ovat raaka-ainetoimittajien välillä tapahtuvat yrityskaupat, jakelukanavien uudelleenjärjestelyt sekä kemianteollisuuden lainsäädännölliset muutokset. Vaikutukset voivat olla sekä strategisia että operatiivisia.

Kaukomarkkinat

Epävarmasta taloustilanteesta johtuva kysynnän mahdollinen väheneminen on keskeisin riski Kaukomarkkinoille. Asiakkaiden mahdollinen maksukyvyttömyys voi aiheuttaa luottotappioita. Energiansäästöön perustuvien tuotteiden myynti voi kärsiä energian hintojen tai verotuksen muutoksista. Merkittävimmät valuuttakurssiriskit liittyvät Japanin jenin vahvistumisesta aiheutuvaan tuontihintojen nousuun. Kiinassa taloustilanne ja valuuttojen arvon muutokset voivat vaikuttaa asiakkaiden investointihalukkuuteen. Riskienhallinnassa on onnistuttu hyvin; valuuttakurssien vaihtelulla ei ole ollut merkittävää vaikutusta tulokseen. Päämiesten tuotteiden kilpailukyky sekä päämiesten oman toiminnan muutokset vaikuttavat oleellisesti Kaukomarkkinoihin.

Rahoitusriskit

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Jällelrahoitusriski

Jällelrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla korollinen velka vastapuolen, rahoitusmuodon ja maturiteetin osalta.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskiä hallitaan varmistamalla konsernin riittävät kassavarat yhdessä sitovien valmiusluottolimiittien ja muiden rahoitusreservien kanssa.

Korkoriski

Korkotason muutoksilta suojaudutaan sitomalla korolliset velat osittain vaihtuvakorkoisiin ja osittain kiinteäkorkoisiin lainoihin. Lisäksi korkoriskeiltä suojautumiseen käytetään korkojohdannaisia.

Luottoriski

Luottoriskeiltä suojaudutaan käyttämällä ennakomaksuihin ja pankkitakauksiin perustuvia maksuehtoja.

Valuuttariski

Aspo-konsernin valuuttariskiä hallitaan valuuttajohdannaisilla.

Henkilöstö

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 814 (712) ja tilikauden aikana keskimäärin 797 (736). Toimihenkilöiden keskimäärä oli 559 (497) ja työntekijöiden 238 (239). Emoyhtiön henkilöstömäärä, joka koostui toimihenkilöistä, oli tilikauden päättyessä 12 (12) ja tilikaudella keskimäärin 12 (12).

Aspo-konsernin henkilöstöstä 55 % (54) työskentelee Suomessa, muissa Pohjoismaissa 2 % (4), Baltian maissa 9 % (10) ja Venäjällä, Ukrainassa ja muissa IVY-maissa 25 % (22) ja muissa maissa 9 % (10). Henkilöstöstä miesten osuus on 62 % (62) ja naisten 38 % (38). Aspo-konsernin työsuhteista on kokoaikaisia 99 % (99). Tilikaudella solmittiin 151 (83) uutta työsuhdetta. Koko konsernin henkilöstön työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut vuonna 2011 olivat yhteensä 37,5 miljoonaa euroa (34,3).

Muutokset henkilöstön kokonaismäärässä johtuvat orgaanisen kasvun tuomista lisäyksistä, uusien alusten vaikutuksesta sekä laivahenkilöstön kausittaisesta vaihtelusta. Henkilöstön määrä kasvoi

yrityskaupan myötä Suomessa, orgaanisesti taas eniten Venäjällä, Ukrainassa ja muissa IVY-maissa sekä Kiinassa.

Palkitseminen

Aspo-konsernissa on käytössä voittopalkkiojärjestelmä. Osa konsernin tuloksesta maksetaan voittopalkkioeränä henkilöstörahastolle. Tarkoituksena on, että henkilöstörahasto käyttää valtaosan sille maksettavista voittopalkkioeristä Aspo Oyj:n osakkeiden ostoon. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä. Henkilöstörahaston jäseninä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt. Aspon toimialat maksavat lisäksi osan tuloksestaan henkilöstölle bonuksina, joiden laskentaperiaatteet hyväksytään liiketoimintoittain.

Aspon hallitus päätti vuonna 2009 avainhenkilöiden osakekurssisidonnaisesta kannustinjärjestelmästä, jossa palkkio perustui Aspo-konsernin kumulatiiviseen tulos/osake-tunnuslukuun (EPS) vuosina 2009–2011. Ansaintajakso päättyi 31.12.2011 ja hallitus päätti 150 638 osakkeen luovuttamisesta ohjelmaan osallistuneille avainhenkilöille. Ansaintajakson palkkio maksetaan maaliskuussa 2012 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Osakeomistussuhteen piiriin kuului noin 30 Aspo-konsernin johto- ja avainhenkilöä.

Aspon hallitus päätti vuonna 2010 Aspo-konsernin johtoon kuuluvien henkilöiden osakeomistusjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on mahdollistaa osallistujien merkittävä pitkäaikainen omistus Aspossa. Osakeomistusta varten osallistujat hankkivat Aspo Management Oy -nimisen yhtiön, jonka koko osakekannan he omistavat. Aspo Management Oy hankki 114 523 kappaletta Aspon osakkeita osallistujilta markkinahintaan ja lisäksi Aspo luovutti yhtiölle suunnatussa osakeannissa omia osakkeitaan yhteensä 322 637 kappaletta hintaan 7,93 euroa kappaleelta. Osana järjestelmää hallitus päätti myöntää Aspo Management Oy:lle 2 800 000 euron suuruisen korollisen lainan osakkeiden hankinnan rahoittamiseksi. Vuonna 2011 Aspo Management Oy merkitsi osakkeita Aspon osakeannissa 62 452 kappaletta ja sen rahoittamiseksi nosti Aspolta lisälainaa 324 750,40 euroa. Järjestelmä on voimassa kevääseen 2014, jolloin se on tarkoitus purkaa myöhemmin päätettävällä tavalla. Järjestelmää jatketaan vuosi kerrallaan mikäli Aspon osakkeen pörssi kurssi vuoden 2014, 2015 tai 2016 alussa on alle sen keskihinnan, jolla Aspo Management Oy hankki omistamansa Aspon osakkeet. Osakkeiden luovuttamista on rajoitettu järjestelmän voimassa-

oloaikana. Osallistujien omistus Aspo Management Oy:ssä pysyy pääsääntöisesti voimassa järjestelmän purkamiseen saakka.

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta

Aspo-konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoiminta kohdistuu toimialojen luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotantoteknologian kehittämiseen ilman erillistä organisaatiota, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä liiketoimintakuluihin.

Ympäristö

Aspo-konsernin normaali toiminta ei aiheuta merkittäviä haittoja ympäristölle. Konserniyhtiöt noudattavat ympäristöasioiden hoidossa Aspon ympäristöpolitiikkaa, jonka keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Aspo tukee kaikessa toiminnassaan kestävän kehityksen periaatteita.

Aspo huolehtii ympäristöstä toimimalla aloitteellisesti ja seuraamalla jatkuvasti liiketoimintaansa liittyviä lakeja ja suosituksia ja niihin tehtäviä muutoksia. Aspo haluaa olla edelläkävijä kaikessa toiminnassaan ja pyrkii myös ennakoimaan ympäristömääräysten tulevaa kehitystä.

ESL Shipping

ESL Shippingin toiminta ja kaikki alukset on sertifioitu kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n turvallisuusjohtamiskoodin ISM:n vaatimusten mukaisesti. ISM-koodi on säännöstö laivojen turvallisuudesta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä. Lisäksi ESL Shippingillä on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Turvallisuutta lisää myös laivojen hyvä varustelutaso: kaikki alukset ovat jäävahvisteisia. Lisäksi pitkäaikainen henkilöstö tuntee hyvin Itämeren satamat, väylät ja olosuhteet.

Varustamon m/s Pasila on ensimmäinen suomalainen rahtialus, johon on asennettu painolastiveden puhdistusjärjestelmä. Se estää vieraiden eläin- ja kasvilajien siirtymisen merialueelta toiseen ja suojelee siten Itämeren ekosysteemiä. Järjestelmä on asennettu myös Aspon uusiin suuren kokoluokan supramax-aluksiin.

Leipurin

Leipurin-liiketoiminnassa on kiinnitetty erityistä huomiota elintarvikeraaka-aineiden laatuun ja turvallisuuteen sekä toiminnan ympäristövaikutuksiin.

Henkilöstö keskimäärin segmentteittäin

	2011	2010
ESL Shipping		
Toimihenkilöt	29	30
Merihenkilöstö	161	156
	190	186
Leipurin		
Toimihenkilöt	214	174
Työntekijät	58	60
	272	234
Telko		
Toimihenkilöt	222	197
Työntekijät	12	16
	234	213
Kaukomarkkinat		
Toimihenkilöt	81	83
Työntekijät	7	7
	88	90
Muu toiminta		
Toimihenkilöt	13	13
Yhteensä	797	736

Raaka-aineissa toimintamallille on myönnetty ISO 9001 -sertifikaatti. Sertifiointin myötä yritys on sitoutunut toiminnan jatkuvaan parantamiseen. Ympäristövaikutukset pyritään huomioimaan myös raaka-ainetoimittajien valinnassa.

Telko

Telko noudattaa kaikessa toiminnassaan alan lainsäädäntöä ja suosituksia niin ympäristön, tuotteiden kuin henkilöstönkin suhteen. Yrityksellä on ISO 9001 -standardin mukainen sertifiointi. Lisäksi yhtiö on sitoutunut noudattamaan Responsible Care – Vastuu huomisesta –ohjelman kemikaalikauppaan painottunutta versiota. Ohjelmassa sitoudutaan ympäristö-, terveys- ja turvallisuusasioiden jatkuvaan omaehtoiseen parantamiseen. Sitoutuminen on todennettu ulkopuolisella ESAD II -arvioinnilla. Telko on myös Venäjän ensimmäinen turvallisuus- ja laatuvarvioitu kemianteollisuuden yritys. Lisäksi Telko on allekirjoittanut Euroopan kemianteollisuuden jälleenmyyjien järjestön FECC:n eettiset periaatteet.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat toimittaa energiatehokkuutta parantavia laitteita ja palveluita. Sen tuotteiden avulla voidaan lisäksi hyödyntää uusiutuvaa ener-

giaa kuten biopolttoaineita sekä ehtymätöntä energiaa kuten aurinkoenergiaa. Ympäristöasiat ovat yrityksen päämiehille erittäin tärkeässä roolissa: sitoutuminen kestäväan kehitykseen näkyy kaikessa toiminnassa tuotteiden suunnittelusta ja valmistuksesta niiden kierrätykseen.

Johto ja tilintarkastajat

Aspo Oyj:n 5.4.2011 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen hallitukseen yhden vuoden toimikaudeksi kauppaneuvos, insinööri Matti Artevan, oikeustieteen kandidaatti Esa Karppisen, oikeustieteen kandidaatti Roberto Lencionin, diplomiekonomi Gustav Nybergin, kauppatieteiden maisteri, valtiotieteiden kandidaatti Kristina Penttinen ja diplomi-insinööri Risto Salonen.

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Gustav Nybergin ja varapuheenjohtajaksi Matti Artevan. Kokouksessa hallitus päätti lisäksi valita uudelleen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Roberto Lencionin sekä jäseniksi Kristina Penttinen ja Risto Salonen.

Hallituksella oli vuoden 2011 aikana 12 kokousta, joista 4 oli puhelinkokouksia. Keskimääräinen osallistumisprosentti oli 99 %.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut eMBA Aki Ojanen.

Tilintarkastajana on toiminut PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Jan Holmberg.

Konsernin johtoryhmä

Vuonna 2011 Aspo uudisti johtoryhmäänsä. Uusi 1.9.2011 perustettu konsernin johtoryhmä korvasi laajennetun johtoryhmän sekä Aspo Oyj:n johtoryhmän. Uudistus mahdollistaa entistä nopeamman reagoinnin ympäröivään talous- ja markkina-tilanteeseen, konsernin tehokkaan synergisoivan kehittämisen liiketoimintojen välillä sekä osallistaa liiketoimintojen toimitusjohtajat konsernin rakenteen kehittämiseen aikaisempaa varhaisemmassa vaiheessa. Konsernin johtoryhmän puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja Aki Ojanen ja jäsenenä ESL Shipping Oy:n toimitusjohtaja Markus Karjalainen, Telko Oy:n toimitusjohtaja Kalle Kettunen, talousjohtaja Arto Meitsalo, Kaukomarkkinat Oy:n toimitusjohtaja Jukka Nieminen, rahoitusjohtaja Harri Seppälä ja Leipurin Oy:n toimitusjohtaja Matti Väänänen.

Yhtiökokouksen valtuutukset

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta vapaalla omalla pääomalla. Osakkeet hankitaan julkisessa kaupankäynnissä, minkä vuoksi hankinta tapahtuu muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa ja osakkeista maksettava vastike on Aspon osakkeen hankintahetken markkinahinta. Valtuutuksessa ei suljeta pois hallituksen oikeutta päättää suunnatusta hankinnasta. Osakkeet hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön kannustinjärjestelmien toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Hallitus ei voi toteuttaa valtuutusta omien osakkeiden hankkimisesta siltä osin kuin yhtiön tai sen tytäryhteisön hallussa tai panttina olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä ylittäisi hankinnan jälkeen 10 prosenttia kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa vuoden 2012 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta ja yhtiö on vuonna 2011 hankkinut 297 987 kpl omia osakkeita.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 754 233 osaketta. Valtuutusta käytetään mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisen kannustinohjelman toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista osakeannin ehdoista ja sisältää siten myös oikeuden luovuttaa osakkeita suunnatusti, osakeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin. Valtuutus on voimassa vuoden 2012 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta ja Leipurin Oy:n Vulganus-kaupan yhteydessä luovut- tanut suunnattuna osakeantina 217 691 kpl Aspon hallussa olevia omia osakkeita. Luovutushinta oli 6,8905 euroa osakkeelta.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhdestä maksullisesta osakeannista, jossa osake- keenomistajilla on oikeus merkitä uusia osakkeita samassa suhteessa kuin he omistavat Aspon osak- keita. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 5 500 000 osaketta. Hallitus valtuutettiin päättämään osakeannin muista ehdoista. Valtuutus on voimassa vuoden 2012 varsinaiseen yhtiöko- koukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutus ei kumoa hallitukselle annettua valtuutusta päättää osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta ja päättänyt osakeenomistajien merkintäetuoikeu- teen perustuvasta osakeannista, jossa laskettiin liikkeelle 3 838 143 uutta osaketta.

Osakepääoma ja osakkeet

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2011 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 30 959 376, joista yhtiön hallussa oli 334 529 osaketta eli 1,1 % osakepääomasta. Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteera- taan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n keski suurten yri- tysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsingissä oli tammi-joulukuussa 2011 yhteensä 3 715 886 osaketta ja 27,3 miljoonaa euroa, eli 12,0 prosenttia osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikau- den ylin kurssinoteeraus oli 9,30 (osakeantikorjattu luku 8,82) euroa ja alin 6,32 euroa. Keski kurssi oli 7,50 euroa (osakeantikorjattu luku 7,39) ja katsaus- kauden päätöskurssi 6,80 euroa. Katsauskauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 208,2 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä yhteensä 6 183 osakeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomai- ssa omistuksessa oli 756 427 osaketta eli 2,4 % osakekannasta.

Yhtiökokouksen antamalla valtuutuksella Aspo Oyj on käynnistänyt omien osakkeiden hankintaoh- jelman, jonka mukaisesti yhtiö on hankkinut NAS- DAQ OMX Helsingin julkisessa kaupankäynnissä omia osakkeita tilikauden päättymiseen mennessä yhteensä 297 987 kappaletta.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Suomessa on hyväksytty tonnistoverolain muutos, jota ESL Shipping Oy soveltaa tilinpäätökseensä tilikaudelta 2011. Uudistetun tonnistoverolain mukaisia muutoksia sovelletaan ensimmäisen ker- ran kalenterivuonna 2011 alkaneelta verovuodelta toimitettavassa verotuksessa. Verolain taannehtivaa muutosta ei IAS 10:n mukaan sisällytetä konsernin tilinpäätökseen. Lain muutos vaikuttaa Aspo- konsernin tilinpäätökseen vuonna 2012, jolloin sekä muutoksen yhteisövero alentavat vaikutukset Aspoon että tonnistovero kirjataan sekä vuodelta 2011 että 2012. Tonnistoverolain muutoksen vaikutuksista Aspo-konsernin lukuihin kerrotaan liitetiedossa 30.

Ensimmäinen korealaiselta Hyundai Mipon telakalta tilatuista aluksista m/s Arkadia vastaan- otettiin 5.1.2012. Jälkimmäinen tilatuista aluksista valmistuu toisella vuosineljänneksellä.

Leipurin avasi neljännen koeleipomonsa Venä- jälle Moskovan valtiollisen elintarvikeyliopiston yhteyteen.

Aspon hallitus päätti luovuttaa 150 638 kpl yhtiön hallussa olevia omia osakkeita vuoden 2009 osakepalkkiojärjestelmään kuuluville henkilöille. Luovutus perustuu varsinaisen yhtiökokouksen 5.4.2011 antamaan osakeantivaltuutukseen.

Aspon hallitus päätti uudesta Aspo-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustin- järjestelmästä. Uudessa järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Järjestelmään kuuluu noin 30 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vas- taavat yhteensä enintään noin 936 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa.

Näkymät vuodelle 2012

Aspon nykyinen rakenne luo hyvän perustan pitkä- aikaiselle kasvulle. ESL Shippingin kapasiteetti kasvaa merkittävästi ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Telko ja Leipurin ovat panostaneet idän kasvumarkkinoille ja avanneet uusia toimipisteitä. Kaukomarkkinat on uusintu strategiaansa keskit- tyen lähienergia- sekä teollisuuden energiatehok- kuutta parantaviin ratkaisuihin.

Euroopan talousalueen kehityksen epävarmuu- den arvioidaan jatkuvan vuoden 2012 aikana.

Uudistettu tonnistoverolaki parantaa konsernin osakekohtaista tulosta. Aspo tarkensi ohjeistustaan 24.2.2012:

Aspo tavoittelee liikevaihdon ja liikevoiton kas- vua sekä parantaa osakekohtaista tulosta.

ESL Shipping

Itämeren kuljetusmarkkinoiden odotetaan säilyvän nykyisellä tyydyttävällä tasolla tai heikentyvän. Kansainvälisen rahtihintatason odotetaan säilyvän alhaisena.

Varustamon aluskapasiteetti kasvaa merkittä- västi ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Ensimmäinen supramax-alus vastaanotettiin vuoden 2012 alussa ja aikataulun mukaan toinen alus vastaanotetaan vuoden 2012 toisen neljänneksen aikana. Alukset tulevat varustamon normaaliin sopimusliikenteeseen. Uusien alusten varustelusta sekä siirrosta Itämerelle aiheutuu merkittäviä yli- määräisiä kuluja ensimmäiselle vuosipuoliskolle. Molemmat alukset on rahoitettu pankkilainalla.

Itämeren kasvaneiden kuljetusvolyymien ja monivuotisten sopimusten kuljetustarpeen tur-

vaamiseksi varustamo matkarahtasi vuonna 2011 ulkopuolisia aluksia noin 10 miljoonalla eurolla. Kyseisten rahtausten liikevoitto oli heikko. Uusien alusten tultua varustamon käyttöön ulkopuolisten alusten vuokrausta voidaan vähentää merkittävästi.

Aikarahdattujen m/s Beatrixin ja m/s Nassauborgin rahtaus päättyi kesällä 2012.

Merkittävä osa vuoden 2012 kapasiteetista on katettu pitkäaikaisin hinta- ja kuljetussopimuksin. Terästeollisuuden ja energiasektorin kuljetusmäärien arvioidaan säilyvän vuoden 2011 tasolla.

Tonnistoverolain muutos parantaa varustamoiden toimintaedellytyksiä ja osaltaan kannustaa pitämään ja lisäämään kauppalaivastoa Suomessa. Laki tuli voimaan 1.3.2012 ja se parantaa ESL Shippingin tilikauden tulosta merkittävästi.

Leipurin

Orgaanisen kasvun odotetaan jatkuvan. Elintarviketeollisuuden kysynnän ja hintojen odotetaan säilyvän nykyisellä hyvällä tasolla.

Perustetut toimipisteet Venäjällä, Ukrainassa sekä Kazakstanissa luovat hyvän pohjan monivuotiselle leipomoraaka-aineiden myynnin kasvulle. Leipomokonemyynnin arvioidaan kasvavan vuodesta 2011. Suomessa leipomoteollisuuden rakennemuutoksen odotetaan jatkuvan siten, että mm. kauppakeskuksissa ja supermarketissa sijaitsevien leipomoiden varustaminen sekä niissä tapahtuva leipominen kasvaa. Uusien ratkaisujen kuten vähähiilihydraattisten proteiinileipäraaka-aineiden odotetaan lisäävän osuuttaan Suomessa myytävistä raaka-aineista. Muun elintarviketeollisuuden raaka-ainemyynnin odotetaan säilyvän ennallaan tai kasvavan.

Leipurin otti käyttöön uuden toiminnanohjausjärjestelmän 1.1.2012. Yhtiö tulee tehostamaan toiminnanohjaustaan vuoden 2012 aikana sekä valmistautuu Suomessa uusiin logistisiin ratkaisuihin.

Telko

Orgaanisen kasvun odotetaan jatkuvan. Perustetut toimipisteet Venäjällä, Kazakstanissa ja Kiinassa luovat hyvän pohjan monivuotiselle kasvulle. Teollisuuden kysynnän tulevaa kehitystä on kuitenkin vaikea arvioida.

Telko jatkaa edelleen strategiansa mukaista laajentumista Venäjällä, Ukrainassa, muissa IVY-maissa sekä Kiinassa. Venäjän suurimmissa miljoonakaupungeissa avataan vuoden 2012 aikana lisää uusia toimipisteitä. Telko selvittää mahdollista kemikaalijalostustermiinalin investointia Länsi-Venäjällä.

Jalostustermiinali varmistaisi kemikaaliliiketoiminnan monivuotisen kasvun logistiset edellytykset sekä tuotteiden asiakaskohtaisen jalostamisen Venäjällä. Rauman termiinalin investointi on edennyt suunnitellusti ja valmistuu vuoden 2012 alkupuolella. Vuoden 2012 aikana yhtiö tulee tehostamaan ostotoimintaa ja toimitusketjun hallintaa sekä parantamaan logistiikan kulutehokkuutta.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat tarkensi strategiaansa joulukuussa 2011. Tavoitteena on kasvattaa Suomessa erityisesti lähienergiaratkaisujen valikoimaa. Pitkän aikavälin energian hinnan nousun sekä uusien energiansäästöä tavoittelevien EU-direktiivien uskotaan lisäävän näiden tuotteiden ja palveluiden kysyntää.

Aurinkoenergiajärjestelmien, biopolttoainelaitosten sekä ilmalämpöpumppuratkaisujen myynnin odotetaan säilyvän vähintään nykyisellä tasolla. Teollisuuden energiatehokkuusprojektien arvioidaan lisääntyvän vuodesta 2011.

Kiinan projektitoimitusten tilauskanta on edellisvuoden tasolla.

Liiketoimintariskit

Yleinen taloudellinen tilanne voi vaikuttaa laskevasti teollisuuden kysyntään. Aspon markkina-alueen kysynnän kasvun jatkumista tai mahdollisia äkillisiä muutoksia liiketoiminnan edellytyksissä on vaikea arvioida. Finanssimarkkinoiden ja valuuttojen arvojen muutokset voivat vaikuttaa konsernin tulevaan tuloskehitykseen.

Yksityiskohtaisempi selvitys riskienhallintapolitiikasta sekä merkittävimmistä riskeistä on julkistettu yhtiön kotisivuilla. Rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konsernin tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	2011	2010
Liikevaihto	1	476 278	395 932
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1 053	1 309
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos +/-	6	-3 329	8 990
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	16	207	196
Materiaalit ja palvelut	6	-336 409	-286 967
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4	-37 506	-34 288
Poistot ja arvonalentumiset	5	-8 223	-8 113
Liiketoiminnan muut kulut	7	-70 608	-59 165
Liikevoitto		21 463	17 894
Rahoitustuotot	8	1 484	1 501
Rahoituskulut	8	-5 516	-5 328
Rahoituskulut yhteensä		-4 032	-3 827
Voitto ennen veroja		17 431	14 067
Tuloverot	9	-4 136	-3 681
Tilikauden voitto		13 295	10 386
Muut laajan tuloksen erät			
Muuntoerot		-635	1 247
Suojauslaskenta		1 249	-884
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		-319	230
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		295	593
Tilikauden laaja tulos yhteensä		13 590	10 979
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos		13 295	10 339
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta			47
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos		13 590	10 932
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta			47
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos, €	10		
Laimentamaton osakekohtainen tulos		0,45	0,38
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		0,45	0,39

Sivuilla 60–90 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernitase

Varat

1 000 €	Liitetieto	2011	2010
Pitkäaikaiset varat			
Muut aineettomat hyödykkeet	11	16 132	15 937
Liikearvo	12	45 039	40 587
Käyttöomaisuushyödykkeet	13	88 823	54 420
Myytavissä olevat sijoitukset	14	205	204
Saamiset	15	206	603
Osuus osakkuusyrityksissä	16	1 922	1 705
Laskennallinen verosaaminen	17	1 269	689
Pitkäaikaiset varat yhteensä		153 596	114 145
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18	43 129	44 905
Myynti- ja muut saamiset	19	55 251	44 757
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		2 431	1 873
Rahavarat	20	14 505	7 148
Lyhytaikaiset varat yhteensä		115 316	98 683
Varat yhteensä		268 912	212 828

Oma pääoma ja velat

1 000 €	Liitetieto	2011	2010
Oma pääoma			
Osakepääoma	21	17 692	17 692
Ylikurssirahasto	21	4 351	4 351
Omat osakkeet	21	-5 103	-4 532
Muuntoerot		-514	266
Käyvän arvon rahasto	21	276	-654
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	21	23 654	2 859
Vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus	21	2 572	2 572
Kertyneet voittovarot	21	35 559	35 826
Tilikauden tulos		13 295	10 339
Osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		91 782	68 719
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta		703	750
Oma pääoma yhteensä		92 485	69 469
Pitkäaikaiset velat			
Laskennallinen verovelka	17	12 937	13 233
Lainat	22	92 772	64 619
Muut velat	23	2 349	703
Pitkäaikaiset velat yhteensä		108 058	78 555
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	25	201	226
Lainat ja käytetyt tililimitit	22	8 724	13 074
Ostovelat ja muut velat	23	55 991	51 190
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		3 453	314
Lyhytaikaiset velat yhteensä		68 369	64 804
Velat yhteensä		176 427	143 359
Oma pääoma ja velat yhteensä		268 912	212 828

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	2011	2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	21 463	17 894
Oikaisut liikevoittoon		
Poistot ja arvonalentumiset	8 223	8 113
Käyttöomaisuushyödykkeiden ja sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-10	-20
Jaksotetut henkilöstökulut	909	709
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-207	-455
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus	3 373	-15 509
Lyhytaikaiset saamiset	-7 853	-1 030
Lyhytaikaiset korottomat velat	1 355	7 746
Maksetut korot	-4 427	-4 779
Saadut korot	868	1 158
Saadut osingot	3	1
Maksetut verot	-2 986	-4 509
Liiketoiminnan rahavirta	20 711	9 319
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-12 920	-2 047
Ennakkomaksut aluksista	-28 608	-9 894
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	69	591
Hankitut tytäryhtiöt vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-3 295	
Hankitut liiketoiminnat		-349
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin		260
Investointien rahavirta	-44 754	-11 439
Rahoituksen rahavirta		
Osakeanti	19 152	
Omien osakkeiden hankinta	-1 995	-938
Omien osakkeiden myynti	1 498	
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-5 390	-15 969
Lyhytaikaisten lainojen nostot		1 116
Pitkäaikaisten lainojen nostot	45 423	25 965
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-16 202	-1 835
Maksetut osingot	-11 101	-10 848
Rahoituksen rahavirta	31 385	-2 509
Rahavarojen muutos	7 342	-4 629
Rahavarat 1.1.	7 148	11 525
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	15	252
Rahavarat kauden lopussa	14 505	7 148

Sivuilla 60–90 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Liitetieto	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011	21	17 692	4 351	-654	2 859	2 572	-4 532	266	46 165	68 719	750	69 469
Laaja tulos												
Tilikauden tulos									13 295	13 295		13 295
Muut laajan tuloksen erät (verovaiikutuksella oikaistuna)												
Suojauslaskenta				930						930		930
Muuntoerot					2			-780	143	-635		-635
Tilikauden laaja tulos yhteensä				930	2			-780	13 438	13 590		13 590
Liiketoimet omistajien kanssa												
Osingonjako									-11 101	-11 101		-11 101
Omien osakkeiden hankinta							-1 995			-1 995		-1 995
Omien osakkeiden myynti					74		1 424			1 498		1 498
VVK-lainan merkinnät					1 535					1 535		1 535
Osakepalkitseminen									373	373		373
Osakeanti					19 152					19 152		19 152
Rahastosiirto					32					-32		
Johdon kannustinjärjestelmä									11	11		11
Muutos määräysvallattomien osuuksissa											-47	-47
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					20 793		-571		-10 749	9 473	-47	9 426
Oma pääoma 31.12.2011		17 692	4 351	276	23 654	2 572	-5 103	-514	48 854	91 782	703	92 485
Oma pääoma 1.1.2010	21	17 692	4 351		274	2 572	-3 778	-383	46 107	66 835	62	66 897
Laaja tulos												
Tilikauden tulos									10 339	10 339	47	10 386
Muut laajan tuloksen erät (verovaiikutuksella oikaistuna)												
Suojauslaskenta				-654						-654		-654
Muuntoerot					4			649	594	1 247		1 247
Tilikauden laaja tulos yhteensä				-654	4			649	10 933	10 932	47	10 979
Liiketoimet omistajien kanssa												
Osingonjako									-10 848	-10 848		-10 848
VVK-lainan merkinnät					2 298					2 298		2 298
Osakepalkitseminen					283		183		-27	439		439
Johdon kannustinjärjestelmä							-937			-937	703	-234
Muutos määräysvallattomien osuuksissa											-62	-62
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					2 581		-754		-10 875	-9 048	641	-8 407
Oma pääoma 31.12.2010		17 692	4 351	-654	2 859	2 572	-4 532	266	46 165	68 719	750	69 469

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Perustiedot

Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Aspo Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Aspo on monialayhtiö, joka on keskittynyt vahvaa erityisosaamista vaativille liiketoiminta-alueille. Konsernin operatiivinen toiminta on ryhmitetty toisistaan riippumattomiksi segmenteiksi: ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat. Lisäksi muuhun toimintaan sisältyy Aspon konsernihallinto ja muut toimialoille kuulumattomat toiminnot.

Konsernin emoyhtiö on Aspo Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Lintulahdenkuja 10, 00500 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Aspo Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Lintulahdenkuja 10, 00500 Helsinki.

Aspo Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 14.2.2012 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Laatimisperusta

Aspo Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassa olevia standardeja sekä tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

Konserni on soveltanut 1.1.2011 alkaen seuraavia uusia standardeja ja tulkintoja:

- IAS 24 (uudistettu), Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä. Uudistetussa standardissa on selkeytetty ja yksinkertaistettu lähipiirin määrittelyä. Näillä muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Konserni on soveltanut 1.1.2011 alkaen seuraavia standardeja, muutoksia ja tulkintoja, joilla ei ole olennaista vaikutusta raportoitaviin tietoihin:

- IAS 32 (muutos) Liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu
- IFRIC 19 Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla
- IFRIC 14 (muutos) Etukäteen suoritettujen vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvat maksut

IASB julkaisi heinäkuussa 2010 parannuksia seitsemään standardiin tai tulkintaan osana vuosittaisia parannuksia standardeihin (Improvements to IFRSs). Muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Aspo Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt. Tytäryhtiöitä ovat yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet osakkeiden äänivallasta tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Osakkuusyhtiöt, joissa konsernilla on 20–50 prosenttia äänivallasta ja vähintään 20 prosentin omistusosuus tai joissa konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen

tappiosta ylittää kirjanpitoarvon, kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten veloitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrityksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti.

Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun määräysvalta on saatu. Luovutetut toiminnot ovat mukana siihen hetkeen asti, jolloin määräysvalta lakkaa. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen käyttäen hankintamenomenetelmää, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Liikearvon hankintameno on määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankittujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon.

Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

IFRS:n mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vuosittain.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus on esitetty omana eränään konsernin omassa pääomassa.

Erityistä tarkoitusta varten perustettu yksikkö

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiön tavoin Aspo Management Oy, joka on perustettu mahdollistamaan osallistujien merkittävä pitkäaikainen osakeomistus Aspo Oyj:ssä. Aspo Oyj:llä on osakas- ja lainasopimuksen perusteella määräysvalta Aspo Management Oy:ssä ja tämän perusteella yhtiö on yhdistelty Aspon konsernitilinpäätökseen. Määräysvalta on seurausta sopimuksessa olevien ehtojen, kuten yhtiön hallinnoimien Aspo Oyj:n osakkeiden luovutus- ja panttauskiellon sekä äänestysrajoitteen soveltamisesta.

Aspo Management Oy:n yhtiöjärjestys mahdollistaa vain Aspo Oyj:n liikkeeselaskemien arvopapereiden tai niiden perusteella saatujen arvopapereiden omistamisen ja kaikkiin transaktioihin, joita yhtiössä tehdään, tarvitaan Aspo Oyj:n kirjallinen lupa. Aspo Oyj:llä tai sen määräysvaltayhtiöllä ei ole omistusta yhtiössä. Yhtiön tuloslaskelma ja tase on yhdistelty konsernitilinpäätökseen järjestelyn alkuperästä lukien. Johdon tekemää sijoitusta Aspo Management Oy:öön käsitellään konsernitilinpäätöksessä määräysvallattomien omistajien osuutena. Aspo Management Oy:n hallussa olevat Aspo Oyj:n osakkeet on konsernitilinpäätöksessä vähennetty konsernin omasta pääomasta.

Osakassopimuksen perusteella Aspo Management Oy sulautetaan Aspo Oyj:öön tai vaihtoehtoisesti puretaan välittömästi vuoden 2013 tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen. Lykkäävien ehtojen toteutuessa sulauttaminen tai purkaminen toteutetaan viimeistään vuoden 2016 tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen.

Osakepohjaisten palkitsemisjärjestelyjen kirjanpidollisesta käsittelystä on annettu lisäinformaatiota laadintaperiaatteissa osakepohjaisten maksujen yhteydessä.

Ulkomaanrahan määräiset erät ja niiden arvostus

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimina olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Aspo on luokitellut uudestaan 1.10.2011 alkaen Telko-segmenttiin kuuluvat pitkäaikaiset lainat Telkon valkovenäläiselle tytäryhtiölle nettoinvestoinniksi ulkomaiseen liiketoimintaan IAS 21:n mukaisesti. Kaikki näihin investointeihin liittyvät toteutumattomat valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan.

Ulkomaiset konserniyhtiöt

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuotoa. Konsernitilinpäätök-

sessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden keski-kurssia. Tase-erät muunnetaan euroiksi käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttakurssia. Muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Kun tytäryhtiö myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Segmenttiraportointi

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat.

Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päättökentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päättökentekijäksi on nimetty strategisia päätöksiä tekevä konsernin hallitus. Segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellinen käyttöomaisuus esitetään alkuperäisten hankintahintojen ja kumulatiivisten poistojen erotuksena vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Suunnitelman mukaiset tasapoistot lasketaan todennäköisen käyttöiän perusteella seuraavasti:

Rakennukset ja rakennelmat	15–40 vuotta
Alukset	17–30 vuotta
Puskijat	18 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Putkistot	5–20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–40 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aikaisemmin kirjattu aineellisen käyttöomaisuuden arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalennuksen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella oli ennen aikaisempien vuosien arvonalennuksen tekoa. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisista ja luovutuksista syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin taiuluihin.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankintahinta kohdistetaan varoille ja veloille niiden hankintahetken käyvän arvon perusteella. Jäljelle jäävä osuus hankintamenosta on liikearvoa. Liikearvoa ei poisteta, vaan sen käypää arvoa testataan

vähintään vuosittain käyttöarvoon perustuvalla arvonalentumistestillä (ks. Liikearvon arvonalentumistesti s. 73).

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Leipurin- ja Telko -segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Tavaramerkkien vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrättemättömän ajan.

Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun ja ne poistetaan tasapoistoina niiden taloudellisen pitoaikana. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin kuuluvat mm. ohjelmat ja ohjelmistolisenssit.

Konserni arvioi liikearvon ja muiden aineettomien hyödykkeiden tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Jos viitteitä on olemassa, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumista tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Kassavirtaperusteinen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Laskelmien diskonttokorko perustuu pääoman keskimääräiseen kustannukseen (WACC), joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja Aspon liiketoimintaan liittyvistä riskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat olennaisesti. Arvonalennuksen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella oli ennen aikaisempien vuosien arvonalennuksen tekoa. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi toteutumishetkellä. Kuitenkin uusien tuotteiden suunnittelusta aiheutuvat kehitysmenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, kaupallisesti hyödynnettävissä ja tuotteesta odotetaan saatavan tulevaisuudessa taloudellista hyötyä. Aktivoidut tuotekehitysmenot poistetaan niiden vaikutusaikana.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempana nettorealisoitiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista (normaalitoimintataseeseen perustuen), mutta ei vieraan pääoman menoja. Nettorealisoitiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja myyntikustannuksilla.

Vuokrasopimukset – konserni vuokralleottajana

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtynyt olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimuksella hankittu omaisuus erä merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokraohteen käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät muihin pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasing-sopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasing-sopimuksella vuokratut omaisuuserät poistetaan joko niiden taloudellisen pitoaikana tai sitä lyhyemmän leasing-sopimuksen keston mukaan.

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokranantajalle, luokitellaan muiksi

vuokrasopimuksiksi (käyttöleasing). Vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Työsuhde-etuudet

Lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on osakeperusteisia johdon kannustinjärjestelmiä, joissa osa palkkioista maksetaan osakkeina ja loput rahana. Lisätietoja osakeperusteisista järjestelyistä on esitetty liitetiedossa 29. Optio-oikeudet ja luovutettavat osakkeet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä kannustinjärjestelmän voimassaolon aikana. Muita kuin markkinaperusteisten ehtojen (esim. kannattavuus ja tuloksen kasvutavoite) vaikutuksia ei sisällytetä käypään arvoon vaan otetaan huomioon niiden optioiden tai osakkeiden määrissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajankohdan lopussa. Osakkeina maksettavista osuuksista tehdään kulu vastakirjaus omaan pääomaan ja rahana maksettavat osuudet kirjataan velaksi, sekä rahana maksettavan osuuden käypä arvo arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

Konsernin osakepalkitsemisjärjestelyä varten perustettu Aspo Management Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Omistusjärjestelylle on laskettu käypä arvo Black & Scholes -mallilla, ja siitä on konsernitilinpäätökseen kirjattu päättyneelle tilikaudelle kuuluva osuus.

Osakepääoma

Kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Uusien osakkeiden tai optioiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot esitetään mahdollisilla verovaikutuksilla oikaistuna omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä.

Kun ostetaan omia osakkeita, osakkeista maksettu vastike sekä hankintaan liittyvät kustannukset kirjataan oman pääoman vähennykseksi. Kun näitä osakkeita myydään osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä

mahdollinen tuloverojen vaikutus, kirjataan omaan pääomaan.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, jonka toteutuminen on todennäköistä, ja veloitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Takuuvaraukset sisältävät tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta aiheutuvat kustannukset, mikäli takuu-aikaa on tilinpäätöspäivänä jäljellä. Takuuvaraukset määritellään historiallisen kokemuksen perusteella.

Varaukseen kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutokset. Tuloverot on kirjattu kunkin maan verokannan mukaan. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetken tai arvioidun veronmaksuhetken verokannan mukaisesti. Väliaikaisia eroja syntyy mm. varauksista, poistoeroista ja vahvistetuista tappioista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan vahvistetuista tappioista ja muista väliaikaisista eroista siltä osin kuin on todennäköistä, että sitä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta ja se sisältää verovaikutuksen.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Pitkäaikaishankkeen tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusaste määritellään tarkasteluhetken mennessä suoritetusta työstä johtuvien menojen osuutena hankkeen arvioiduista kokonaismenoista. Kun on todennäköistä, että hanke tuottaa tappiota, tappio kirjataan kuluksi välittömästi. Tilikaudella Aspolla ei ollut pitkäaikaishankkeita. Julkiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan

tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi.

Myytävinä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä oleviksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja johto on sitoutunut myyntiin.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavan ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eräänä konsernin tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät ja luovutettavien erien ryhmiin kuuluvat velat esitetään taseessa erillään muista eristä. Vuosina 2010 ja 2011 konsernilla ei ollut lopetettaviksi luokiteltuja toimintoja.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset arvostetaan hankintamenoon. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

Ostovelat

Ostovelat arvostetaan hankintamenoon ja käsitellään lyhytaikaisina velkoina, jos ne erääntyvät maksettaviksi yhden vuoden kuluessa.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan lainoihin ja muihin saamisiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Lainat ja muut saamiset kirjataan selvityspäivänä, ja ne esitetään taseessa jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Transaktiomenot sisällytetään alkuperäiseen hankintamenoon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat kirjataan selvityspäivänä, ja ne arvostetaan käypään arvoon.

Myytävässä olevat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja tai laskennallista nykyarvoa. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon verovaikutus huomioiden. Kun tällainen omaisuuserä myydään tai siitä on aiheutunut arvonalentumistappio, kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen. Myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä. Luokitettavan markkina-arvon puuttuessa myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan hankintamenoon.

Sijoitukset osakkeisiin, korkoarvopapereihin ja vaihtovelkakirjalainoihin on luokiteltu myytävissä oleviin rahoitusvaroihin.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin, tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Lainoihin ja saamisiin kirjataan arvonalentumisen, kun kirjanpidon tasearvo on korkeampi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat kirjataan selvityspäivänä, ja ne merkitään taseeseen hankintamenoon transaktiomenoilla vähennettynä. Korot jaksotetaan tuloslaskelmaan velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmää noudattaen.

Vaihtovelkakirjalainan velkaosuuden käypä arvo on määritetty käyttämällä vastaavan velan markkinakorkoa lainan liikkeeseenlaskuhetkellä. Velkaosuus kirjataan jaksotettuun hankintamenoon, kunnes se kuuletetaan vaihtamalla laina osakkeiksi. Jäännös saadusta rahamäärästä, eli oman pääoman osuus, on kirjattu verovaikutuksella vähennettynä omaan pääomaan.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvaroja, pankkitalletuksia ja muita lyhytaikaisia (korkeintaan kolmen kuukauden pituisia) erittäin likvidejä sijoituksia. Shekkitalilimiitit on esitetty muissa lyhytaikaisissa veloissa.

Johdannaiset

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä kun konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon.

Konserni on soveltanut suojauslaskentaa käyttöomaisuushankinnoista aiheutuvien ennakoitujen ulkomaanrahan määraisten rahavirtojen suojaamiseen. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muun laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastoon sisältyvässä suojausrahastossa. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään kyseisen omaisuuserän hankintamenoon sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään taseeseen. Suojauslaskentaa on sovellettu myös koronvaihtosopimuksiin, joilla suojataan tulevaa koron rahavirtaa kiinteäksi. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muun laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastoon sisältyvässä suojausrahastossa. Koronvaihtosopimuksen tilikaudella toteutuneet korot kirjataan rahoituseriin. Muihin johdannaisiin ei ole sovellettu suojauslaskentaa.

Suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet sekä strategiat, joiden mukaan erilaisiin suojaustoimiin ryhdytään. Konserni dokumentoi suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti sen jälkeen arvionsa siitä, kumoavatko suojauksissa käytettävät johdannaiset tehokkaasti suojauskohteiden käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia. Tehotomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoituseriin. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Jos ennakoitun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi tuloslaskelman rahoituseriin.

Rahoituseriin liittyvien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan rahoituskuluihin ja -tuottoihin. Muiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmääritysmalleihin.

Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoitua rahavirrat myytyjen valuuttojen korkokantojen mukaan ja konvertoimalla diskontatut rahavirrat tilinpäätöspäivän valuuttakursilla ja laskemalla diskontattujen arvojen erotus. Valuuttopoptioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonmääritysmalleilla. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoitua rahavirrat käyttäen arvostushetken markkinahintoja.

Arvioiden käyttö

Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaista tilinpäätöstä laadittaessa konsernin johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määrään, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määrään raportointikaudella. Laskentarviointia on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, mm. määrittäessä liikearvoa ja sen tuotto-odotuksia sekä aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisia pitoaikoja, vaihto-omaisuuden sekä varojen ja velkojen kuranttiutta. Arviot perustuvat liiketoiminoista kerättyyn tietoon omista markkinoistaan ja niiden kehityksestä, johdon kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, jotka muodostavat johdon tämänhetkiseen parhaan näkemyksen, mutta markkinoiden ja arvioiden perustana olevien tekijöiden muuttumisen myötä on mahdollista, että toteumat poikkeavat merkittävästikin tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Liikearvon arvonalentumistesti

Konserni testaa liikearvon tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa. Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka on identifioitu sen mukaan missä liiketoimintayksikössä liikearvoa seurataan sisäisessä johdon raportoinnissa. Yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä lasketaan käyttöarvolaskelmien avulla. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Laskelmien diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. Pääoman keskimääräinen painotettu kustannus heijastaa konsernin keskimääräistä, pitkäaikaista rahoitusrakennetta. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset ja tulevaisuutta koskevat oletukset konsernin taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä ja sen vaikutuksesta konsernin liikevaihtoon ja kustannustasoon. Konsernijohdon näkemyksen mukaan liikearvon arvonalentumistestaukseen sisältyy eniten merkittäviä arvioita ja oletuksia. Liikearvoa ja sen testaamista käsitellään laajemmin liitetietojen kohdassa 12.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön vuoden 2012 alusta alkaen seuraavat muutetut standardit:

- IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – Taseesta pois kirjaaminen
- IAS 12 (muutos) Tuloverot - Laskennalliset verot

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2013 tai myöhemmin EU:n hyväksymisen jälkeen seuraavat standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin:

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen
- IAS 27 (uudistettu 2011) Erillistilinpäätös
- IAS 28 (uudistettu 2011) Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä
- IAS 1 (muutos) Tilinpäätöksen esittäminen
- IAS 19 (muutos) Työsuhde-etuudet
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit
- IAS 32 (muutos) Rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja rahoitusvelan vähentäminen toisistaan
- IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – Rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja rahoitusvelan vähentäminen toisistaan

1. Liikevaihto ja segmentti-informaatio

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat.

ESL Shipping huolehtii energia-alan ja teollisuuden raaka-aineiden merikuljetuksista ja niihin liittyvistä palveluista.

Leipurin palvelee leipomo- ja muuta elintarviketeollisuutta toimittamalla raaka-aineita, tuotannossa tarvittavia koneita ja valmistuslinjoja sekä leivontaan liittyvää tietotaitoa.

Telko hankkii ja jakelee teollisuuden tarvitsemia muoviraaka-aineita ja kemikaaleja. Laaja asiakaspalvelu kattaa myös teknisen tuen ja tuotantoprosessin kehittämisen.

Kaukomarkkinat on erikoistunut energiatehokkuustekniikkaan, prosessiteollisuuden tehokkuutta

parantaviin sovelluksiin sekä ammattielektroniikkaan.

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon ja muut toimialoille kuulumattomat toiminnot. Segmenttirakenne vastaa konsernin organisaatorakennetta ja sisäistä tulosraportointia, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liikevoittoon. Segmenttien arvioinnista ja resurssointipäätöksistä vastaa konsernin hallitus.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoimintansa tai jotka on perustellusti kohdistettavissa

segmenteille. Segmenteille kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä, jotka pääasiassa ovat seurausta konsernin keskitetystä rahoituksesta. Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä kaudella käytettävien aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

1.1 Liiketoimintasegmentit

2011

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kaukomarkkinat	Segmenteille kohdistamattomat erät	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	93 151	128 150	211 574	43 403		476 278
Myynti toisille segmenteille		42	7	81		
Liikevaihto	93 151	128 192	211 581	43 484		476 278
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	207					207
Liikevoitto	10 520	5 683	8 599	1 391	-4 730	21 463
Nettorahoituskulut						-4 032
Voitto ennen veroja						17 431
Tuloverot						-4 136
Tilikauden tulos						13 295
Aineellisen omaisuuden poistot	4 989	389	507	246	146	6 277
Aineettoman omaisuuden poistot	42	531	945	422	6	1 946
Segmentin varat	97 832	65 206	61 082	23 808	19 062	266 990
Osuus osakkuusyrityksissä	1 922					1 922
Varat yhteensä	99 754	65 206	61 082	23 808	19 062	268 912
Segmentin velat	9 242	18 502	20 462	7 883	120 338	176 427
Velat yhteensä	9 242	18 502	20 462	7 883	120 338	176 427
Investoinnit	38 802	882	2 560	429		42 673

2010

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kauko- markkinat	Segmenteille kohdistamat erät	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	79 572	108 647	175 227	32 474	12	395 932
Myynti toisille segmenteille		47	7	72	32	
Liikevaihto	79 572	108 694	175 234	32 546		395 932
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	196					196
Liikevoitto	11 526	3 545	6 756	640	-4 573	17 894
Nettorahoituskulut						-3 827
Voitto ennen veroja						14 067
Tuloverot						-3 681
Tilikauden tulos						10 386
Aineellisen omaisuuden poistot	4 811	476	593	267	172	6 319
Aineettoman omaisuuden poistot	34	562	820	348	30	1 794
Segmentin varat	57 190	57 661	60 964	24 294	11 014	211 123
Osuus osakkuusyrityksissä	1 705					1 705
Varat yhteensä	58 895	57 661	60 964	24 294	11 014	212 828
Segmentin velat	8 300	13 461	22 038	6 427	93 133	143 359
Velat yhteensä	8 300	13 461	22 038	6 427	93 133	143 359
Investoinnit	11 150	265	889	782	63	13 149

1.2 Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Konserni seuraa liikevaihtoa seuraavan maantieteellisen jaon mukaan: Suomi, Pohjoismaat, Baltia, Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat ja muut maat. Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan ja niiden varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Ulkoisilta asiakkailta saadut myyntituotot on määritetty IFRS-säännösten mukaisesti.

1 000 €	Liikevaihto		Pitkäaikaiset varat*	
	2011	2010	2011	2010
Suomi	181 218	167 155	150 412	111 407
Pohjoismaat	48 798	51 860	2	42
Baltia	50 619	43 815	1 229	1 419
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	122 590	88 519	619	494
Muut maat	73 053	44 583	65	94
Yhteensä	476 278	395 932	152 327	113 456

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusvarat ja veroihin liittyvät erät.

2. Hankitut liiketoiminnot

Liiketoimintakaupat vuonna 2011

Leipurin Oy osti 7.12.2011 Vulganus Oy:n koko osakekannan alustavaan hintaan 5,1 miljoonaa euroa. Kauppahintaa kasvattaa seuraavan kolmen vuoden aikana kertyvän myyntikatteen mukainen ehdollinen vastike, jonka määräksi arvioidaan 1,5 miljoonaa euroa. Vulganus Oy:n hankinnalla Leipuriin-segmentti uudistaa leipomokonetuotantoaan, parantaa suunnittelua ja kasvattaa myyntiään erityisesti Venäjän markkinoilla. Vulganuksen valmistamia spiraalijärjestelmiä käytetään jäähdytys-, pakastus- ja nostatusprosesseissa.

Kaupan myötä konserni arvioi saavansa myynnin kasvun lisäksi kustannussäästöjä. Hankinnasta syntyvä liikearvo perustuu toimintatavan nykyaikaistamiseen, laajeneviin markkina-alueisiin, osaavaan henkilöstöön ja synergiasta syntyviin säästöihin. Liikearvo ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Vulganus Oy:stä maksetusta vastikkeesta sekä hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen käyvistä arvoista hankinta-ajankohtana.

Hankintaan liittyvät menot sisältyvät Leipuriin-segmentin liiketoiminnan muihin kuluihin vuoden 2011 tuloslaskelmassa.

Ehdollisen vastikejärjestelyn mukaan Leipurin Oy on velvollinen maksamaan Vulganus Oy:n entisille omistajille vuosien 2012, 2013 ja 2014 ajalta kertyvän myyntikatteen määrästä 10,5 %. Maksujen, joita konsernia voitaisiin vaatia maksamaan tämän järjestelyn perusteella, arvioidaan olevan diskonttaamattomalta määrältään 1,6 miljoonaa euroa. Ehdollisen vastikejärjestelyn käypä arvo on määritetty 2 %:n diskonttauskorkokannalla. Ehdollisen kauppahinnan ehtojen mukaan maksettavalle lisäkauppahinnalle ei ole määritelty minimi- tai maksimiarvoja.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on 1,7 miljoonaa euroa, joka on myös saamisten bruttoarvo. Teknologiaa sisältävien aineettomien oikeuksien käypä arvo on 0,8 miljoonaa euroa, rahavarojen 1,4 miljoonaa euroa ja vaihto-omaisuuden 1,7 miljoonaa euroa. Aineellisen käyttöomaisuuden käypä arvo on 0,2 miljoonaa euroa.

Vieraan pääoman käypä arvo on -3,7 miljoonaa euroa.

Osana kaupan järjestelyjä myyjät ostivat Aspon hallussa olleita omia osakkeita yhteensä 217.691 kpl. Osakkeiden kauppa toteutettiin Aspo Oyj:n hallituksen päätöksellä suunnattuna osakeantina yhtiökokouksen 5.4.2011 antamin valtuutuksin. Luovutushinta oli 6,8905 euroa osakkeelta.

Vulganus Oy:n liikevaihto, joka sisältyy konsernin tuloslaskelmaan 1.12.2011 lähtien, oli 2,2 miljoonaa euroa. Liikevoittoa se kerrytti kyseiseltä ajalta konserniin 0,7 miljoonaa euroa.

Jos Vulganus Oy olisi yhdistelty 1.1.2011 alkaen, konsernituloslaskelman liikevaihto olisi noussut 4,8 miljoonalla eurolla eli 481,1 miljoonaan euroon ja liikevoitto 0,2 miljoonalla eurolla eli 21,7 miljoonaan euroon.

Liiketoimintakaupat vuonna 2010

Kaukomarkkinat Oy hankki 1.11.2010 suomalaisen Kankaanpäässä sijaitsevan KSM-Lämpötekniikka Oy:n liiketoiminnan. Liiketoimintakaupasta kirjattiin 0,2 miljoonan euron liikearvo. Liiketoiminnan hankinta ei vaikuttanut merkittävästi konsernin tulokseen eikä rahoitusasemaan.

Luovutettava vastike

1 000 €	2011
Käteisvarat	5 127
Ehdollinen vastike	1 540
Kokonaishankintameno	6 667

Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät

1 000 €	2011
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	246
Teknologia (sisältyy aineettomiin hyödykkeisiin)	809
Vaihto-omaisuus	1 676
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 723
Rahavarat	1 419
Varat yhteensä	5 873
Lainat	63
Ostovelat ja muut velat	3 330
Laskennallinen verovelka	262
Velat yhteensä	3 655
Nettovarallisuus	2 218
Liikearvo	4 449
Yhteensä	6 667

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2011	2010
Aineellisen käyttöomaisuuden myyntivoitot	17	20
Vakuutuskorvaukset	573	213
Vuokrat ja käyttökorvaukset	254	309
Muut tuotot	209	767
Yhteensä	1 053	1 309

4. Työsuhde-etuudet ja tietoa henkilöstöstä

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 814 (712) ja tilikauden aikana keskimäärin 797 (736). Toimihenkilöiden keskimäärä oli 559 (497) ja työntekijöiden 238 (239).

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2011	2010
Palkat	30 597	28 681
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	3 644	2 854
Optiojärjestelyt	934	737
Muut henkilösivukulut	2 331	2 016
Yhteensä	37 506	34 288

Tiedot ylimmän johdon työsuhde-etuuksista esitetään Lähipiiri-osiossa.

Henkilöstö segmenteittäin tilikauden lopussa

	2011	2010
ESL Shipping	211	183
Leipurin	275	226
Telko	230	199
Kaukomarkkinat	85	91
Muu toiminta	13	13
Yhteensä	814	712

Henkilöstö maantieteellisesti tilikauden lopussa

	2011	2010
Suomi	450	387
Pohjoismaat	19	26
Baltia	69	69
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	207	159
Muut maat	69	71
Yhteensä	814	712

5. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2011	2010
Aineettomat hyödykkeet	1 946	1 794
Rakennukset	145	148
Alukset	4 920	4 707
Koneet ja kalusto	1 212	1 464
Yhteensä	8 223	8 113

1 000 €	2011	2010
Ostot tilikauden aikana		
ESL Shipping	20 681	15 769
Leipurin	98 325	87 497
Telko	177 645	150 494
Kaukomarkkinat	30 205	24 532
Muu toiminta		7
Yhteensä	326 856	278 299
Varaston muutos	3 329	-8 990
Ulkopuolisilta ostetut palvelut		
Leipurin	5 249	4 732
Telko	3 405	3 373
Kaukomarkkinat	899	562
Muu toiminta		1
Yhteensä	9 553	8 668
Materiaalit ja palvelut yhteensä	339 738	277 977

6. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2011	2010
Vuokrat	6 899	7 156
ESL Shipping	46 607	36 906
Leipurin	5 337	4 409
Telko	6 322	5 364
Kaukomarkkinat	3 102	2 838
Muu toiminta	2 334	2 492
Luovutustappiot sijoituksista ja aineellisista hyödykkeistä	7	
Yhteensä	70 608	59 165

7. Liiketoiminnan muut kulut

Tilintarkastajien palkkiot

1 000 €	2011	2010
Tilintarkastus	239	250
Veroneuvonta	45	69
Muut palvelut	95	99
Yhteensä	379	418

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy vuonna 2011 valuuttakurssieroja -1,0 miljoonaa euroa (0,1). Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista tilikaudella kuluiksi kirjattuja muuttuvia vuokria 0,2 miljoonaa euroa (0,2).

1 000 €	2011	2010
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	2	2
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	176	531
Valuuttakurssivoitot	1 306	968
Rahoitustuotot yhteensä	1 484	1 501
Korkokulut	-3 865	-4 049
Valuuttakurssitappiot	-1 651	-1 279
Rahoituskulut yhteensä	-5 516	-5 328
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-4 032	-3 827

9. Tuloverot

Tuloslaskelman verot

1 000 €	2011	2010
Tilikauden verot	-5 469	-4 029
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos	1 430	353
Verot edellisiltä tilikausilta	-97	-5
Yhteensä	-4 136	-3 681

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin emoyhtiön verokannalla (26 %) laskettujen verojen täsmäytyslaskelma

1 000 €	2011	2010
Voitto ennen veroja	17 431	14 067
Verot emoyhtiön verokannalla laskettuna	-4 532	-3 657
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	840	616
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tappioista	-404	-138
Verokannan muutoksen vaikutus*	700	
Verot edellisiltä tilikausilta	-97	-5
Muut erät	-643	-497
Verot tuloslaskelmassa	-4 136	-3 681
Efektiivinen verokanta	24 %	26 %

*Suomen yhteisöverokanta laski 24,5 %:iin 1.1.2012 alkaen

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

1 000 €	2011	2010
Rahavirran suojaukset	319	230

1 000 €	2011	2010
Laimentamaton		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto	13 295	10 339
Osakkeiden keskimäärä tilikaudella (1 000 kpl)	29 507	27 316
Osakekohtainen tulos, €	0,45	0,38
Laimennettu		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto	13 295	10 339
Vaihtovelkakirjalainan korko (verovaikutuksella oikaistuna)	815	958
Vaihtovelkakirjalainan muunto osakkeiksi (1 000 kpl)	1 672	1 979
Johdon kannustinjärjestelmän laimentava määrä (1 000 kpl)	80	
Osakkeiden keskimäärä tilikaudella korjattuna vaihtovelkakirjalainan ja johdon kannustinjärjestelmän laimentavalla vaikutuksella (1 000 kpl)	31 259	29 295
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,45	0,39

10. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotetulla keskimäärällä. Laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden keskimääräinen lukumäärä on oikaistu oman pääoman ehtoisen vaihtovelkakirjalainan ja johdon kannustinjärjestelmän laimennusvaikutuksella.

11. Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet ovat pääosin yritysbrändejä, joista on kerrottu liitetiedossa 12 sekä lisäksi atk-ohjelmia ja niiden lisenssejä, jotka poistetaan tasapoistoina 3–5 vuodessa. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin on kirjattu toimitiloihin tehtyjen korjausten perusparannusmenot ja liiketoimintojen yhdistämisessä hankittuja päämiessuhteita ja uutta teknologiaa.

2011

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	9 837	12 031	21 868
Kurssiero	-12	-123	-135
Lisäykset	145	7	152
Lisäykset, liiketoimintojen yhdistäminen	36	778	814
Hankintameno 31.12.	10 006	12 693	22 699
Kertyneet poistot 1.1.	-4 253	-3 414	-7 667
Kurssiero	12	50	62
Tilikauden poisto	-156	-1 236	-1 392
Kertyneet poistot 31.12.	-4 397	-4 600	-8 997
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 609	8 093	13 702

2010

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	9 956	11 971	21 927
Kurssiero	2	60	62
Lisäykset	102		102
Vähennykset	-223		-223
Hankintameno 31.12.	9 837	12 031	21 868
Kertyneet poistot 1.1.	-4 179	-2 186	-6 365
Kurssiero	-2	5	3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	219		219
Tilikauden poisto	-291	-1 233	-1 524
Kertyneet poistot 31.12.	-4 253	-3 414	-7 667
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 584	8 617	14 201

12. Liikearvo

Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille liiketoiminnoittain sen mukaan, millä tasolla liikearvoa sisäisessä raportoinnissa seurataan. Jokainen yksikkö vastaa Aspon kutakin toimintasegmenttiä. Liikearvo jakaantuu segmenteille seuraavasti: ESL Shipping 0,8 miljoonaa euroa (0,8), Leipurin 27,3 miljoonaa euroa (22,9), Telko 5,1 miljoonaa euroa (5,1) ja Kaukomarkkinat 11,8 miljoonaa euroa (11,8).

Leipurin- ja Telko -segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Näiden vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Brändit on testattu arvonalentumisen varalta eikä testien perusteella ole odotettavissa arvonalentumisia.

Arvonalentumistestaus

Arvonalentumislaskelmien kerrytettävissä olevat kassavirrat on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kassavirtaennusteet perustuvat konsernijohdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin. Rahavirtoja koskevat arviot tehdään kolmelle vuodelle varovaisin kasvuodotuksin ja tämän jälkeen kassavirta on arvioitu tasaisella kasvuoletuksella varovaisuutta noudattaen. Terminaaliarvoina on käytetty 1–3 %:n kasvuoletuksia, jotka perustuvat vähintään inflaation suuruiseen kasvuun. Arvonalentumisia ei ole tilikaudelle kirjattu eikä arvonalentumistestien mukaan arvonalentumista ole tapahtunut. Vulganus Oy:n hankinnasta syntyntä liikearvoa ei testattu osana arvonalentumistestiä, koska hankintamenolaskelma oli alustava.

Liikevaihtoa arvioitaessa oletuksena on, että nykyinen liiketoiminta pystytään pitämään ja liikevaihto kasvaa hallitusti taloudellisissa suunnitelmissa arvioidulla nopeudella.

Myyntikatteen muutoksen on arvioitu seuraavan liikevaihtokasvua.

Kustannusten on arvioitu nousevan hitaasti jatkuvan kulujen hallinnan ansiosta. Kiinteiden kustannusten odotetaan nousevan inflaation verran.

Diskonttaus korko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. Diskonttaus korko on määritetty ennen veroja. Laskelmissa käytetty diskonttaus korko (WACC) oli 7,56 % (8,19) ennen veroja.

Arvonalentumistestauksen vaikuttavat tekijät ja herkkyysoanalyysi

Talouden vähittäinen nousu taantumasta vahvistaa arvonalentumistestauksessa käytettyjen oletusten pitävyyttä. Oletukset ovat asianmukaisia ja testatut liiketoiminnot perusteiltaan kestäviä. Liiketoimintojen liikearvo arvonalentumisesta ei ole viitteitä, mutta arvonalentumistestauksen tulos riippuu jatkossakin tulevaisuuden ennustettujen kassavirtojen toteutumisesta. Olennainen negatiivinen muutos tulevissa kassavirroissa, korkotason olennainen nousu tai pääomien korkea sitoutuminen saattavat aiheuttaa liikearvon arvonalentumiskirjauksen. Johdon näkemyksen mukaan testauksessa käytetyt arviot tulevasta kassavirroista ja pääomien sitoutumisesta ovat todennäköisiä.

Kullekin segmentille on tehty herkkyysoanalyysi muuttamalla testin perusoletuksina käytettyjä arvoja alaspäin, minkä seurauksena segmentin yritysarvo muuttuu heikommaksi. Muutokset vaikutuksineen olivat seuraavat:

- WACC:ia nostettiin enimmillään 20 %, vaikutus 17–23 % (17–20 %)
- Kannattavuutta (EBIT) alennettiin 10 %, vaikutus 8–10 % (7–10 %)
- Myynnin kasvua alennettiin 10 % vuosittain, vaikutus 14–43 % (13–17 %)

Herkkyysoanalyysien perusteella ei ole odotettavissa tulevia arvonalentumistappioita.

Liikearvo

1 000 €	2011	2010
Hankintameno 1.1.	40 587	40 224
Lisäykset, liiketoimintojen yhdistäminen	4 449	200
Kurssiero	3	163
Hankintameno 31.12.	45 039	40 587

Liikearvon kohdistaminen

1 000 €	2011	2010
ESL Shipping	790	790
Leipurin	27 332	22 884
Telko	5 114	5 110
Kaukomarkkinat	11 767	11 767
Muu toiminta	36	36
Yhteensä	45 039	40 587

Brändit

1 000 €	2011	2010
Leipurin	3 148	3 148
Telko	2 155	2 155
Yhteensä	5 303	5 303

13. Käyttöomaisuushyödykkeet

2011

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	60	3 834	6 954	166 771	406	9 579	187 604
Kurssiero			-105				-105
Lisäykset			628	9 808		30 981	41 417
Lisäykset, liiketoimintojen yhdistäminen			241				241
Vähennykset		-132	-111	-189		-144	-576
Hankintameno 31.12.	60	3 702	7 607	176 390	406	40 416	228 581
Kertyneet poistot 1.1.		-2 797	-5 612	-127 207	-272		-135 888
Kurssiero			71				71
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		109	52				161
Tilikauden poisto		-145	-584	-4 920	-2		-5 651
Kertyneet poistot 31.12.		-2 833	-6 073	-132 127	-274		-141 307
Kirjanpitoarvo 31.12.	60	869	1 534	44 263	132	40 416	87 274

2010

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	60	4 869	7 019	166 119	558	115	178 740
Kurssiero		5	81				86
Lisäykset			755	1 152		9 579	11 486
Vähennykset		-1 040	-901	-500	-152	-115	-2 708
Hankintameno 31.12.	60	3 834	6 954	166 771	406	9 579	187 604
Kertyneet poistot 1.1.		-3 685	-5 795	-122 500	-422		-132 402
Kurssiero		-4	-9				-13
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		1 040	818		152		2 010
Tilikauden poisto		-148	-626	-4 707	-2		-5 483
Kertyneet poistot 31.12.		-2 797	-5 612	-127 207	-272		-135 888
Kirjanpitoarvo 31.12.	60	1 037	1 342	39 564	134	9 579	51 716

13.1 Rahoitusleasingjärjestelyt

2011

1 000 €	Muut aineettomat hyödykkeet	Aineet- tomien ennakko- maksut	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 483	528	3 978	5 989
Lisäykset	1 012	704		1 716
Vähennykset		-468	-1 191	-1 659
Hankintameno 31.12.	2 495	764	2 787	6 046
Kertyneet poistot 1.1.	-275		-1 274	-1 549
Tilikauden poisto	-554		-626	-1 180
Vähennysten kertyneet poistot			662	662
Kertyneet poistot 31.12.	-829		-1 238	-2 067
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 666	764	1 549	3 979

2010

1 000 €	Muut aineettomat hyödykkeet	Aineet- tomien ennakko- maksut	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	94	991	4 707	5 792
Lisäykset	1 410	528	299	2 237
Vähennykset	-21	-991	-1 028	-2 040
Hankintameno 31.12.	1 483	528	3 978	5 989
Kertyneet poistot 1.1.	-5		-934	-939
Tilikauden poisto	-270		-836	-1 106
Vähennysten kertyneet poistot			496	496
Kertyneet poistot 31.12.	-275		-1 274	-1 549
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 208	528	2 704	4 440

14. Myytävissä olevat sijoitukset

2011		Noteeraamattomat osakkeet
1 000 €		
Hankintameno 1.1.		204
Lisäykset		1
Hankintameno 31.12.		205
Kirjanpitoarvo 31.12.		205

2010		Noteeraamattomat osakkeet
1 000 €		
Hankintameno 1.1.		206
Vähennykset		-2
Hankintameno 31.12.		204
Kirjanpitoarvo 31.12.		204

15. Pitkäaikaiset saamiset

Muut pitkäaikaisiin saamisiin luettavat erät			
1 000 €	2011	2010	
Pitkäaikaiset lainasaamiset	206	206	
Pitkäaikaiset johdannaiset		397	
Yhteensä	206	603	

16. Osakkuusyhtiöt

Konserniyhtiö ESL Shipping Oy:llä on 35 %:n omistusosuus osakkuusyhtiö Credo AB:sta. Kirjanpitoarvoon ei sisälly liikearvoa. Julkisesti noteeraamattoman Credo AB:n kotipaikka on Donsö, Ruotsi. Yhtiön liikevaihto tilikaudella oli 3,8 miljoonaa euroa, varat 21,8 miljoonaa euroa ja velat 15,2 miljoonaa euroa. Kaukomarkkinat Oy:llä on 33,3 %:n omistusosuus osakkuusyhtiö Roll Systems Oy:stä. Julkisesti noteeraamattoman Roll Systems Oy:n kotipaikka on Valkeakoski, Suomi.

Osuudet osakkuusyrytyksissä

1 000 €	2011	2010
Tilikauden alussa	1 705	1 556
Osuus tilikauden tuloksesta	207	196
Muuntoerot	10	-47
Tilikauden lopussa	1 922	1 705

Laskennalliset verosaamiset

1 000 €	2011	2010
Suojauslaskenta	198	230
Työsuhde-etuudet	172	92
Versaaminen tappioista	484	
Muut väliaikaiset erot	415	367
Yhteensä	1 269	689

Laskennalliset verovelat

1 000 €	2011	2010
Poistoero	7 561	8 141
Vaihtovelkakirjalaina	1 759	1 467
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	3 312	3 566
Suojauslaskenta	288	
Muut erät	17	59
Yhteensä	12 937	13 233

Laskennallisten verosaamisten muutokset

1 000 €	2011	2010
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	689	412
Tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Johdannaisten arvostukset	-17	30
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	484	
Työsuhde-etuudet	80	-79
Muut väliaikaiset erot	65	96
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät	-32	230
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	1 269	689

Laskennallisten verovelkojen muutokset

1 000 €	2011	2010
Laskennalliset verovelat 1.1.	13 233	13 538
Tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Poistoero	-580	-792
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-516	-148
Vaihtovelkakirjalaina	292	587
Muut erät	-42	48
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät	288	
Yrityshankinta	262	
Laskennalliset verovelat 31.12.	12 937	13 233

17. Laskennalliset verot

Laskennallisten verojen muutokset

Konsernilla oli 31.12.2011 vahvistettuja tappioita 1,2 miljoonaa euroa (1,6), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystytään hyödyntämään. Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa 2,9 miljoonaa euroa (2,2), sillä varat on sijoitettu kyseisiin maihin pysyvästi.

18. Vaihto-omaisuus

Päätyneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 0,8 miljoonaa euroa (1,1), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen netto-realisointiarvoa.

1 000 €	2011	2010
Aineet, tarvikkeet	1 321	3 806
Valmiit tuotteet	39 144	39 373
Muu vaihto-omaisuus	2 664	1 726
Yhteensä	43 129	44 905

19. Myynti- ja muut saamiset

Kirjanpitoarvon katsotaan olevan lähellä käypää arvoa. Myyntisaamisiin ei sisälly merkittäviä luottotappioriskejä. Myyntisaamisista on kirjattu arvonalentumistappioita 0,2 miljoonaa euroa (0,3).

1 000 €	2011	2010
Myyntisaamiset	43 830	39 213
Palautus liikenne- ja viestintäministeriöltä	1 928	1 790
Ennakkomaksut	4 017	232
Arvonlisäverosaaminen	591	414
Muut siirtosaamiset	4 885	3 108
Yhteensä	55 251	44 757

20. Rahavarat

1 000 €	2011	2010
Yritystodistukset	2	2
Pankkitilit	14 503	7 146
Yhteensä	14 505	7 148

21. Oma pääoma

Osakkeet ja osakepääoma

Aspo Oyj:n osakkeiden lukumäärä 31.12.2011 oli 30 959 376 ja osakepääoma 17,7 miljoonaa euroa. Aspo Oyj toteutti tilikaudella merkintäoikeus-osakeannin, jonka seurauksena Aspon osakkeiden määrä nousi 3 838 143 osakkeella. Merkintähinta transaktiomenoilla oikaistuna, yhteensä 19,2 miljoonaa euroa, on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Aspon vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus on esitetty omassa pääomassa. Aspon hal-

lussa olevat yhtiön omat osakkeet on kirjattu oman pääoman vähennykseksi.

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, käyvän arvon rahastosta, muuntoerosta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta sekä kertyneistä voittovaroista. Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana liikkeelle laskettuun vaihtovelkakirjalainaan perustuvat osakemerkinnät. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkin-

tähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Käyvän arvon rahasto sisältää suojauslaskennassa olevien instrumenttien käyvän arvon muutokset.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,42 euroa/osake vuodelta 2011. Vuodelta 2010 osinkoa jaettiin 0,42 euroa osakkeelta, osakeantikorjattuna 0,40 (vuodelta 2009 0,42 euroa osakkeelta, osakeantikorjattuna 0,40).

Oma pääoma 2011

1 000 €	Määrä 1 000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2011	26 145	17 692	4 351	2 859	-4 532	20 370
VVK-lainan merkinnät	284			1 535		1 535
Osakeanti	3 776			19 152		19 152
Omien osakkeiden hankinta	-298				-1 995	-1 995
Omien osakkeiden myynti	218			74	1 424	1 498
Rahastosiirto				32		32
Muuntoero				2		2
31.12.2011	30 125	17 692	4 351	23 654	-5 103	40 594
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet	834					
Osakkeiden kokonaismäärä	30 959					

Oma pääoma 2010

1 000 €	Määrä 1 000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2010	25 786	17 692	4 351	274	-3 778	18 539
VVK-lainan merkinnät	431			2 298		2 298
Osakepalkitseminen	43			283	183	466
Johdon kannustinjärjestelmä	-115				-937	-937
Muuntoero				4		4
31.12.2010	26 145	17 692	4 351	2 859	-4 532	20 370
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet	691					
Osakkeiden kokonaismäärä	26 836					

Käyvän arvon rahasto

1 000 €	2011	2010
Rahavirran suojausrahasto	276	-654

Tilinpäätössiirtojen kertymä

1 000 €	2011	2010
Kertynyt poistoero	30 970	31 368
Laskennallinen verovelka poistoerosta	-7 561	-8 141
Yhteensä	23 409	23 227

Vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus

1 000 €	2011	2010
Vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus	2 572	2 572

22. Lainat

Aspo Oyj:llä on oman pääoman ehtoista vaihtovelkakirjalainaa 10 350 000 euroa. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 30.6.2014 edellyttäen, että osakeyhtiölain 12. luvun mukaiset ja lainaehtoissa mainitut takaisinmaksuedellytykset täyttyvät. Lainalla on kiinteä 7 %:n korko. Lainaosuudet voidaan vaihtaa Aspon osakkeisiin. Aspon hallitus päätti osakeannin yhteydessä muuttaa vaihdettavan pääomalainan ehtoja vaihdossa saatavien osakkeiden määrän osalta siten, että kukin 50 000 euron lainaosuus oikeuttaa haltijansa vaihtamaan lainaosuuden 8 074:ään Aspon osakkeeseen. Osakkeen vaihtokurssi muuttui siten 6,50 eurosta 6,19 euroon. Lainan voi vuosittain vaihtaa osakkeisiin 2.1.–30.11. Vaihtoaika päättyy 15.6.2014.

Vuoden 2011 aikana 37 lainaosuutta vastaan merkittiin 284 530 uutta osaketta.

Vaihtovelkakirjalaina on jaettu omaan ja vieraseen pääomaan tilinpäätöksessä. Oman pääoman komponentin osuus on 2,4 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaiset lainat

1 000 €	2011	2010
Lainat	83 838	45 583
Eläkelainat		9 000
Vaihtovelkakirjalaina	8 934	10 036
Yhteensä	92 772	64 619

Lyhytaikaiset lainat ja käytetyt tililimiitit

1 000 €	2011	2010
Lainat	8 724	9 902
Käytetyt tililimiitit		1 768
Eläkelainat		1 404
Yhteensä	8 724	13 074

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

1 000 €	2011	2010
Rahoitusleasingvelat -vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	1 155	1 263
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	2 289	3 673
Yhteensä	3 444	4 936
Rahoitusleasingvelat -vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	1 061	995
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	2 215	3 418
Yhteensä	3 276	4 413
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	168	523

23. Muut velat ja ostovelat

Pitkäaikaiset muut velat

1 000 €	2011	2010
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä		321
Johdannaiset	809	382
Pitkäaikaiset muut velat	1 540	
Yhteensä	2 349	703

Ostovelat ja muut velat

1 000 €	2011	2010
Ostovelat	30 714	31 949
Saadut ennakot	6 028	3 759
Palkka- ja sosiaalikulut	5 810	5 271
Työnantajatililykset	1 316	1 084
Korkojaksotus	532	749
Arvonlisäverovelka	3 494	3 956
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	870	
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	7 227	4 422
Yhteensä	55 991	51 190

Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut

1 000 €	2011	2010
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	3 644	2 854

24. Eläkelvoitteet

Konsernin lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernin eläkejärjestelyt on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina järjestelyinä.

1 000 €	Takuu- ja muut varaukset
31.12.2010	226
Käytetyt varaukset	-25
31.12.2011	201

25. Varaukset

Kirjatut varaukset perustuvat parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä. Takuuvaraukset liittyvät pääosin konsernin tuotetakuisiin ja muut varaukset eläke- ja vuokravarauksiin.

Korollinen vieras pääoma valuutoittain

1 000 €	2011	2010
EUR	99 946	74 522
Muut	1 550	3 171
Yhteensä	101 496	77 693

Myyntisaamiset valuutoittain

1 000 €	2011	2010
USD	569	1 196
EUR	23 471	21 927
SEK	587	919
DKK	1 109	1 016
LTL	2 182	2 154
LVL	1 613	1 790
PLN	2 406	2 002
RUB	6 880	5 856
UAH	4 030	1 703
Muut	983	650
Yhteensä	43 830	39 213

26. Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta

26.1 Rahoituksen riskienhallinnan periaatteet ja organisaatio

Aspo-konsernin rahoituksen riskienhallinnan tehtävänä on liiketoiminnan katteen ja kassavirtojen suojaaminen sekä varainhankinnan ja likviditeetin tehokas hallinta. Aspo-konsernin pyrkimyksenä on kehittää tuloksen ja tulevien kassavirtojen sekä pääomarakenteen ennakoitavuutta, ja sopeuttaa liiketoimintoja jatkuvasti toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Rahoituksen riskienhallinta pohjautuu hallituksen hyväksymään rahoituspolitiikkaan, joka määrittelee Aspo-konsernin pääperiaatteet rahoitusriskien hallinnalle. Rahoituspolitiikassa määritellään riskienhallinnan yleiset tavoitteet, konsernin emoyhtiön ja liiketoimintayksiköiden väliset suhteet, vastuun jakautuminen sekä riskienhallintaan liittyvät raportointivaatimukset. Rahoituspolitiikassa määritellään lisäksi valuutariskin, korkoriskin sekä maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskin hallintaan liittyvät operatiiviset toimintaperiaatteet.

Konsernin toimitusjohtaja vastaa yhdessä konsernin rahoitusjohtajan kanssa rahoituksen riskienhallinnan toimeenpanosta hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on tunnistaa omat rahoitusriskinsä ja hallita niitä yhdessä emoyhtiön kanssa konsernin rahoituspolitiikan ja emoyhtiön tarkempien ohjeiden mukaisesti.

26.2 Markkinariskit

Valuuttariski

Aspo-konsernin liiketoiminta on hajautettu 14 maahan ja toiminta tapahtuu 12 eri valuutassa. Aspo-konsernin valuuttariski muodostuu valuuttamääräisistä sisäisistä sekä ulkoisista saamisista ja veloista, ennustetuista valuuttavirroista, johdannaisopimuksista sekä tuloksen ja pääomien translaatoriskistä. Aspo-konsernin tavoitteena on vähentää epävarmuutta tuloksen, kassavirtojen ja tase-erien vaihtelussa. Liiketoimintayksiköiden tasolla valuuttariski muodostuu pääsääntöisesti silloin, kun yksikkö myy tuotteita ja palveluita sen kotivaluutalla, mutta kustannukset toteutuvat vierassa valuutassa.

Aspon strategian mukaisesti Telkon ja Leipurin liiketoiminnan liikevaihdosta yhä merkittävämpi osa tulee Venäjältä. Tästä johtuen niiden suurimmat valuuttariskit koskevat Venäjän ruplaa. Telko- ja Leipurin-segmenttien Venäjältä tuleva liikevaihto ja tulos pieneni Venäjän ruplan heikentyessä euroa vastaan. Vuonna 2011 Venäjän rupla oli suhteellisen vakaa ja loppuvuonna rupla hieman vahvistui euroa vastaan. Edelliseen vuoteen verrattuna Venäjän ruplan muutokset suhteessa euroon eivät merkittävästi vaikuttaneet vuoden 2011 liikevaihtoon ja tulokseen.

ESL Shippingin valuuttariskit liittyvät pääsääntöisesti dollarimääräisiin investointeihin. Vuonna 2011 ESL Shipping maksoi merkittävän osan yhteensä noin USD 80 miljoonan arvoisesta alusinvestoinnista. Yhtiö on suojannut johdannaisopimuksilla investoinnin kassavirrat, jotka ajoittuvat kokonaisuudessaan vuosille 2010–2012. Tilinpäätöshetkellä Aspo-konsernin valuutta-asema koostui pääosin sisäisistä ja ulkoisista korottomista ja korollisista valuuttamääräisistä saamisista ja veloista sekä valuuttajohdannaisista.

Aspo-konserni on tehnyt sijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Lisäksi ulkomaisten tytäryhtyksen oma pääoma kasvaa kannattavan liiketoiminnan tuloksena. Konsernin ulkomaisten tytäryhtyksen oma pääoma tilinpäätöshetkellä oli yhteensä 30,6 miljoonaa euroa (28,0). Valuuttamäärältään suurimpana sijoituksena oli ruplamääräiset sijoitukset Venäjällä toimiviin tytäryhtiöihin, 14,2 miljoonaa euroa (11,0). Konserni ei ole katsonut aiheelliseksi suojata ulkomaisten tytäryhtyksen omaan pääomaan liittyvää translaatiopositiota. Taulukossa on esitetty konsernin osuus tytäryhtiöiden omasta pääomasta valuutoittain.

Lisäksi Telko-segmenttiin kuuluvat konsernin sisäiset pitkäaikaiset lainasaamiset Telkon valkove-

Sijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin

1 000 €	Oma pääoma 2011	Oma pääoma 2010
SEK	-189	2 437
DKK	6 667	6 632
RUB	14 208	10 981
NOK	174	101
LVL	1 380	1 000
LTU	1 070	879
UAH	997	372
PLN	1 545	1 381
BYR	-711	35
CNY	868	470
KZT	-127	6
EUR	4 764	3 699
Yhteensä	30 646	27 993

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset

1 000 €	2011	2010
Rahat ja pankkisaamiset	14 505	7 148
Luottolimitit	40 000	50 000
Yhteensä	54 505	57 148

näläiseltä tytäryhtykseltä on luokiteltu pitkäaikaiseksi nettosijoitukseksi ulkomaiseen liiketoimintaan.

Korkoriski

Aspo-konserni käyttää toimintansa rahoittamisessa sekä kiinteäkorkoisia, että vaihtuvakorkoisia lainoja, joista korkotason muutosten vaikutuksena Aspo-konsernin kassavirtaan ja tulokseen aiheutuu korkoriski. Kiinteäkorkoisten lainojen lisäksi Aspo-konserni käyttää korkojohdannaisia pienentääkseen lyhyiden markkinakorkojen mahdollisen nousun aiheuttamaa tulevien kassavirtojen kasvua. Konsernin korollinen velka 31.12.2011 oli 101,5 miljoonaa euroa (77,7) ja kassavarat 14,5 miljoonaa euroa (7,1). Aspo-konsernin luottosalkkua tarkastellaan keski-koron, korkosidonnaisuusajan, keskimaturiteetin, sekä kiinteäkorkoisen ja vaihtuvakorkoisen velan suhteen. Tilinpäätöshetkellä korollisten velkojen keskikorko oli 3,0 % (2,9), korkosidonnaisuusaika 1,0 vuotta (1,6), keskimaturiteetti 5,5 vuotta (4,1) ja kiinteäkorkoisen velan osuus 24 % (36). Vuonna 2011 konsernin korollisten lainojen määrä kasvoi ja keskimaturiteetti piteni. Korollisten lainojen keskikorko säilyi muuttumattomana, korkosidonnaisuusaika lyheni ja kiinteäkorkoisen velan osuus väheni.

Herkkyyks markkinariskeille

Aspo-konserni altistuu korko- ja valuuttariskeille taseeseen tilinpäätöshetkellä sisältyvien rahoitusinstrumenttien eli rahoitusvarojen ja -velkojen sekä johdannaisopimusten kautta. Valuuttapositio vaihtelee tilikauden aikana, joten tilinpäätöshetkellä taseeseen sisältyvä positio ei välttämättä kerro tilikauden tilannetta. Herkkyyksanalyysissä ei ole otettu huomioon tilikauden aikana tapahtuneiden valuuttamääräisten myyntien ja ostojen tuloslaskelmavaihtelusta, mikäli niitä ei ole suojattu johdannaisilla.

Herkkyyksanalyysin avulla arvioidaan markkinoiden kehityksen vaikutusta arvostuksiin.

Euron ja dollarin välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuva herkkyykslaskelma on tehty seuraavia oletuksia:

- valuuttakurssin muutos on +/- 10 prosenttia
- positio sisältää dollarimääräiset rahoitusvarat ja -velat, eli talletukset, myyntisaamiset ja muut saamiset, ostovelat, rahat ja pankkisaamiset sekä johdannaisopimukset
- positiossa ei ole otettu huomioon tulevia dollarimääräisiä kassavirtoja

Korkotason muutoksesta johtuvassa herkkyykslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- korkotason muutos on 1 prosenttiyksikkö
- positio sisältää vaihtuvakorkoiset korolliset rahoitusvelat ja -saamiset

- laskelma perustuu tilinpäätöshetken tasearvoihin eikä tilikauden aikana tapahtuneita pääomien muutoksia ole huomioitu.

Lisäksi markkinariskit vaikuttavat Aspo-konserniin myös muiden erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Öljyn hintariski vaikuttaa kuljetuskustannusten kautta Aspo-konsernin tulokseen. Tältä konserni on suojautunut sopimusehtojen avulla. Myös kemiikaalien ja elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen vaihtelut vaikuttavat konsernin tulokseen.

Suojauslaskenta

ESL Shippingin vuonna 2010 käynnistämään alusinvestointiin liittyvät kassavirrat on suojattu johdannaisoppimuksilla. Kyseiset johdannaisoppimukset ovat suojauslaskennan alaisia ja niiden arvostuserot kirjataan Aspo-konsernin omaan pääomaan. Suojauslaskennan alaisten valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutosten tehokkaat osuudet verovaiikutuksella oikaistuna, 1,5 miljoonaa euroa (-0,7), on kirjattu muun laajan tuloksen eriin. Suojatut liiketoimet toteutuvat vuoden 2012 aikana. Suojaavien valuuttatermiinien korko-osuus ja suojaavien optioiden aika-arvo on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin.

Aspo Oyj:n vuonna 2011 nostaman ja 2015 erääntyvän velkakirjalainan vaihtuva korko on suojattu koronvaihtosopimuksella koko lainasopimuksen voimassaoloajan. Kyseinen koronvaihtosopimus on suojauslaskennan alainen ja sen arvostuserot kirjataan Aspo-konsernin omaan pääomaan. Vuonna 2011 suojattavan lainan ja suojaavan instrumentin välinen suojaussuhde on ollut tehokas. Suojauslaskennan alaisen korkojohdannaisten käyvän arvon muutosten tehokkaat osuudet verovaiikutuksella oikaistuna, 0,6 miljoonaa euroa, on kirjattu muun laajan tuloksen eriin.

26.3 Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Aspo-konsernin tavoitteena on varmistaa toiminnan riittävä rahoitus kaikissa tilanteissa ja markkinaolosuhteissa. Rahoituspolitiikan mukaisesti rahoituslähteet hajautetaan riittävän monen vastapuolen kesken ja useisiin eri lainainstrumentteihin. Sitovien rahoitussopimusten riittävä määrä ja riittävän pitkät maturiteetit varmistavat Aspo-konsernin nykyiset ja lähitulevaisuuden rahoitustarpeet. Tilikauden 2011 aikana pääpaino rahoituksen osalta oli maturiteettijakauman pidentämisessä.

Aspo-konsernin merkittävimmät rahoitustarpeet vuonna 2011 liittyivät ESL Shippingin alusinvestointeihin. Telko-, Leipurin- ja Kaukomarkkinat-liiketoimintojen pääasiallinen rahoituslähde on niiden liiketoiminnan kassavirta. Maksuvalmius

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva herkkyys markkinariskeille

	2011 Tulos- laskelma	2011 Oma pääoma	2010 Tulos- laskelma	2010 Oma pääoma
1 000 €				
+10 % euron vahvistuminen USD:a vastaan	-64	-1 598	-220	-2 049
-10 % euron heikkeneminen USD:a vastaan	64	1 598	220	2 049
+100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	-792	365	-500	
-100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	792	-365	500	

Myyntisaamisten ikäjakauma

1 000 €	2011	2010
Erääntymättömät	31 272	28 769
1 – 30 päivää erääntyneet	8 815	7 305
31 – 60 päivää erääntyneet	2 665	2 663
Yli 60 päivää erääntyneet	1 078	476
Yhteensä	43 830	39 213

varmistetaan kassavaroilla, yritystodistusten liikkeenlaskulla sekä sitovilla tililimiiteillä ja valittujen yhteistyöpankkien myöntämällä valmiusluottolimiiteillä.

Konsernin likvidit kassavarat olivat tilikauden 2011 päättyessä 14,5 miljoonaa euroa (7,1). Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä 50 miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma, josta oli 5 miljoonaa euroa käytössä. Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä lisäksi valittujen yhteistyöpankkien kanssa sovittuja valmiusluottolimiittejä yhteensä 40 miljoonaa euroa, jotka olivat kokonaisuudessaan käyttämättä. Molempiin ESL Shippingin vuonna 2010 tilaamiin supramax-aluksiin on allekirjoitettu pitkäaikainen laivarahotussopimus.

Kaikkiin merkittäviin rahoitussopimuksiin liittyy rahoituskovenantti, joka perustuu omavaraisuusasteeseen. Joihinkin merkittäviin rahoitussopimuksiin liittyy lisäksi rahoituskovenantti, joka perustuu käytökäteen ja nettovelkojen suhteeseen. Rahoituskovenanttien raja-arvot eivät ole ylittyneet tilikauden aikana ja niiden rikkoutuminen vaatisi merkittävän kannattavuuden heikkenemisen ja velkaantumisen lisääntymisen.

26.4 Luotto- ja vastapuoliriski

Konsernilla on myyntisaamisista syntyneitä luottoriskisiä. Telko- ja Leipurin -segmenteillä on kansainvälinen ja erittäin hajautunut asiakaskunta eikä merkittäviä asiakasriskikeskittymiä ole. ESL Shippingin myyntisaamiset liittyvät pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin luottokelpoisten yritysten kanssa. Sen myyntisaamisten kiertonopeus on korkea. Kaikki segmentit suojautuvat luottoriskeiltä käyt-

tämällä tarvittaessa maksuehtoja, jotka perustuvat ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin.

Aspo-konsernin tavoitteena on pitää likvidit kassavarat pieninä. Vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoliksi tunnettuja ja vakavaraisia koti- ja ulkomaisia pankkeja. Ylijäämäkassavaroja on mahdollista sijoittaa pankkitalletuksiin tai lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin. ESL Shippingin alusinvestointeihin liittyy yleisesti yhtiön telakalle maksamia ennakkomaksuja. Ennakkomaksujen takaisinmaksun vakuudeksi saatujen pankkitakausten antajiksi hyväksytään vain tunnettuja ja vakavaraisia pankkeja. Johdannaisoppimuksiin perustuvaa vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoleksi tunnettuja ja vakavaraisia kotimaisia pankkeja.

26.5 Pääoman hallinta

Konsernin tavoitteena on optimaalinen pääomarakenne, jonka avulla Aspo-konserni varmistaa liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin toimintaedellytykset.

Merkittävimmät pääomarakenteeseen vaikuttavat tekijät ovat mahdolliset rakennejärjestelyt, Aspo Oyj:n osinkopolitiikka, ESL Shippingin alusinvestoinnit sekä tytäryhtiöiden liiketoiminnan kannattavuus. Vuonna 2011 Aspo-konsernin pääomarakenteeseen vaikutti lisäksi toteutettu osakeanti.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan pääsääntöisesti omavaraisuusasteen ja nettovelkaantumisasteen kautta. Omavaraisuusaste 31.12.2011 oli 35,2 % (33,2) ja nettovelkaantumisaste 94,1 % (101,5). Tilikaudella 2011 Aspo-konsernin pääomarakenne parani.

Maturiteettianalyysi

2011

1 000 €	Tasearvo 31.12.2011	Rahavirta 2012 ¹	2013	2014	2015	2016-
Lainat	-88 863	-10 633	-25 517	-4 982	-19 654	-39 562
Vaihtovelkakirjalaina	-8 934	-735	-735	-11 085		
Tililimitit	-423			-423		
Rahoitusleasingvelat	-3 276	-1 155	-1 617	-671	-1	
Ostovelat, muut velat	-58 340	-56 740	-704	-845	-116	
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimukset						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-291	-160	-242	-116	
Valuuttajohdannaiset						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-23 363				
Saatavat rahavirrat		24 464				
Ei suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-39				
Saatavat rahavirrat		41				

¹ Lyhennykset vuonna 2012 sisältyvät lyhytaikaisiin eriin.

2010

1 000 €	Tasearvo 31.12.2010	Rahavirta 2011 ¹	2012	2013	2014	2015-
Lainat	-50 107	-9 792	-26 721	-1 628	-1 610	-13 839
Vaihtovelkakirjalaina	-10 036	-865	-865	-865	-13 065	
Eläkelainat	-10 404	-1 748	-2 285	-2 218	-2 151	-3 101
Tililimitit	-2 733	-1 768	-965			
Rahoitusleasingvelat	-4 413	-1 263	-1 992	-1 090	-590	-1
Ostovelat, muut velat	-51 893	-51 190	-703			
Johdannaisinstrumentit						
Valuuttajohdannaiset						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-21 291	-9 090			
Saatavat rahavirrat		20 762	8 908			
Ei suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-765				
Saatavat rahavirrat		744				

¹ Lyhennykset vuonna 2011 sisältyvät lyhytaikaisiin eriin.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

2011	Käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Muut velat	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot
1 000 €							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Pitkäaikaiset saamiset		206					206
Muut rahoitusvarat				205			205
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Johdannaissopimukset	2					1 174	1 176
Myynti- ja muut saamiset		54 075					54 075
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2	54 281		205		1 174	55 662
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset korolliset velat					92 772		92 772
Johdannaissopimukset						809	809
Muut velat			1 540				1 540
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat					8 724		8 724
Johdannaissopimukset						74	74
Lyhytaikaiset korottomat velat			55 917				55 917
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin			57 457		101 496	883	159 836

2010	Käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Muut velat	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot
1 000 €							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Pitkäaikaiset saamiset		206					206
Johdannaissopimukset						397	397
Muut rahoitusvarat				204			204
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myynti- ja muut saamiset		44 668				89	44 757
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		44 874		204		486	45 564
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset korolliset velat					64 619		64 619
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat					13 074		13 074
Johdannaissopimukset	20					708	728
Lyhytaikaiset korottomat velat			50 462				50 462
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	20		50 462		77 693	708	128 883

27. Johdannaissopimukset

Käypien arvojen laskenta perustuu saatavissa oleviin markkinakursseihin ja -hintoihin.

1 000 €	Nimellis- arvot 2011	Käyvät nettoarvot 2011	Nimellis- arvot 2010	Käyvät nettoarvot 2010
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinit (taso 2)*	-39	2	-765	-21
Suojauslaskennassa				
Valuuttatermiinit (taso 2)*	-23 363	1 101	-30 381	-711
Valuuttaoptiot (taso 2)*			-6 334	-117
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimus (taso 2)*	15 000	-809		
Yhteensä		294		-849

* Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään mahdollisimman paljon todettavissa olevaa markkinatietoa, kun sitä on saatavilla, ja turvaututaan mahdollisimman vähän yrityskohtaisiin arvioihin. Jos kaikki instrumentin käyvän arvon määrittämiseen tarvittavat merkittävät syöttötiedot ovat todettavissa, instrumentti on tasolla 2.

28. Vakuudet ja vastuut

Konserni ja eräät sen tytäryhtiöt tekevät tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia sopimuksia, joiden perusteella näiden tytäryhtiöiden puolesta tarjotaan takauksia kolmansille osapuolille. Näitä sopimuksia tehdään ensisijaisesti konserniyhtiöiden luottokelpoisuuden tukemiseksi tai parantamiseksi, ja niillä helpotetaan riittävän rahoituksen saatavuutta.

Omien velkojen vakuudeksi

1 000 €	2011	2010
Annetut kiinnitykset	28 859	27 454
Takaukset	59 567	41 095
Muut vastuusitoumukset *	64 473	73
Muut vuokravastuut		
Yhden vuoden kuluessa	6 955	8 846
Yli vuosi ja enintään viisi vuotta	18 317	21 542
Myöhemmin erääntyvät	13 928	15 493
Yhteensä	192 099	114 503

Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut vakuudet

1 000 €	2011	2010
Takaukset	50	50

Muiden puolesta annetut vakuudet

1 000 €	2011	2010
Takaukset		15

* Muut vastuusitoumukset liittyvät lähinnä vuonna 2012 vastaanotettavien alusten laivarahoitussopimuksiin.

Konserniyhtykset

Yritys	Kotimaa	Omistusosuus,%
Aspo Oyj, emoyhtiö	Suomi	
Aspo Management Oy*	Suomi	0,00
Aspokem AB	Ruotsi	100,00
Aspokem International B.V.	Alankomaat	100,00
Aspotel Oy	Suomi	100,00
Oy Bomanship Ab	Suomi	100,00
ESL Shipping Oy	Suomi	100,00
Hamina Terminal Services Oy	Suomi	100,00
ZAO Kauko	Venäjä	100,00
Kaukomarkkinat Oy	Suomi	100,00
Kaukomarkkinat Shanghai Ltd.	Kiina	100,00
OOO Kauko Rus	Venäjä	100,00
OOO Leipurien Tukku	Venäjä	100,00
Leipurien Tukku Oy	Suomi	100,00
Leipurin Oy	Suomi	100,00
LLC Leipurin	Ukraina	100,00
SIA Leipurin	Latvia	100,00
TOO Leipurin	Kazakstan	100,00
UAB Leipurin	Liettua	100,00
Leipurin Estonia AS	Viro	100,00
Leitok Oy	Suomi	100,00
Opas Baltic AS	Viro	100,00
Rauma Terminal Services Oy	Suomi	100,00
Suhi-Suomalainen Hiili Oy	Suomi	100,00
Telko Oy	Suomi	100,00
FLLC Telko	Valko-Venäjä	100,00
LLC Telko	Ukraina	100,00
OOO Telko	Venäjä	100,00
Telko UAB	Liettua	100,00
Telko Estonia OÜ	Viro	100,00
Telko Denmark A/S	Tanska	100,00
Telko Latvia SIA	Latvia	100,00
Telko Norway AS	Norja	100,00
Telko-Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
Telko Shanghai Ltd.	Kiina	100,00
Telko Sweden AB	Ruotsi	100,00
Oy Troili Ab	Suomi	100,00
Vulganus Oy	Suomi	100,00
Wilfert Chemical Norway AS	Norja	100,00

* Yhtiö on perustettu yksinomaan hallinnoimaan Aspo Oyj:n osakeomistujärjestelyä. Aspo Oyj:llä on sopimuksiin perustuva oikeus käyttää määräysvaltaa yhtiössä ja sen päätöksenteossa.

Lähipiiriliiketoimet

Osakkuusyhtiöt

1 000 €	2011	2010
Palvelujen myynti	57	
Palvelujen ostot	3 790	4 073
Saamiset	213	201
Velat		18
Yhteensä	4 003	4 292

29. Lähipiiri

Konserniyhtykset

Tiedot osakkuusyhtiöistä on esitetty liitetiedossa 16.

Johdon työsuhte-etuudet

Vuoden 2009 osakeomistusohjelma

Aspo Oyj:n hallitus päätti maaliskuussa 2009 Aspo-konsernin avainhenkilöiden osakeomistusohjelmasta. Ohjelman ansaintajakso alkoi 1.1.2009 ja se päättyi 31.12.2011. Ohjelmaan osallistumisen ja palkkion saamisen edellytyksenä oli, että avainhenkilö hankki hallituksen ennalta päättämän määrän Aspo Oyj:n osakkeita.

Ohjelman palkkio perustui avainhenkilön työtai toimitukseen jatkumiseen ja Aspo-konsernin kumulatiiviseen tulos/osake-tunnuslukuun (EPS) vuosina 2009–2011. Ansaintajakson palkkio maksetaan maaliskuussa 2012 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Ohjelman kohderyhmään kuului noin 30 henkilöä. Sen perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä noin 300 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa, sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Osakkeina luovutettava määrä on 150 638 osaketta.

Vuoden 2012 osakeomistusohjelma

Aspo Oyj:n hallitus päätti 14.2.2012 uudesta Aspo-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden pitkäjänteiseen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Uudessa järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen ansaintajaksolta 2012 edellyttää, että avainhenkilö hankkii yhtiön osakkeita tai omistaa yhtiön tai Aspo Management Oy:n osakkeita hallituksen ennalta päättämän määrän.

Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolla 2012 perustuu Aspo-konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) ja se maksetaan vuonna 2013 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veron-

luonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei makseta.

Ansaintajakoilta maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kahden vuoden kuluttua ansaintajakson päättymisestä. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, hänen on palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 30 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 936 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Johdon omistusyhtiö

Aspo Oyj:n hallitus päätti 26.10.2010 Aspo-konsernin johtoon kuuluvien henkilöiden osakeomistusjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on mahdollistaa osallistujien merkittävä pitkäaikainen omistus Aspossa. Osakeomistusta varten osallistujat perustivat Aspo Management Oy –nimisen yhtiön, jonka koko osakekannan he omistavat. Aspo Management Oy hankki 114 523 kappaletta Aspon osakkeita osallistujilta markkinahintaan ja lisäksi Aspo luovutti yhtiölle suunnatussa osakeannissa omia osakkeitaan yhteensä 322 637 kappaletta hintaan 7,93 euroa kappaletta. Osana järjestelmää hallitus päätti myöntää Aspo Management Oy:lle 2 800 000 euron suuruisen korollisen lainan osakkeiden hankinnan rahoittamiseksi. Vuonna 2011 Aspo Management Oy merkitsi osakkeita Aspon osakeannissa 62 452 kappaletta ja sen rahoittamiseksi nosti Aspolta lisälainaa 324 750,40 euroa. Järjestelmä on voimassa kevääseen 2014, jolloin se on tarkoitus purkaa myöhemmin päätettävällä tavalla. Järjestelmää jatketaan vuosi kerrallaan mikäli Aspon osak-

Myönnetyt osakepalkkiot

	Myöntämispäivä	Osakkeina annettava määrä, kpl	Osakkeen markkina-arvo myöntämispäivänä, €
Vuosi 2009	10.3.2009	150 638	4,69

Johdon omistusyhtiö

	Myöntämispäivä	Yhtiöön sijoitettujen osakkeiden määrä, kpl	Osakkeen markkina-arvo myöntämispäivänä, €
Vuosi 2010	26.10.2010	437 160	8,10
Vuosi 2011, osakeanti	6.5.2011	62 452	7,48

Palkat ja palkkiot

1 000 €	2011	2010
Toimitusjohtaja, palkat	296	328
Toimitusjohtaja, palkkiot	23	39
Toimitusjohtaja, bonukset	129	88
Hallituksen jäsenet	270	374
Yhteensä	718	829

keen pörssikurssi vuoden 2014, 2015 tai 2016 alussa on alle sen keskihinnan, jolla Aspo Management Oy hankki omistamansa Aspon osakkeet. Osakkeiden luovuttamista on rajoitettu järjestelmän voimassaoloaikana. Osallistujien omistus Aspo Management Oy:ssä pysyy pääsääntöisesti voimassa järjestelmän purkamiseen saakka.

Muut etuudet

Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta ja toimitusjohtajalla on maksuperusteinen eläkevakuutus, jossa eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken

vakuutussäästöjen perusteella. Toimitusjohtajan palvelusuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelusuhteen irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Tiedot lähipiirin merkitsemistä vaihtovelkakirjalainoista löytyvät vuosikertomuksen Corporate Governance -osiosta

30. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tonnistovero

Suomen eduskunta hyväksyi toisessa käsittelyssä 21.2.2012 uuden tonnistoverolain, joka astui voimaan 1.3.2012. Aspon ESL Shipping Oy noudattaa uutta tonnistoverolakia takautuvasti 1.1.2011 alkaen.

Tonnistoverotuksessa varustamatoiminta siirtyy elinkeinoverotuksesta tonniston perusteella maksettavaan verotukseen. Aspo-konserni tulee oikaisemaan vuoden 2012 ensimmäisellä vuosinel-

jänneksellä vuoden 2011 tilinpäätöksen kirjatun ESL Shippingin tuloveron ja kirjaamaan uutena eränä vuotta 2011 koskevan tonnistoveron.

Ensimmäiselle neljännekselle 2012 kirjattavan tonnistoveron vaikutuksen vuodelta 2011 arvioidaan osakekohtaisena tuloksena olevan noin 0,10 euroa/osake.

ESL Shipping Oy:n taseeseen kirjattu, laskennallisella verovelalla vähennetty noin 23,3 miljoonan euron poistoero kirjataan heti ESL Shippingin

jakokelpoisiin pääomiin ja sitä vastaava laskennallinen verovelka noin 7,6 miljoonaa euroa kirjataan Aspo-konsernin liikevoittoon tasaerin vuosina 2012–2020.

Tonnistoveron käsittelystä kirjanpidossa on pyydetty kirjanpitolautakunnalta lausuntoa, joka saattaa vaikuttaa erien lopulliseen käsittelyyn tuloslaskelmassa ja taseessa sekä ESL Shipping Oy:ssä että Aspo-konsernissa.

Konsernin tunnusluvut

	IFRS 2011	IFRS 2010	IFRS 2009	IFRS 2008	IFRS 2007
Liikevaihto, M€	476,3	395,9	329,4	358,2*	208,9*
Liikevoitto, M€	21,5	17,9	15,3	14,1*	25,4*
% liikevaihdosta	4,5	4,5	4,6	3,9	12,1
Voitto ennen veroja, M€	17,4	14,1	11,7	9,5*	24,3*
% liikevaihdosta	3,7	3,6	3,6	2,7	11,6
Koko konserni					
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	12,5	12,7	11,1	18,5	25,7
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	16,4	15,2	13,0	24,1	25,4
Omavaraisuusaste, %	35,2	33,2	34,6	30,6	45,1
Omavaraisuusaste ilman verovelkaa, %	40,1	39,6	41,6	37,1	51,8
Nettovelkaantumisaste, %	94,1	101,5	87,9	124,9	32,4
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, M€	42,7	13,2	7,4	21,1	11,0
% liikevaihdosta	9,0	3,3	2,2	5,8	4,1
Henkilöstömäärä 31.12.	814	712	717	827	699
Henkilöstö keskimäärin	797	736	723	882	691
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos / osake, €, jatkuvat toiminnot	0,45	0,38	0,31	0,26	0,68
Tulos / osake, €, lopetetut toiminnot				0,31	-0,12
Tulos / osake, €, koko konserni	0,45	0,38	0,31	0,57	0,56
Laimennettu tulos / osake, €, jatkuvat toiminnot	0,45	0,39	0,31	0,25	0,63
Laimennettu tulos / osake, €, lopetetut toiminnot				0,28	-0,10
Laimennettu tulos / osake, €, koko konserni	0,45	0,39	0,31	0,53	0,53
Koko konserni					
Oma pääoma / osake, €	3,05	2,49	2,46	2,42	2,30
Nimellisosinko / osake, € (2011 hallituksen ehdotus)	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42
Osakeantikorjattu osinko / osake, €	0,42	0,40	0,40	0,40	0,40
Osinko / tulos, %	95,2	106,2	126,6	70,1	71,3
Efektiiivinen osinkotuotto, %	6,2	5,1	7,1	10,4	6,5
Hinta / voitto -suhde (P/E)	15,1	20,7	17,8	6,7	10,9
Laimennettu hinta / voitto -suhde (P/E)	15,1	20,3	18,1	7,2	11,6
Osakkeen kurssikehitys					
keskikurssi, €	7,39	7,05	5,15	5,51	6,61
alin kurssi, €	6,32	5,60	3,73	3,38	5,97
yllin kurssi, €	8,82	7,88	5,88	6,54	7,39
Tilikauden viimeisen kauppapäivän päätöskurssi, €	6,80	7,83	5,59	3,82	6,10
Osakekannan markkina-arvo 31.12., M€	210,5	221,7	155,8	106,4	170,0
omat osakkeet vähennettynä, M€ **	204,9	216,0	152,1	103,9	166,8
Osakkeen vaihdon kehitys, 1 000 kpl	3 716	5 145	2 262	3 404	5 060
Osakkeen vaihdon kehitys, %	12,0	19,2	8,6	12,9	19,2
Osakkeiden kokonaisvaihto, 1 000 €	27 334	38 703	12 259	19 764	35 320
Rekisteröity osakkeiden kokonaismäärä 31.12., 1 000 kpl	30 959	26 837	26 406	26 406	26 399
Konsernin osakemäärä osakeantikorjattuna, 1 000 kpl	30 959	28 313	27 858	27 858	27 850
ulkopuolella 31.12.	30 125	27 583	27 204	27 204	27 324
ulkopuolella keskimäärin	29 507	27 316	27 204	27 247	27 226
laimennettu osakemäärä keskimäärin	31 259	29 295	29 638	29 996	29 984

* Jatkuvat toiminnot

** Aspo Management Oy:n osakkeet käsitellään konsernin hallussa olevina omina osakkeina.

Vertailuvuosien tunnusluvut on osakeantikorjattu. Käytetty osakeantikerroin on 1,054997.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut} \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}}$
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} - \text{verot} \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus (keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus} \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{korolliset velat} - \text{likvidit varat}}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus}}$
Henkilöstön keskimäärä	=	keskiarvo kuukauden lopussa lasketuista henkilöstömääristä
Tulos / osake, €	=	$\frac{\text{tulos ennen veroja} - \text{tuloverot varsinaisesta toiminnasta} - \text{määräysvallattomien osuus tuloksesta}}{\text{tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma / osake, €	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osakeantioikaistu osinko / osake, €	=	$\frac{\text{tilikaudella jaettu osakekohtainen osinko}}{\text{osakeantikerroin}}$
Osinko / tulos, %	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Efekttiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu osinko} / \text{osake} \times 100}{\text{tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi}}$
Hinta / voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän keskikurssi}}{\text{tulos} / \text{osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	konsernin ulkopuolella olevien osakkeiden lukumäärä x tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi

Omien osakkeiden vaikutus on eliminoitu tunnuslukuja laskettaessa.

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	2011	2010
Liiketoiminnan muut tuotot	1.1	2 429	2 465
Henkilöstökulut	1.2	-2 728	-2 550
Poistot ja arvonalentumiset	1.3	-19	-48
Liiketoiminnan muut kulut	1.4	-4 301	-4 548
Liiketappio		-4 619	-4 681
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5	627	-1 675
Tappio ennen satunnaisia eriä		-3 992	-6 356
Satunnaiset erät	1.6	3 540	14 955
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-452	8 599
Tuloverot	1.7	2	-2 351
Tilikauden voitto/tappio		-450	6 248

Emoyhtiön tase

Vastaavaa

1 000 €	Liitetieto	2011	2010
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	2.1		6
Aineelliset hyödykkeet	2.1	93	106
Sijoitukset	2.2	12 967	12 967
Pysyvät vastaavat yhteensä		13 060	13 079
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	2.3	103 439	103 352
Rahat ja pankkisaamiset		4 038	7
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		107 477	103 359
Vastaavaa yhteensä		120 537	116 438

Vastattavaa

1 000 €	Liitetieto	2011	2010
Oma pääoma			
Osakepääoma	2.4	17 692	17 692
Ylikurssirahasto	2.4	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2.4	29 196	5 889
Edellisten tilikausien voitto/tappio	2.4	-960	6 071
Tilikauden voitto/tappio		-450	6 248
Oma pääoma yhteensä		49 829	40 251
Pakolliset varaukset			
	2.5	774	397
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta	2.6	35 000	25 965
Vaihtovelkakirjalaina	2.6	10 350	12 200
Lainat saman konsernin yrityksiltä	2.6		9 000
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		45 350	47 165
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta	2.7	5 000	5 000
Velat saman konsernin yrityksille	2.7	18 379	22 116
Ostovelat	2.7	92	257
Muut velat	2.7	50	54
Siirtovelat	2.7	1 063	1 198
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		24 584	28 625
Vieras pääoma yhteensä		69 934	75 790
Vastattavaa yhteensä		120 537	116 438

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

1 000 €	2011	2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketappio	-4 619	-4 681
Oikaisut liiketappioon	397	198
Käyttöpääoman muutos	-262	166
Maksetut korot	-2 866	-2 756
Saadut korot	452	175
Saadut osingot	1 756	5 805
Maksetut verot	-2 184	-34
Liiketoiminnan rahavirta	-7 326	-1 127
Investointien rahavirta	0	0
Rahoituksen rahavirta		
Osakeanti	19 958	
Omien osakkeiden hankinta	-1 995	
Omien osakkeiden myynti	1 499	2 841
Pitkäaikaisten lainojen nostot	15 000	20 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-14 000	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-8 073	15 421
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-3 738	-46 282
Rahalaitoslainat, konsernitilit	-965	965
Saadut konserniavustukset	14 955	22 300
Maksetut konserniavustukset		-6 670
Maksetut osingot	-11 284	-10 848
Rahoituksen rahavirta	11 357	-2 273
Rahavarojen muutos	4 031	-3 400
Rahavarat 1.1.	7	3 407
Rahavarat 31.12.	4 038	7

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Aspo Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS). Laskentaperiaatteet ovat pysyneet muuttumattomina edelliseen vuoteen verrattuna. Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitolain mukaisesti tekemään arvioita ja olettamuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöskurssiin. Avoinna olevien valuuttamääräisten erien suojausinstrumentit on arvostettu päivän arvoon korkotekijät huomioon ottaen. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Eläkkeet

Yhtiön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusin.

Saamiset

Saamiset arvostetaan hankintameno- tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Pysyvät vastaavat ja poistot

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintameno- vähennettynä tehdyillä poistoilla. Poistojen perusteena olevat pysyvien vastaavien pitoajat ovat:

- Muut pitkävaikutteiset menot 3–10 vuotta
- Rakennukset 15–40 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–8 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 5–40 vuotta

Leasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut sisältävät varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomat erät kuten konserniavustukset.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty eriä, jotka ovat joko sopimusperusteisia tai muuten sitovia velvoitteita, mutta jotka eivät vielä ole realisoituneet. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

1 000 €	2011	2010
Liiketoiminnan muut tuotot, konserni	902	900
Vuokrat, konserni	1 295	1 342
Vuokrat, muut	230	221
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2
Yhteensä	2 429	2 465

1.1 Liiketoiminnan muut tuotot

Henkilöstökulut		
1 000 €	2011	2010
Palkat ja palkkiot	1 708	1 703
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	377	289
Henkilöstörahaston voittopalkkio-osuus	3	3
Eläkekulut	546	428
Muut henkilöstökulut	94	127
Yhteensä	2 728	2 550

1.2 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

Johdon palkat ja palkkiot		
1 000 €	2011	2010
Toimitusjohtajan palkat	296	328
Toimitusjohtajan palkkiot	23	39
Toimitusjohtajan bonukset	129	88
Hallituksen jäsenet	270	374
Yhteensä	718	829

1 000 €	2011	2010
Poistot koneista ja kalustosta	12	17
Poistot aineettomista hyödykkeistä	7	31
Yhteensä	19	48

1.3 Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2011	2010
Vuokrat	2 182	2 069
Muut kulut	2 119	2 479
Yhteensä	4 301	4 548

1.4 Liiketoiminnan muut kulut

Tilintarkastajien palkkiot		
1 000 €	2011	2010
Tilintarkastuspalkkiot	50	41
Veroneuvonta	21	37
Muut palkkiot	81	35
Yhteensä	152	113

1.5 Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2011	2010
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 750	
Muilta	6	5
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista	1 756	5
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 640	954
Muilta	6	4
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	1 646	958
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-234	-368
Muille	-2 541	-2 270
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	-2 775	-2 638
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	627	-1 675

1.6 Satunnaiset erät

1 000 €	2011	2010
Tuotot		
Konserniavustukset	3 540	14 955
Yhteensä	3 540	14 955

1.7 Tuloverot

1 000 €	2011	2010
Edellisen tilikauden verot	-2	3
Tuloverot satunnaisista eristä	920	3 888
Laskennallisten verojen muutos		-75
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-920	-1 465
Yhteensä	-2	2 351

2.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Aineettomat yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset yhteensä
Hankintameno 1.1.	539	539	1	467	506	125	1 099
Hankintameno 31.12.2011	539	539	1	467	506	125	1 099
Kertyneet poistot 1.1.	-532	-532		-466	-476	-52	-994
Tilikauden poisto	-7	-7			-12		-12
Kertyneet poistot 31.12.2011	-539	-539		-466	-488	-52	-1 006
Kirjanpitoarvo 31.12.2011			1	1	18	73	93
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	6	6	1	1	31	73	106

1 000 €	Tytäryritysten osakkeet	Muut osakkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	12 809	158	12 967
Hankintameno 31.12.2011	12 809	158	12 967
Hankintameno 31.12.2010	12 809	158	12 967

2.2 Sijoitukset

Lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2011	2010
Saamiset konserniyhtiöiltä		
Konserniavustussaamiset	3 540	14 955
Konsernitilisaamiset	1 307	709
Lainasaamiset	96 176	87 507
Siirtosaamiset	18	24
	101 041	103 195
Siirtosaamiset*)	2 398	157
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	103 439	103 352
*) Olennaisin erä		
Verosaaminen	2 217	30

2.3 Saamiset

Laskennallista verosaamista pakollisesta varauksesta ja kirjanpidollisten ja verotuksellisten poistojen väliaikaisesta erosta ei ole kirjattu. Kirjaamatta olevan laskennallisen verosaamisen yhteismäärä on 206 016,11 euroa.

2.4 Oma pääoma

Aspo Oyj:llä on oman pääoman ehtoista vaihtovelkakirjalainaa 10 350 000 euroa. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 30.6.2014 edellyttäen, että osakeyhtiölain 12. luvun mukaiset ja lainaehtoissa mainitut takaisinmaksuedellytykset täyttyvät. Lainalla on kiinteä 7 %:n korko. Lainaosuudet voidaan vaihtaa Aspon osakkeisiin. Aspon hallitus päätti osakeannin yhteydessä muuttaa vaihdettavan pääomalainan ehtoja vaihdossa saatavien osakkeiden määrän osalta siten, että kukin 50 000 euron lainaosuus oikeuttaa haltijansa vaihtamaan lainaosuuden 8 074:ään Aspon osakkeeseen. Osakkeen vaihtokurssi muuttui siten 6,50 eurosta 6,19 euroon. Lainan voi vuosittain vaihtaa osakkeisiin 2.1.–30.11. Vaihtoaika päättyy 15.6.2014.

Vuoden 2011 aikana 37 lainaosuutta vastaan merkittiin 284 530 uutta osaketta.

1 000 €	2011	2010
Osakepääoma 1.1.	17 692	17 692
Osakepääoma 31.12.	17 692	17 692
Ylikurssirahasto 1.1.	4 351	4 351
Ylikurssirahasto 31.12.	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	5 889	248
Vaihtovelkakirjalainan vaihdot	1 850	2 800
Osakeanti	19 958	
Omien osakkeiden myynti	1 499	2 841
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	29 196	5 889
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	12 319	16 919
Omien osakkeiden hankinta	-1 995	
Osingonjako	-11 284	-10 848
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	-960	6 071
Tilikauden voitto/tappio	-450	6 248
Oma pääoma yhteensä	49 829	40 251

Vapaasta omasta pääomasta on jakokelpoisia varoja 27 786 442,11 euroa (18 208 529,57).

2.5 Pakolliset varaukset

1 000 €	2011	2010
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	774	397

2.6 Pitkäaikainen vieras pääoma

1 000 €	2011	2010
Vaihtovelkakirjalaina	10 350	12 200
Yhteensä	10 350	12 200
Lainat rahoituslaitoksilta	35 000	25 965
Lainat saman konsernin yrityksiltä		9 000
Yhteensä	35 000	34 965
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	45 350	47 165

1 000 €	2011	2010
Lainat rahoituslaitoksilta	5 000	5 000
Maksamaton osinko 2005–2010	8	8
Ostovelat	92	257
Muut velat	50	54
Siirtovelat*	1 055	1 190
Yhteensä	6 205	6 509
Velat konserniyhtiöille		
Rahoitus- ja konsernitili	18 378	22 115
Siirtovelat	1	1
Yhteensä	18 379	22 116
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	24 584	28 625
* Olennaisimmat erät		
Korkojaksotus	412	483
Palkkajaksotukset	608	650

2.7 Lyhytaikainen vieras pääoma

Leasingopimuksista maksamatta olevat määrät

1 000 €	2011	2010
Seuraavalla tilikaudella maksettavat määrät	262	274
Myöhemmin maksettavat	426	429
Yhteensä	688	703
Jäännösarvovastuut	76	176
Leasingvastuut yhteensä	764	879

2.8 Muut liitetiedot

Vuokravastuut

1 000 €	2011	2010
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 500	1 449
Myöhemmin maksettavat	8 999	10 141
Yhteensä	10 499	11 590

Konserniyhtiöiden puolesta annetut takaukset

1 000 €	2011	2010
Takaukset	68 957*	51 418

Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut takaukset

1 000 €	2011	2010
Takaukset	50	50

* sisältää 35 000 000,00 euroa käytössä olevaa takausta 31.12.2011.
Takuksen kokonaislimiitti on 50 000 000,00 euroa.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2011 oli 17 691 729,57 euroa (2010: 17 691 729,57) ja se jakautui 30 959 376 osakkeeseen (26 836 703). Tilikauden aikana vaihdettavan pääomalainan lainaosuuksilla merkittiin 284 530 osaketta. Yhtiön hallussa oli tilikauden päättyessä 334 529 omaa osaketta (254 233) eli 1,1 % (0,9) osakepääomasta.

Osakkeet

Aspo Oyjillä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Yhtiön osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n keskiuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut. Osakkeen kaupankäyntitunnus on ASU1V.

Osinko

Aspo Oyj harjoittaa aktiivista, kasvavirtaan perustuvaa osinkopolitiikkaa. Yhtiön tavoitteena on jakaa osakkeenomistajille keskimäärin vähintään puolet tilikauden tuloksesta.

Aspo Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2011 maksetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta, mikä vastaa 95,2 prosenttia konsernin tuloksesta.

Valtuutukset

Vuoden 2011 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta vapaalla omalla pääomalla. Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta ja yhtiö on vuonna 2011 hankkinut 297 987 kpl omia osakkeita.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä oli yhteensä enintään 754 233 osaketta. Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta ja Leipurin Oy:n Vulkanus-kaupan yhteydessä luovuttanut suunnattuna osakeantina 217 691 kpl Aspon hallussa olevia omia osakkeita. Luovutushinta oli 6,8905 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhdestä maksullisesta osakeannista, jossa osakkeenomistajilla on oikeus merkitä uusia osakkeita samassa suhteessa kuin he omistavat Aspon osakkeita. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä oli enintään 5 500 000 osaketta. Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta ja päättänyt osakkeenomistajien merkintäoikeuteen perustuvasta osakeannista, jossa laskettiin liikkeelle 3 838 143 uutta osaketta.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2011

	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä %	Omat osakkeet vähennettynä %
Nyberg H.B.	2 000 000	6,46	6,53
Vehmas A.E.	1 703 394	5,50	5,56
Vehmas Tapio	1 385 827	4,48	4,53
Ilmarinen Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö	1 288 601	4,16	4,21
Vehmas Liisa	1 230 693	3,98	4,02
Berling Capital Oy	874 400	2,82	2,86
Havsudden Oy Ab	822 941	2,66	2,69
Estlander Henrik	711 717	2,30	2,32
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	700 145	2,26	2,29
Nyberg Gustav	635 305	2,05	2,07
10 suurinta omistajaa yhteensä	11 353 023	36,67	37,08
Hallintarekisteröidyt osakkeet	353 436	1,14	
Muut osakkeet	18 918 388	61,11	
Ulkona olevat osakkeet yhteensä	30 624 847	98,92	
Omat osakkeet	334 529	1,08	
Osakkeita yhteensä	30 959 376	100,0	

Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.2011 osakkeiden määrän mukaan

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista %	Osake- määrä kpl	Osuus osake- kannasta %	Omat osakkeet vähennettynä %
1 – 100	607	9,82	34 745	0,11	0,11
101 – 500	2 085	33,72	562 735	1,82	1,84
501 – 1 000	1 128	18,24	802 853	2,59	2,62
1 001 – 5 000	1 870	30,24	3 909 918	12,63	12,77
5 001 – 10 000	250	4,04	1 731 929	5,59	5,66
10 001 – 50 000	178	2,88	3 422 616	11,06	11,18
50 001 – 100 000	17	0,28	1 153 698	3,73	3,77
100 001 – 500 000	37	0,60	7 453 983	24,08	23,25
500 001 –	11	0,18	11 882 435	38,38	38,79
Yhteistilillä yhteensä			4 464	0,01	0,01
Yhteensä	6 183	100,0	30 959 376	100,0	100,0

Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.2011 omistajaryhmittäin

%	Omistuksia	Osakkeita
1. Kotitaloudet	93,5	64,1
2. Yritykset	4,8	17,3
3. Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,4	5,8
4. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,9	5,0
5. Julkisyhteisöt	0,1	6,5
6. Ulkomaat	0,3	1,3

Osakeanti

Aspon hallitus päätti laskea liikkeeseen enintään 3 838 143 uutta osaketta osakkeenomistajien merkintäetuoikeuteen perustuvassa osakeannissa. Osakeannin lopullisen tuloksen mukaan merkintäoikeuksia käyttäen merkittiin 3 785 900 osaketta eli 98,6 % kaikista tarjotuista osakkeista. Jäljelle jääneet 52 243 osaketta eli 1,4 % kaikista tarjotuista osakkeista merkittiin ilman merkintäoikeuksia. Osakeanti merkittiin 120,8 prosenttisesti. Osakeannin seurauksena Aspon osakkeiden määrä nousi 3 838 143 osakkeella 30 959 376 osakkeeseen. Osakeannilla kerättiin yli 19 miljoonaa euroa uutta pääomaa.

Osakkeen vaihto ja kurssikehitys

Vuonna 2011 Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto oli yhteensä 3 715 886 osaketta ja 27,3 miljoonaa euroa, eli 12,0 prosenttia osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 9,30 (osakeantikorjattu luku 8,82) euroa ja alin 6,32 euroa. Keski kurssi oli 7,50 (osakeantikorjattu luku 7,39) euroa ja vuoden viimeisen kauppapäivän päätöskurssi 6,80 euroa. Yhtiöllä on osaketta kos-

keva markkinatakaussopimus Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa.

Tilikauden päättyessä osakekannan markkina-arvo yhtiön omat osakkeet vähennettynä oli 208,2 miljoonaa euroa. Tuoreimmat kaupankäyntitiedot löytyvät osoitteesta www.aspo.fi.

Osakkeenomistus

Aspon osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Aspo Oyj:n omistuksessa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Vuoden 2011 lopussa Aspolla oli yhteensä 6 183 osakkeenomistajaa. Näistä 98,9 prosenttia oli suoria osakkeenomistuksia ja 1,1 prosenttia hallintarekisterien kautta olevia omistuksia. Ulkomaisessa omistuksessa oli yhteensä 1,3 prosenttia yhtiön osakkeista.

Kymmenen suurimman osakkeenomistajan hallussa oli 31.12.2011 yhteensä 36,67 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä.

Luettelo Aspon suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä kuukausittain päivitettyinä internet-osoitteessa www.aspo.fi.

Johdon osakkeenomistus

Aspo Oyj:n hallituksen jäsenet määräysvalta-yhteisöineen omistivat 31.12.2011 yhteensä 2 345 259 osaketta, mikä oli 7,57 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä. Tämän lisäksi hallituksen puheenjohtajalla oli yhteensä 500 000 osakkeen äänivalta, mikä oli 1,62 % osakekannasta.

Kuusi konsernin johtoon kuuluvaa henkilöä perustivat vuonna 2010 yhtiön lähipiiriin ja määräysvaltaan kuuluvan Aspo Management Oy:n, jonka koko osakekannan he omistavat. Aspo Management Oy omisti 31.12.2011 yhteensä 499 612 osaketta, mikä oli 1,61 % osakekannasta. Aspo Oyj:n toimitusjohtajan osuus Aspo Management Oy:n osakkeista oli 28,57 %.

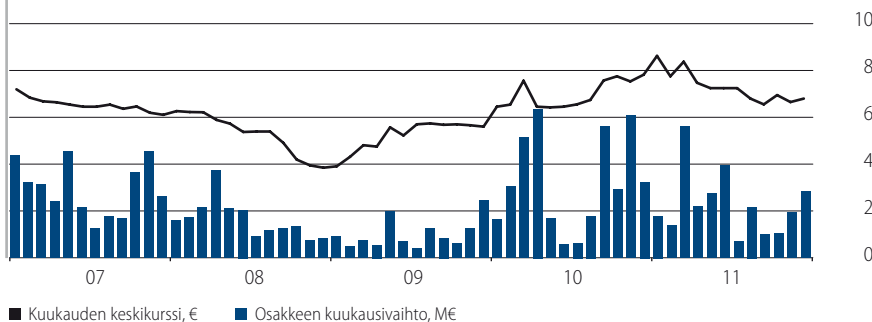
Osakkeen kurssikehitys €

Oma pääoma/osake €

Osakkeen vaihto ja keski kurssi

Osakkaiden lukumäärä

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 27 786 442,11 euroa, josta tilikauden tappio on 449 632,30 euroa.

Yhtiön rekisteröity osakemäärä 31.12.2011 oli 30 959 376 osaketta, joista yhtiön hallussa oli 334 529. Tilikauden päättymisen jälkeen hallitus on päättänyt luovuttaa 150 638 kpl yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Tilikauden päättymisen jälkeen ei vaihtovelkakirjalainan perusteella ole merkitty uusia osakkeita. Yhtiön rekisteröity osakemäärä 5.3.2012 on 30 959 376 osaketta, joista yhtiön hallussa on 183 891 kpl.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

– osinkona jaetaan 0,42 euroa / osake 30 775 485 osakkeelle	12 925 703,70 €
– omaan pääomaan jätetään	14 860 738,41 €
	<hr/>
	27 786 442,11 €

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Helsingissä 5. maaliskuuta 2012

Gustav Nyberg

Matti Arteva

Esa Karppinen

Roberto Lencioni

Kristina Pentti-von Walzel

Risto Salo

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Aspo Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Aspo Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon

kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 7. päivänä maaliskuuta 2012

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Jan Holmberg
KHT

Tietoa sijoittajille

Osakkeen perustiedot

- Pörssilistaus: NASDAQ OMX Helsinki Oy
- Toimialaluokitus: teollisuustuotteet ja -palvelut
- Ryhmä: keskisuuret yritykset
- Kaupankäyntitunnus: ASU1V
- ISIN-koodi: FI0009008072

Yhtiökokous

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 3. huhtikuuta 2012 klo 14.00 Pörssitalon pörssisalissa, Fabianinkatu 14, 00100 Helsinki. Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä on 22.3.2012.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiökokoukseen viimeistään 29.3.2012 klo 16.00 mennessä. Ilmoittautuminen voi tapahtua:

- Aspon internet-sivuston kautta www.aspo.fi
- sähköpostitse ilmoittautuminen@aspo.fi,
- puhelimitse numeroon (09) 521 4100,
- faksilla numeroon (09) 521 4999 tai
- kirjeitse osoitukseen Aspo Oyj, PL 70, 00501 Helsinki.

Mahdollisesta valtakirjasta, jonka nojalla valtuutettu haluaa käyttää osakkeenomistajan äänioikeutta, pyydetään ilmoittamaan ilmoittautumisen yhteydessä ja valtakirja pyydetään toimittamaan yhtiölle ilmoittautumisajan kuluessa.

Osingonmaksu

Aspon osinkopolitiikan tavoitteena on jakaa osinkona keskimäärin vähintään puolet vuoden tuloksesta. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2011 maksetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta. Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

- Osingon irtoamispäivä 4.4.2012
- Osingonmaksun täsmäytyspäivä 10.4.2012
- Osingonmaksu 17.4.2012

Taloudelliset raportit 2012

- Tilinpäätöstiedote 14.2.2012
- Vuosikertomus vuodelta 2011 viikolla 13
- Osavuosikatsaus tammi–maaliskuulta 27.4.2012
- Osavuosikatsaus tammi–kesäkuulta 21.8.2012
- Osavuosikatsaus tammi–syyskuulta 25.10.2012

Aspon taloudellinen informaatio julkaistaan yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.aspo.fi. Kotisivuilta löytyvät vuosikertomukset, osavuosikatsaukset ja pörssitiedotteet suomeksi ja englanniksi. Aspon painettu vuosikertomus julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Vuosikatsaus julkaistaan venäjän kielellä. Raportteja voi myös tilata Aspon viestinnästä puhelimitse (09) 521 4050, faksilla (09) 521 4999 tai sähköpostitse jamima.lofstrom@aspo.com.

Muu sijoittajietieto

Aspon kotisivuilla osoitteessa www.aspo.fi on saatavilla myös muuta monipuolista sijoittajietietoa kuten ajankohtaisimmat osaketiedot ja Aspoa seuraavien analyytikoiden arvioihin ja ennusteisiin perustuvat konsensusennusteet.

Kotisivujen osoitteessa www.aspo.fi > media > tiedotteet > tiedotepalvelu voi tilata kaikki yhtiön pörssi- ja lehdistötiedotteet sähköpostiinsa.

Osoitteenmuutokset

Osakaspostitukset tehdään Euroclear Finland Oy:n ylläpitämän osakerekisterin tietojen mukaan. Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan muutuneet yhteystiedot omaa arvo-osuustiliä hoitavalle pankille tai pankkiiriliikkeelle.

Aspo Oyj:n sijoittajasuhteet

Aspo järjestää säännöllisesti sijoittajatapaamisia eri sidosryhmilleen. Tavoitteena on antaa monipuolista tietoa Asposta ja sen toiminnasta institutionaalisille sijoittajille, piensijoittajille, analyytikoille ja median edustajille.

Aspo soveltaa kolmen viikon pituista hiljaista jaksoa ennen tulosjulkistuksiaan. Konsernin edustajat eivät tänä aikana kommentoi yhtiön taloudellista tilaa.

Yhteystiedot

Aspoa koskeviin sijoittajakysymyksiin vastaavat

toimitusjohtaja Aki Ojanen
puh. (09) 521 4010
aki.ojanen@aspo.com

rahoitusjohtaja Harri Seppälä
puh. (09) 521 4035
harri.seppala@aspo.com

talousjohtaja Arto Meitsalo
puh. (09) 521 4020
arto.meitsalo@aspo.com

Aspo Oyj

PL 70, Lintulahdenkuja 10
00501 Helsinki
Puhelin (09) 5211
Faksi (09) 521 4999
www.aspo.fi